

WIE IS GOD VOOR JOU?

Blok A nivo III : 16-18 jarigen

HANDLEIDING CATECHEET & MENTOR

Beste catecheet/mentor,

Deze map maakt deel uit van een set van vier mappen. We stellen het op prijs als de **set met de mappen aan het eind van dit blok weer ingeleverd** wordt bij degene die het materiaal voor het Kruispunt verzorgt. Op de lijst met afspraken die je aan het begin van het seizoen hebt gekregen staat vermeld wie dat is. Mocht je deze lijst kwijt zijn schiet dan even een lid van de oudercommissie aan. Het materiaal voor het Kruispunt wordt namelijk verzorgt door de oudercommissie.

Het is **NIET** toegestaan bladen uit deze map te halen. Wil je bladen gebruiken of er iets op noteren kopieer ze dan voor eigen gebruik of print ze uit.

Inhoudsopgave

Achtergrondinformatie over dit blok	4
Algemeen	5
De memorisatieteksten tijdens dit blok	5
Korte inhoud van dit blok	5
Opzet per avond	7
Avond 1 - God maakt het!	8
Achtergrondinformatie	8
Lesopzet	11
Werkbladen	18
Avond 2 - God en het lijden	21
Achtergrondinformatie	21
Lesopzet	24
Werkbladen	31
Avond 3 - Genade	36
Achtergrondinformatie	36
Lesopzet	41
Werkbladen	47
Avond 4 - Geloof	50
Achtergrondinformatie	50
Lesopzet	52
Werkbladen	57
Avond 5 - Uitverkiezing	60
Achtergrondinformatie	60
Lesopzet	64
Werkbladen	69
Avond 6 - Geloof en twijfel	72
Achtergrondinformatie	72
Lesopzet	74
Werkbladen	79

Avond 7 - Genadedieven	83
Achtergrondinformatie	83
Lesopzet	86
Werkbladen	92
Avond 8 - Leven door de Geest	96
Achtergrondinformatie	96
Lesopzet	99
Werkbladen	105

Achtergrondinformatie over dit blok

In dit blok gaan we het thema behandelen:

Wie is God voor jou?

- In dit blok komt aan de orde wat het inhoudt om te geloven in God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest. Dat is altijd een kernelement van het kerkelijke onderwijs geweest. In dit blok wordt de apostolische geloofsbelijdenis (de 12 artikelen) behandeld. In de catechismus gaat het om de zondagen 7 t/m 23.

In de catechismus wordt ook de kerk/ de gemeenschap der heiligen in dit kader behandeld. Wij wijden daar een apart blok aan.

- Als achtergrondmateriaal voor je eigen voorbereiding zou je naast het door ons aangeleverde materiaal (deel 3 van deze map) ook het volgende kunnen gebruiken:

- alle catechese methoden behandelen deze stof. Kijk eens hoe men het daar aanpakt. (naast 'Ik geloof' hebben we als commissie ook exemplaren aangeschaft van de twee nieuwe methoden die recent in onze kring in gebruik zijn genomen: follow-up en geloven.nu)
- Je kunt ook de Nederlandse Geloofsbelijdenis erbij pakken: artikel 8-26
- Je kunt ook de volgende boeken gebruiken:
 - Egbert Brink Het Woord Vooraf hfst 4-16
(methode voor belijdeniscatechese)
 - J.I. Packer Groeien in Christus Novapres
(o.a. Behandeling in korte hoofdstukken van de 12 artikelen)
 - J.I.Packer Wandelen door de Geest
(over HG en heiliging)
 - C. Bijl Wat het geloof verwacht
(Over Catechismus znd 8-24)
 - John Stott: De basis van het bijbelse geloof
(Over persoon en werk van Christus, feit en gevolgen van de zonde, het antwoord van de mens)
 - M Green Kom nou dat meen je niet
(over de noodzaak van geloof in Christus, de geloofwaardigheid van zijn aanspraken, de verschillen met andere godsdiensten)
- Verder is er natuurlijk ook van alles te vinden op internet

Algemeen

In dit blok gaan we het erover hebben wie God is, en wat het betekent als die God tegen jouw zegt 'mijn kind', en jij tegen Hem mag zeggen 'mijn God'. Wat houdt het in dat je in deze God gelooft? De apostolische geloofsbelijdenis gaf daar al een korte samenvatting van. Het gaat in dit blok over God, die ons schiep, die ons verlost, en die ons nieuwe mensen maakt. Het gaat er ook over dat dat pure genade is, en dat je daar alleen door geloof deel aan hebt.

In nivo 1 hebben we geprobeerd de grote onderwerpen als schepping, zonde, verlossing, eeuwig leven ed. te koppelen aan het levensverhaal van het kind.

Bij nivo 2 hebben we vooral de persoon van Jezus Christus centraal gezet: Wie is Hij, wat betekent dat voor de jongeren? We willen hen uitdagen om deze Heer hun hele leven te laten bepalen.

Bij nivo 3. Starten we vanuit belangrijke vragen: schepping of evolutie, de vraag naar het lijden. Geloof en twijfel, enz. Wat betekent het om hierin vanuit het geloof keuzes te maken.

De memorisatieteksten tijdens dit blok

In dit blok gaan we de volgende teksten memoriseren :

- Week 1 Johannes 3: 16
- Week 2 Genesis 3: 15
- Week 3 Genade: Je bent zondiger en gebrekkiger dan je ooit kunt geloven en meer geaccepteerd en geliefd dan je ooit hebt durven hopen.
- Week 4 Romeinen 6: 23
- Week 5 Efeziërs 2: 8-9
- Week 6 Romeinen 8: 31-32
- Week 7 1 Korintiërs 6: 19-20
- Week 8 2 Korintiërs 13: 13

PS

Sla je een week over, sla dan ook de tekst over en neem die dan evt. in de uitloopweek alsnog.

Korte inhoud van dit blok

<i>Nivo 1 12-14 jr</i>	<i>Nivo 2 14-16 jr</i>	<i>Nivo 3 16-18 jr</i>
1. Kind van Gods liefde God heeft jouw gewild, en heeft een plan met je leven.	1. Three in one We bespreken de Drie-eenheid vanuit de beloftes in het doopsformulier, en met de illustratie van 3 golven- 1 zee	1. God maakt het! Over het verschil tussen het geloof in een persoonlijke Schepper en andere manieren van denken over het ontstaan van de wereld.

2. Zonde maakt veel kapot Hoe zonde alle relaties raakt en verstoort. We zijn niet meer zoals we bedoeld zijn	2. Jezus, feit of fictie Over de historische betrouwbaarheid van de verhalen over Jezus en welke consequenties dat heeft.	2. God en het lijden Hoe kun je in een almachtige liefdevolle God geloven in een wereld vol lijden en ellende?
3. Jezus; wat een leven! We gaan kijken naar Jezus leven, als voorbeeld van dienen, liefde en trouw.	3. Jezus, God of goeroe Jezus presenteerde zich als God. Dat stelt ons voor de keus. Hem alleen als goed mens of leraar aanvaarden is niet mogelijk	3. Genade De kern van het evangelie is dat we uit pure genade gered zijn. We bekijken wat dat inhoudt, en welke rust en zekerheid dat geeft.
4. Hij stierf voor mij Wat was de betekenis van Jezus'dood. Wat deed Hij zo voor mij.	4. Jezus, Looser of Verlosser Jezus leefde om te sterven. Wie Hem niet kent als verlosser, zie alleen een 'looser'	4. Geloof Wat is geloof? Wat betekent het als je het hebt over een groot of klein geloof? Hoe verhoudt zich geloof tov ons gevoel?
5. Overwinnaar Wat is de betekenis van Jezus'overwinning op zonde, duivel en dood voor mijn leven.	5. Jezus, dode legende of levende Heer Wat is de betekenis voor Jezus opstanding? En wat zouden de consequenties zijn als Hij niet was opgestaan?	5. Uitverkiezing Gered zijn uit pure genade, betekent dat we mogen rusten in Gods keuze. Toch sluit dat onze eigen verantwoordelijkheid niet uit, maar in.
6. Hij is Koning Jezus is de beloofde Koning, een dienende koning. Wat betekent dat voor ons.	6. Jezus, Leeuw of Lam Het wonder van Jezus leven is dat Hij zowel leeuw (heerst en brengt gerechtigheid) als lam (lijdt en laat zich slachten) is. Hoe volgen we dat na?	6. Geloof en twijfel Geloof zonder twijfel bestaat niet. Welke soorten twijfel zijn er, en hoe gaan we er mee om?
7. Geestkracht Jezus is na zijn hemelvaart alleen maar dichterbij gekomen. Door zijn Geest verandert Hij ons leven.	7. Jezus, afwezig of aanwezig Jezus zelf beloofde bij zijn vertrek in zijn Geest er voor ons te blijven. Wat doet de Geest in ons leven?	7. Genadedieven Genade wordt altijd bedreigd door relativisme enerzijds en wetticisme anderzijds. Maar genade geeft dat je op alle terreinen van het leven anders bezig bent dan de relativist of wetticist.

Opzet per avond

Op de volgende bladzijden vind je per avond:

- de leerdoelen
- de lesopzet
- benodigde materialen
- suggesties
- ruimte voor evaluatie

de leerdoelen

Probeer per avond in de gaten te houden of je inderdaad de leerdoelen haalt. Mis je bepaalde doelen, of vind je dat andere te hoog gegrepen zijn, noteer dat dan voor de evaluatie.

lesopzet

In dit onderdeel vind je de verschillende lesonderdelen min of meer uitgewerkt. Daarbij is ook een tijdschema aangegeven.

Vind je dat de leerdoelen op een andere manier beter gerealiseerd kunnen worden, heb je leuke alternatieve werkvormen, wil je de tijd liever wat anders indelen? Voel je vrij om die veranderingen aan te brengen. Noteer veranderingen wel op het evaluatieformulier, zodat we er voor een volgende keer ons winst mee kunnen doen.

Soms zal de tijd misschien te krap zijn bemeten. Beslis dan zelf welke onderdelen je inkort of misschien kunt laten vallen.

benodigde materialen

Check van tevoren of de benodigde materialen aanwezig zijn. Kom je dingen tekort, of wil je iets extra's aanschaffen, neem dan even contact op met Jasper Klapwijk.

suggesties

Hier wat ideeën voor liederen, die je bij deze les kunt laten zingen. Verder een opsomming van relevante gedeeltes uit de Bijbel en de belijdenisgeschriften.

ruimte voor evaluatie

Het is de bedoeling dat deze methode elke twee jaar beter wordt. Dat kan alleen als jullie je ervaring, nieuwe ideeën, suggesties enz willen delen.

Tip: vul na elke les even het evaluatieformulier in. Na afsluiting van het blok kun je dan je ideeën, verbeteringen, enz makkelijk inbrengen.

Avond 1 - God maakt het!

Achtergrondinformatie

Een aantal belangrijke uitgangspunten:

- ieder mens is naar Gods beeld geschapen
- ieder mens is zondig en gebrekkig
- in Christus vind je onvoorwaardelijke aanvaarding, met alles wat je hebt, bent en kunt en niet kunt. (Een mooie uitspraak in dat verband: 'We moeten leren aanvaarden dat we aanvaard zijn, ook al zijn we onaanvaardbaar')
- buiten Christus ben je waardevol omdat je Gods beeld draagt maar onaanvaardbaar vanwege de zonde
- dat God je in Christus aanvaard zoals je bent betekent niet dat Hij je laat zoals je bent, door zijn Geest verandert Hij je naar het beeld van Christus
- ieder mens heeft andere gaven gekregen, van wie veel is gegeven zal veel worden gevraagd (**Lukas 12:48**)
- belangrijkste vraag m.b.t. het doel van je leven is: Hoeveel van Gods geliefde Zoon wordt er in jouw leven zichtbaar?

Naar Gods beeld geschapen, wat betekent dat

Wat opvalt bij de lezing van Genesis 1 is dat God alles klaarmaakt voor de mens, en dan voordat Hij de mens schept, als het ware eerst een moment van overleg neemt: *God zei: 'Laten wij mensen maken die ons evenbeeld zijn, die op ons lijken; zij moeten heerschappij voeren over de vissen van de zee en de vogels van de hemel, over het vee, over de hele aarde en over alles wat daarop rondkruipt.'* (vrs 26) Daarna wordt dan verteld dat God dat inderdaad gaat doen: *God schiep de mens als zijn evenbeeld, als evenbeeld van God schiep hij hem, mannelijk en vrouwelijk schiep hij de mensen.* (vrs 27). Op deze manier komt heel sterk naar voren dat de schepping van de mens iets bijzonders was: God schiep die mens als zijn evenbeeld.

Je kunt 'Beeld van God' op twee manieren uitleggen:

a. als taak

God is Koning, de mens is onderkoning. Dat zit vooral in Gen 1: 26-28 en Psalm 8. Beeld van God is: heersen over deze aarde.

b. als persoon

God is een persoon die kan spreken en luisteren, trouw is, lief kan hebben, geduldig is, enz enz. Zo is de mens ook een persoon, met die mogelijkheden.

Maar welke manier van uitleggen je ook kiest, steeds geldt dat God de mens geschapen heeft met de taak om Hem te weerspiegelen.

Iets uitgebreider:

De bijbel begint met het geweldige uitgangspunt dat alle mensen naar Gods beeld zijn geschapen. **Gen. 1:26**. Hierin ligt de principiële waarde van elk mensenleven opgesloten. In **Gen. 9:6** wordt het verbod op doodslag vanuit dit gegeven gemotiveerd en **Jakobus 3:9** noemt 'schelden' ook een schending van Gods beeld.

Waarschijnlijk moeten we teksten als **Spreuken 14:21 14:31** ook tegen deze achtergrond begrijpen. Zie ook de Here Jezus in **Matteüs 5:22**.

Elk mens mag er dus zijn en is kostbaar.

Maar, we zijn ook zondig ...

Vanwege de zonde is er een hoop in ons leven waar we niet van kunnen houden. Het kan ons zelfs met Paulus laten uitroepen 'Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen'. Maar dit mag altijd samengaan met 'dank u wel God, voor Jezus Christus'. **Romeinen 7 en 8**. In Christus heeft God laten zien dat Hij ons onvoorwaardelijk accepteert. Daarom mogen wij onszelf ook ondanks vele tekortkomingen onvoorwaardelijk accepteren en liefhebben. Overigens: dat God ons *accepteert* zoals we zijn betekent niet dat Hij ons *laat* zoals we zijn. Hij wil met zijn Geest ons van binnenuit vernieuwen. Bijbelse zelfacceptatie sluit verlangen naar levensheiliging niet uit.

! Op dit punt verschilt de christelijke benadering van de moderne psychologie die mensen een positief zelfbeeld aanleert maar dat alleen kan doen door zonde, schuld en schaamte te relativiseren ('niemand is perfect', of: 'kijk ook eens naar je positieve eigenschappen').

Een ontroerend verhaal over 'aanvaarding' blijft het verhaal over de bloedvloeiende vrouw die wordt genezen (**Mat. 9:20 ev**). Ze gold volgens Mozes' wet als onrein en mocht niet in de tempel komen (cultische onreinheid herinnerde aan de onreinheid door de zonde). Ze zal zich erg onzeker hebben gevoeld. Jezus mijdt haar niet als een 'onreine' maar noemt haar 'dochter' en zegt dat haar geloof haar heeft gered. Via Jezus weten we ons geliefd en aanvaard, ook als we vanuit menselijk perspectief redenen hebben om onzeker te zijn of ons minderwaardig te voelen. Dat geldt overigens voor 'grote' en kleine 'mensen': *Laat de kinderen tot mij komen* (**Matt 19:13 ev**).

De bijbel spreekt dus met twee woorden. We zijn zondig én aanvaard. Om nog maar weer eens de bekende uitspraak van Keller aan te halen: 'je bent zondiger en gebrekiger dan je je kunt indenken maar meer geliefd dan je ooit zou durven hopen'. C.S. Lewis zegt het zo: 'Jullie komen van heer Adam en vrouwe Eva, en dat is zowel eervol genoeg om het hoofd van de armste bedelaar op te doen richten alsook beschamend genoeg om de schouders te laten zakken van de grootste heerser op aarde'.

Die twee woorden (schuldig en aanvaard) zijn op ons van toepassing vanaf onze eerste dag. Vergelijk **Psalm 22:11** en **71:5,6** met **Psalm 51:7** en **Job 14:14**

Het nieuwe testament legt vervolgens niet alleen nadruk op het aanvaard zijn in Christus maar ook op gelijkwaardigheid. In Christus mag je je door God geliefd weten en zij we allemaal gelijk, wie je ook bent, wat je maatschappelijke positie ook is, wat je ook hebt meegemaakt. Zie bijv. **1 Kor. 7:17-24** en **Kolossenzen 3:22-24**.

De christelijke gemeente is de plek waar die gelijkwaardigheid en de liefde van Christus zichtbaar mogen worden. We hebben heel verschillende gaven gekregen en zijn allemaal anders, maar kinderen van God kunnen zich niet boven een ander verheffen. Zie teksten als **Romeinen 15:7**, **1 Korintiërs 12**; **Galaten 3:26-29**; **Filippenzen 2:1 ev**; **Efeze 2:11 ev**; **Efeze 4:7 ev**

Belangrijk is ook **2 Korinte 5:14-17**. Door de liefde van Christus worden we een nieuwe schepping. Op grond van die werkelijkheid beoordelen we elkaar niet meer volgens maatstaven van deze wereld. Kijk naar elkaar met ogen van Christus!

Beslissend is niet wat je kunt en hoe je eruit ziet maar hoe je in jouw situatie reageert op Christus en wat je doet met dat wat je van God gekregen hebt.

Ook de gelijkenis van de talenten (**Matt. 25**) maakt duidelijk dat we allemaal anders zijn maar dat we wat we hebben gekregen tot Gods eer moeten 'uitbuiten', zodat Christus in ons leven zichtbaar wordt.. Dat is het doel van ons leven.

Tenslotte, als je af en toe baalt van jezelf, vergeet niet dat het beste nog komen moet, we zullen zijn als Jezus, **1 Johannes 3:2, Romeinen 8:22,23**

Lesopzet

a. leerdoelen

1. Ze kunnen uitleggen dat het principiële verschil tussen de schepping en evolutie is of je God als schepper wilt aanvaarden of niet.
2. Ze kunnen verwoorden dat de reden voor hun eigen bestaan niet toevallig is maar dat ze door God geschapen zijn met een doel.
3. Ze erkennen dat ze zelf waardevol en kostbaar zijn voor God.
4. Ze weten dat ze een bewuste schepping van God zijn en kunnen omschrijven dat hun taak is voor de ander, zichzelf en voor de schepping te zorgen. (herhaling vorig nivo)
5. Ze kunnen de betekenis van het rentmeesterschap met voorbeelden uit hun eigen leven duidelijk maken

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartier: Vertel dat je het leuk vindt dat iedereen er is. En vertel als leiders even iets over jezelf. Als de groep een nieuwe samenstelling heeft of voor jou nieuw is, dan kan het goed zijn de eerste avond voor een kennismakingsspel te kiezen: * een mogelijkheid: Kennismakingsspel: Ieder krijgt 4 lege kaartjes. Op kaartje 1 schrijf je je hobby. Op kaartje 2 beschrijf je een karaktereigenschap. Op kaartje 3 bijv. je lievelings- eten/zanger etc. Op kaartje 4 schrijf je een ding waar je goed in bent. (Deze dingen samen geven een korte beschrijving van hoe uniek de Schepper je gemaakt heeft.). De kaartjes worden verzameld en geschud en opnieuw willekeurig uitgedeeld. Vervolgens moet je de 4 kaartjes die je hebt gekregen gaan uitdelen. Dit doe je aan degene van wie jij denkt dat de beschrijving bij hem/haar hoort. Na afloop een korte bespreking. Klopt het wat je hebt gekregen en hebt weggegeven? * Een tweede mogelijkheid: Wat is catechisatie. Welke ervaringen hebben ze daarmee. Wat is hun beeld ervan? (eerst in tweetallen dan samen) Daarna legt de leider uit hoe het eruit gaat zien.	
19.15	Bijbelstudie: God de Schepper <u>opzet 1.</u> - De volgende kernwoorden staan op een flap: Almachtig/Persoonlijk/Veraf/Dichtbij/Angst/Liefde/Vertrouwen - Verdeel de volgende teksten over groepjes van max 3 personen:	

	Ps 8; Ps19:1-7; Ps 103:6-13; Ps 104: 24-30; Ps 139: 1-16; Job 38: 1-11; Jes 40:18-26; - Wat vertellen deze teksten je over God? Als je twee van de 7 kernwoorden aan jullie bijbelgedeelte moet koppelen, welke zouden dat dan zijn? - Maak een rondje, waarbij elk van de groepjes kort aangeeft wat zij over God geleerd hebben uit hun bijbelgedeelte. <u>opzet 2. (alternatief voor opzet 1)</u> - Hang de bijbelteksten groot op de wand bijv. één per één A3'tje. - Laat de jongelui langs lopen. Ze krijgen allemaal een stapeltje plakbriefjes met daarop 1 woord uit het rijtje van 7 kernwoorden (of per tweetal) en plakken het bij de tekst waar zij het bij vinden passen. (wel laten starten bij verschillende teksten anders komen sommige helemaal niet aan bod.) God is een machtige en persoonlijke schepper													
19.30	Schepping of..... Op het werkblad staat het volgende schema: <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>houdt in:</th><th>bijbelse mening:</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Creationisme</td><td>A/B/C</td><td></td></tr> <tr> <td>ID</td><td>A/B/C</td><td></td></tr> <tr> <td>Evolutie</td><td>A/B/C</td><td></td></tr> </tbody> </table> Verder staat op het werkblad: -A. stroming binnen huidige wetenschap die zo onder de indruk van alle orde in onze complexe werkelijkheid is dat ze tot de overtuiging komen dat er een intelligente ontwerper moet zijn. -B. wetenschapstheorie die – in z'n extreemste vorm - leert dat alles wat leeft een product is van tijd en toeval dat ooit begon met de oerknal -C. stroming die een wetenschappelijke theorie over het ontstaan wereld wil ontwerpen mbv gegevens uit de bijbel - Licht kort de 3 stromingen toe (zonder de naam te noemen). Vraag de jongeren: welke stroming is dit? Dan in laten vullen in schema. (A,B of C) - Verdeel nu de groep in drieën, en geef elke groep 1 van de drie stromingen. Laat ze de volgende vragen bespreken: * welke rol speelt God in deze stroming? * welke gevaren zijn er bij de stroming? (creationisme: <i>de bijbel is geen handboek voor wetenschap, risico</i>		houdt in:	bijbelse mening:	Creationisme	A/B/C		ID	A/B/C		Evolutie	A/B/C		
	houdt in:	bijbelse mening:												
Creationisme	A/B/C													
ID	A/B/C													
Evolutie	A/B/C													

	van oneigenlijk bijbelgebruik <i>ID: Denk niet dat deze wetenschap automatisch bij de God van de bijbel uitkomt.</i> <i>Evolutie: als alles toeval en tijd is heeft het leven geen zin, is er geen God, en bestaan er geen vaste normen.)</i> - Elke groep brengt kort verslag uit. De jongeren kunnen het derde vak van het schema invullen.	
19.45	Waarom ben jij geschapen - Inleiding: vertel dat iedereen wil weten wat de zin van zijn of haar leven is. Verwijs naar de uitspraken daarover op het werkblad: <i>* Daarom trek ik de conclusie dat er niets beters voor een mens is dan blij te zijn en plezier te scheppen in het leven, zolang hij kan. (Prediker 3:12)</i> <i>* De zin van het leven is dat het eindigt (Kafka)</i> <i>* Het leven heeft geen zin, Ik geef mijn leven zin (Paul van den Berg)</i> <i>* Vriendschap, liefde, broederschap, het zijn geen loze kreten</i> <i>We leven echt niet voor de grap, dat mag je nooit vergeten</i> <i>Neen, we benne op de wereld om mekaar om mekaar om mekaar om mekaar te hellepe nietwaar</i> <i>Jaa, we benne op de wereld om mekaar om mekaar om mekaar om mekaar te hellepe niewaar (uit Schaap met de 5 poten)</i> <i>* Wat is de zin van het leven?</i> <i>Jezelf ontwikkelen en je kennis doorgeven.</i> <i>Gelukkig worden, maar nooit tevreden.</i> <i>Genieten, voortplanten en gewoon doodgaan.</i> <i>* Er is geen zin. Leef!</i> - Iedereen schrijft op 1 of 2 gele plakbriefjes (briefkaartformaat) in steekwoorden op wat zijn of haar antwoord is op de vraag: waarom ben jij geschapen? Wat is de reden van je bestaan. - De geeltjes worden opgeplakt op een groot vel papier (evt een van de jongeren ze een beetje laten ordenen) Daarna Gen 1: 26-28 samen lezen: welke opdrachten daar? Omcirkel nu die plakbriefjes, die de opdracht uit Gen 1: 26-28 weergeven of daar bij aansluiten. Kort bespreken. <u>alternatief:</u> - Zet twee rijen stoelen tegenover elkaar. Iedereen heeft een A4tje voor zich met daarop de uitspraken over de zin van het bestaan (Die welke op het werkblad genoemd zijn, aangevuld met een aantal bijbelse uitspraken over de zin van het leven) :	

	- De jongelui gaan tegenover elkaar zitten op de stoelen. Ze kiezen een uitspraak die hen het meeste aanspreekt. Leggen aan hun tegenover buurman/vrouw uit waarom die hem aanspreekt. - Hierna schuift één rij een plekje door zodat iedereen tegenover een ander zit en het herhaalt zich. Na een paar keer proberen ze zelf te formuleren wat zij het doel van hun leven vinden. Hierna bekijken Gen 1: 26-28 <u>evt. aanvulling</u> kernprogramma christenunie bekijken (van tevoren apart laten kopiëren) 9. Rentmeester over Gods schepping 9.1 Het economisch beleid moet mede ten dienste staan van de opdracht aan de mens om als een goede rentmeester de aarde op een verantwoorde wijze te beheren. De overheid ziet er op toe dat de ruimtelijke, economische en technologische ontwikkeling niet ten koste gaat van de levensvoorwaarden voor mensen, dieren en planten. 9.2 De overheid zorgt voor een goed niveau van infrastructuur voor wonen, arbeid, verkeer en telecommunicatie, zodat de burgers in allerlei verscheidenheid economische, sociale en culturele activiteiten kunnen ontplooien. 9.3 De overheid eerbiedigt de eigen verantwoordelijkheden van het bedrijfsleven, maar waakt tegen economische machtsvorming die gezonde concurrentie verstoort. Ze bevordert – ook in internationaal verband – een eerlijke concurrentie door alle bedrijven aan dezelfde regels op financieel, sociaal en milieugebied te binden. 9.4 De overheid erkent de maatschappelijke verantwoordelijkheid van werkgevers- en werknemersorganisaties. Overheersing van of verstrengeling met de overheid door deze of andere organisaties, groeperingen of bedrijven dient echter vermeden te worden. 9.5 In landbouw en visserij behoort aandacht te zijn voor de erkenning van het dier als schepsel van God met eigen waarde. Dat houdt onder meer in dat het dier niet louter als biologisch materiaal of als slechts een productiefactor mag worden gezien en gebruikt. Bij genetische modificatie van dieren en planten behoort het verlies van biodiversiteit te worden voorkomen en ecologische besmetting uitgesloten te zijn. 9.6 Een verantwoorde ontwikkeling van de gehele aarde brengt voor de rijke landen, waaronder Nederland, de verplichting mee om minder beslag te leggen op grondstoffen en milieu ten gunste van	
--	---	--

	de arme landen. Ontwikkelingsbeleid dient een eerlijke verdeling van welvaart in mondiaal verband tot uitgangspunt te nemen. werkvorm: - Verdeel de punten over de groepen (9.3. en 9.4 niet). Laat ze het eerst eens in hun eigen woorden opschrijven in 2 zinnen. Daarna het pas toepassen. - Kun je bovenstaande principes ook in je eigen leven praktisch maken? Wissel uit met je buurman wat jullie daaraan doen, daarna in de groep inventariseren.	
20.00	huiswerk Bespreek met de groep wat je van ze verwacht mbt huiswerk. Maak duidelijke afspraken. Ze kennen inmiddels het systeem van de memorisatietekst. Leg uit wat het nut is van het uit je hoofd kennen van kernteksten, vertel iets over je eigen motivatie op teksten te leren. Leg uit dat je vindt dat ze de leeftijd hebben dat ze zelf moeten kiezen, dus dat je het memoriseren niet verplicht gaat stellen. Maar daag ze uit om elke week de tekst te leren (verzin evt. een grappige beloning) en beloof dat jullie als catecheet en mentor elke week zullen laten horen dat jullie zelf ook de tekst uit je hoofd geleerd hebben. Wijs ook op het bijbelleesrooster: motiveer ze om dagelijks een gedeelte te lezen. Leg uit dat ze op die manier ook alvast zich inlezen voor het onderwerp van de komende week. Levert het te lezen gedeelte vragen op laten ze die dan noteren en meenemen volgende week.	
20.05	Presentatie Uitleg van de bedoeling van de presentatie Het is de bedoeling dat aan het eind van deze module er een belijdenis van de jongeren wordt gepresenteerd. Elke les formuleren ze een gezamenlijke belijdenis over het besproken onderwerp gevolgd door een persoonlijke invulling van iedereen apart; Dus: <i>Wij geloven(onderwerp van de les)</i> <i>Dat betekent voor mij.....(per jongere een invulling;)</i> Het geheel wordt aan het eind samengevoegd in een boekje en aan de ouders/ of gemeente gepresenteerd. Bespreek hoe je het gaat doen. Wie doet wat? Deze les dus al eerste gezamenlijke belijdenis formuleren over God de Schepper. De persoonlijke invulling kan tijdens de les of als	

	huiswerk.	
20.15	huiswerk opgeven - deel de memorisatietekst uit _ leg uit dat het volgende week gaat over 'God en het lijden in deze wereld'. Laat ze volgende week allemaal iets meenemen (krantenbericht oid) dat voor het een symbool is voor het lijden in deze wereld. sluiting (inventariseer gebedspunten)	

c. benodigde materialen

- witte lege kaartjes (werkvorm mentorkwartier)
- flap met kernwoorden; of grote vellen met teksten en plakbriefjes met kernwoorden
- gele plakbriefjes + flap + stift of A4tjes met uitspraken over zin van het leven
- evt. CU- verkiezingsparagraaf op kopie uitdelen
- memorisatiekaartje

d. suggesties

zingen: Ps 8, Ps 104, Gz 145; Ps 95: 1 en 2, Ps 139, Gz 1; E&R176, E&R 363

bijbelgedeelten: Gen 1; Job 38-41 ; Ps 33; Ps 104 ; Ps 139; Jes 40:12-31

belijdenis: NGB art 12; HC znd 9 en 10

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	Ze kunnen uitleggen dat het principiële verschil tussen de schepping en evolutie is of je God als schepper wilt aanvaarden of niet.				
	Ze kunnen verwoorden dat de reden voor hun eigen bestaan niet toevallig is maar dat ze door God geschapen zijn met een doel.				
	Ze erkennen dat ze zelf waardevol en kostbaar zijn voor God.				
	Ze weten dat ze een bewuste schepping van God zijn en kunnen omschrijven dat hun taak is voor de ander, zichzelf en voor de schepping te zorgen. (herhaling vorig nivo)				
	Ze kunnen de betekenis van het rentmeesterschap met voorbeelden uit hun eigen leven duidelijk maken				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

God maakt het!

blok A – nivo 3 - avond 1

Schepping of.....

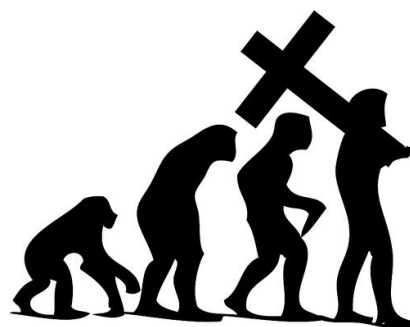

	houdt in	bijbelse mening
Creationisme	A/B/C	
ID	A/B/C	
Evolutie	A/B/C	

A. stroming binnen huidige wetenschap die zo onder indruk van alle orde in onze complexe werkelijkheid is dat ze tot de overtuiging komen dat er een intelligente ontwerper moet zijn.	B. wetenschapstheorie die – in z'n extreemste vorm – leert dat alles wat leeft een product is van tijd en toeval dat ooit begon met de oerknal.	C. wil een wetenschappelijke theorie over ontstaan wereld ontwerpen mbv gegevens uit de bijbel
---	--	---

* Welke rol speelt God in deze stroming?

* Welke gevaren zijn er bij de stroming?

Waarom ben jij geschapen?

Daarom trek ik de conclusie dat er niets beters voor een mens is dan blij te zijn en plezier te scheppen in het leven, zolang hij kan. (Prediker 3:12)

Het leven heeft geen zin, ik geef mijn leven zin (Paul van der Berg)

De zin van het leven is dat het eindigt (Kafka)

Wat is de zin van het leven?

Jezelf ontwikkelen en je kennis doorgeven. Gelukkig worden, maar nooit tevreden. Genieten, voortplanten en gewoon doodgaan.

Vriendschap, liefde, broederschap, het zijn geen loze kreten. We leven echt niet voor de grap, dat mag je nooit vergeten. Neen, we benne op de wereld om mekaar om mekaar om mekaar om mekaar te hellepe nietwaar (uit Schaap met de 5 poten)

Er is geen zin. Leef!

Johannes 3:16

Want God had de wereld zo lief dat Hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in Hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.

Bijbelleesrooster: -----

De volgende week gaat het over ‘God en het lijden’. Het bijbelboek dat daar helemaal over gaat is het boek Job, daarom gaan we daaruit deze week lezen.

Job 1: 1-22

De kernvraag van het gesprek tussen God en satan is: Dient Job de Here om wat tie krijgt of om de Here zelf? Goed om daar voor jezelf ook eens over na te denken.

Job 2: 1-10

Ook in de tweede ronde blijft Jobs geloof overeind.

Job 2:11- 3: 6

Job vervloekt z’n geboortedag, maar niet zijn God.

Great Job...

Job 4:1-9

Jobs vrienden weten het wel: als je lijdt dan heb je blijkbaar tegen God gezondigd.

Job 19: 1-7 en 23-27

Job heeft het gevoel dat God hem onrecht doet, maar tegelijk blijft hij geloven dat zijn Redder, zijn Verlosser uiteindelijk voor hem op zal treden.

Job 38: 1-7 en 40: 1-5

God gaat aan Job niet uitleggen wat er achter zit, maar vraagt vertrouwen op basis van zijn Goddelijke macht.

Job 42: 1-8

God ziet om naar Job, die bleef vertrouwen, al verweet hij God ook hevig onrecht. Maar op de vrienden die uiteindelijk op zichzelf vertrouwden is hij kwaad.

Avond 2 - God en het lijden

Achtergrondinformatie

Gods almacht en voorzienigheid

Gods zorg houdt niet in dat je alles krijgt wat je wilt. Voor ons geldt de opdracht eerst Gods koninkrijk te zoeken, helemaal voor Gods zaak te gaan. 'Al het andere' zal ons er dan bij worden geschonken. Dat betekent: God zal ons altijd geven wat hij met het oog op zijn Koninkrijk op dat moment nodig vindt. Het kan veel zijn: wees dankbaar en durf te delen. Het kan weinig zijn: wees geduldig en besef dat je ook in armoede God kunt eren en zijn licht kunt verspreiden. Vergelijk Paulus in Filippenzen 4: Ik vermag alle dingen in Hem die mij kracht geeft, of ik nou overvloed heb of gebrek lijdt. In het OT lag Gods zegen nog meer in het aardse perspectief. Er was nog heel weinig bekend over de herschepping en nieuwe aarde, maar God wilde laten zien dat Hij echt verlost. Daarom bv materiële welvaart als zegen van God. In NT verschuift het perspectief naar de wederkomst en herschepping. Rijk zijn in God ipv materiële rijkdom. Armoede en gebrek zijn nu geen straf maar een loutering om je helemaal op God te leren oriënteren en klaar te zijn voor de wederkomst.

Belangrijk bij dit onderwerp is om aandacht te geven aan het godsbeeld dat de jongeren hebben. Veel mensen (niet alleen jongeren) leven onbewust met het idee dat God een soort sinterklaas is. Als Hij er is en goed is moet ik van hem krijgen wat ik fijn vind. Bijbelser is het om te geloven dat wij er zijn om God te loven en te prijzen ongeacht de omstandigheden. Als we zelfs in de allergrootste misère blijven zeggen dat God goed is, is dat een overwinning op de satan (zie het boek Job)

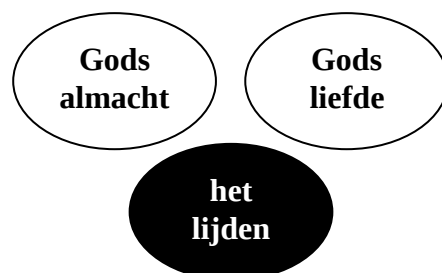
Over het boek Job

Het gedeelte over het boek Job in deze les is ontleend aan *Het goede nieuws van het Oude Testament* van Jasper Klapwijk. Bij hem kun je ook een powerpoint-presentatie krijgen, die bij dit gedeelte past.

Hier volgt een stuk uit het boekje:

De centrale vraag in het boek Job is: hoe kun je leven voor God als je zwaar moet lijden. Job wordt geïntroduceerd als een rechtvaardig en onberispelijk man. Met Gods medeweten stelt Satan hem zwaar op de proef: Hij verliest al zijn kinderen en bezittingen en krijgt een kwaadaardige huidziekte. In die situatie krijgt Job bezoek van zijn vrienden, die met hem discussiëren over het waarom van zijn lijden. Aan het eind van het boek spreekt God zelf. Je kunt een beter inzicht krijgen in de boodschap van het boek Job als je naar de volgende drie punten kijkt.

1. God is almachtig, niets gebeurt zonder dat Hij het wil.
2. God is rechtvaardig en vol liefde
3. Er wordt vreselijk geleden, ook door een goed mens als Job

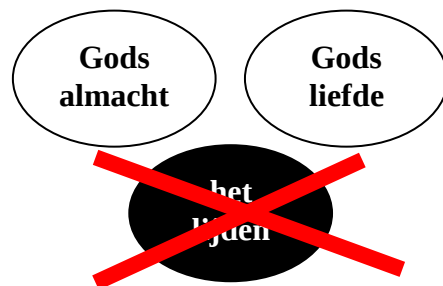

Voor ons is het moeilijk te begrijpen hoe deze drie punten alle drie waar kunnen zijn. Daarom kunnen we in de valkuil vallen om één van deze drie punten te ontkennen:

De 'oplossing' van de vrienden van Job.

In Job 3 – 31 lezen we de gesprekken van Job met zijn drie vrienden die hem kwamen opzoeken. Die vrienden zeggen: Job, vrijwel zeker heb je heel grote zonden begaan, anders zou God je niet zo straffen. In Job 22:4-5 zegt Elifaz: “Zou Hij je voor je vroomheid willen straffen en je daarom in een rechtsgeding betrekken? Je weet toch dat je levenswandel slecht is, dat je zonden ontelbaar zijn?” De vrienden ontkennen dus dat ook een goed en godvrezend mens vreselijk kan lijden.

Ook vandaag kom je dit geluid tegen juist onder vrome mensen: “God wil geen ziekte, armoede en ellende. Hij wil je zegenen.” En als je dan toch niet geneest? Dan zal dat toch wel aan jezelf liggen.

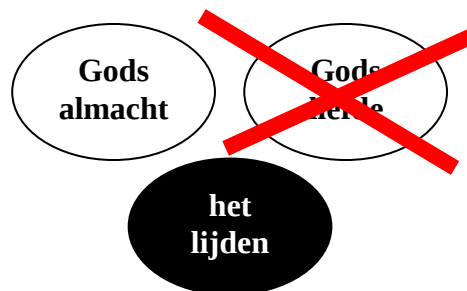

De conclusie van Jobs vrouw en Jobs klacht.

Voor Jobs vrouw is het duidelijk: een God die een goed mens zo behandelt, die kun je maar beter de rug toekeren. “Waarom blijf je zo onberispelijk, vervloek God toch, en sterf.” (Job 2:9).

Velen hebben inderdaad in ellende God vaarwel gezegd. Maar als er geen God meer is, die voor je op kan komen, die uiteindelijk toch het recht laat zegevieren, dan valt alle hoop weg. Ja, dan kun je inderdaad beter maar sterven.

Overigens gaat Job zelf ook ver in zijn verwijten aan Gods adres. Hij voelt zich gruwelijk onrechtvaardig behandeld. Maar ondanks alles blijft hij zich vastklampen aan God en het van Hem verwachten. “Ik weet dat mijn redder leeft.” (Job 19:25)

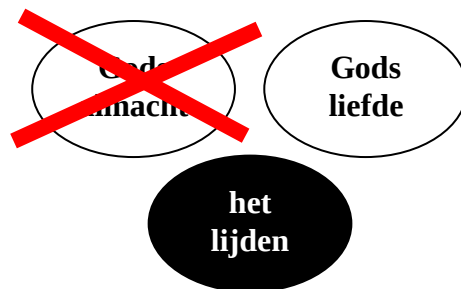
Een moderne 'oplossing'.

Hoe kan dat: een almachtige en liefdevolle God, en toch goede mensen die vreselijk lijden? Met die vraag worstelden ze in Jods tijd, maar vandaag natuurlijk ook nog. Tegenwoordig zijn er veel mensen die dit probleem 'oplossen' door te zeggen dat God niet almachtig is. God wil niet dat mensen lijden, en Hij is er ook niet verantwoordelijk voor. Lijden heeft geen zin, en je moet het niet proberen uit te leggen. God kan lijden niet wegnemen. Hij kan wel met je mee

lijden, en je kracht geven om je lijden te dragen.

Op de vraag “Waar was God in Auschwitz?” antwoordt Dorothe Sölle: “ Hij was samen met de slachtoffers, en niet bij de moordenaars; maar Hij heeft de keuze van de mens tussen goed en kwaad niet in de hand.”

De laatste hoofdstukken van het boek Job (Job 38-42) laten duidelijk zien dat geen van de hier genoemde ‘oplossingen’ goed is. Wanneer God Job antwoordt laat hij juist zijn onbegrensde macht zien: “Wie is het die mijn besluit bedekt onder woorden vol onverstand? Sta op, Job, wapen je: ik zal je ondervragen, zeg mij wat je weet.

Waar was jij toen ik de aarde grondvestte? Vertel het me als je zoveel weet. (...) Kan jouw stem de wolken bevelen om je met hun regenvloed te bedekken? Kun jij de bliksems uitsturen, zullen ze jou zeggen: “Wij staan klaar”? Wie heeft de ibis zijn wijsheid gegeven, van wie heeft de haan zijn inzicht gekregen?” enz. (Job 38:1-4, 34-36)

God accepteert het niet dat Job zijn rechtvaardigheid en liefde in twijfel trekt.

Maar God berispt Jobs vrienden ook. Zij doen alsof ze zo wijs zijn dat ze God en zijn beleid kunnen begrijpen, bovendien doen ze alsof zij rechtvaardig zijn en Job niet. Wat zij deden is erger dan wat Job gedaan heeft.

Nadat de Heer deze woorden tot Job had gesproken, richtte Hij zich tot Elifaz uit Teman: ‘Ik ben in woede ontstoken tegen jou en je twee vrienden, omdat jullie niet juist over Mij hebben gesproken, zoals mijn dienaar Job’. (Job 42:7)

Dat wil zeggen: Alle drie bovengenoemde punten zijn waar: God is liefdevol en almachtig, en dat blijft ook waar als een gelovige moet lijden. God vertelt Job niet het waarom van het lijden, maar Hij laat zien dat we ook in het lijden op Hem moeten blijven vertrouwen.

Wat wij moeten doen is hetzelfde als wat Job deed toen hij zich ondanks zijn lijden op een goddelijke redder beriep, die voor hem zou optreden (Job 19:25-27). Wij kennen die redder als onze Heer Jezus Christus. Als we ergens Gods liefde hebben gezien, dan is het in Hem. Daarom kan Paulus zeggen dat we zelfs in het ergste lijden meer dan overwinnaars zijn in Hem (zie Rom. 8:37-39).

Inhoud van het boek Job:

Voorwoord: Job verliest alles	hoofdstuk 1 – 2	(proza)
Jobs klacht	hoofdstuk 3	(poëzie)
3 ronden redevoeringen (Elifaz, Bildat, Sofar; Job)	hoofdstuk 4 – 26	
Jobs nawoord	hoofdstuk 27 – 31	
Redevoering van Elihu	hoofdstuk 32 – 37	
De Heer spreekt met Job	hoofdstuk 38 – 42:6	
Nawoord: Job krijgt alles terug	hoofdstuk 42:7-17	(proza)

Lesopzet

a. leerdoelen

- de jongeren begrijpen het probleem dat geloven in een almachtige en liefdevolle God moeilijk is als het lijden toeslaat
- de jongeren kunnen de consequenties benoemen van de mogelijke oplossingen.
- de jongeren kunnen in eigen woorden uitleggen wat we van Job kunnen leren over het lijden.
- de jongeren kunnen verwoorden wat het lijden met hen persoonlijk doet.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartier	
19.15	Terugblik en intro Vraag nog even kort de les van vorige week terug. Zeg als catecheet en mentor allebei de memorisatietekst op, en vraag wie het jullie nadoet. Is het bijbelleesrooster gelezen? Hoe was dat? Deze les gaat over God en het lijden in de wereld. Dit is iets waar iedereen wel mee te maken heeft en wat bij iedereen vragen oproept. We gaan hiernaar kijken aan de hand van de geschiedenis van Job. Maar eerst willen we dit onderwerp echt dichtbij laten komen en de jongeren echt raken, gevoelens oproepen. Zoek een gedicht/foto/videofragment uit wat de jongeren zal raken. Ideeën: *Zoek op google naar foto's van World Press Photo, vaak erg indrukwekkende foto's die veel leed en onrecht laten zien. *Zoek een gedicht over de Tweede Wereldoorlog. Hier zijn veel gedichten over en de Tweede Wereldoorlog spreekt jongeren nog steeds aan. *Gebruik een videofragment die afgelopen week in het nieuws is geweest. Of een videofragment van een poos geleden dat veel indruk heeft gemaakt. Bijv: tsunami. Op internet kun je vaak wel korte nieuwsfragmenten vinden. Deze fragmenten laten iets zien van het lijden van 'onschuldige' mensen. Waarom moest hen dit overkomen, waren deze mensen slechter dan andere mensen dat ze dit verdienen? Laat de jongeren nu ook laten zien wat ze zelf meegenomen hebben, en wat voor hun het lijden typeert (huiswerk voor deze week) Op het werkblad staan de volgende twee vragen: 1. Wat roept dit in je op? 2. Wat doet dat met je geloof? Laat de jongeren dit invullen en praat hier samen over.	

19.30

Bijbelstudie Job.

We kunnen hier ook wat over leren uit de bijbel, namelijk uit het boek Job. Geef een korte samenvatting waar het in dit boek om gaat:

De centrale vraag in het boek Job is: hoe kun je leven overeenkomstig Gods wil als je zwaar moet lijden.

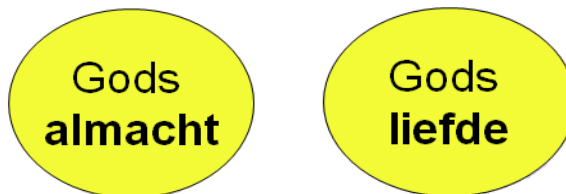
Job wordt geïntroduceerd als een rechtvaardig en onberispelijk man.

Met Gods medeweten stelt Satan hem zwaar op de proef: Hij verliest al zijn kinderen en bezittingen en krijgt een kwaadaardige huidziekte. In die situatie krijgt Job bezoek van zijn vrienden, die met hem discussiëren over het waarom van zijn lijden. Aan het eind van het boek spreekt God zelf.

Lees samen Job 2.

Wij geloven dat God een almachtige God is en een God van liefde.

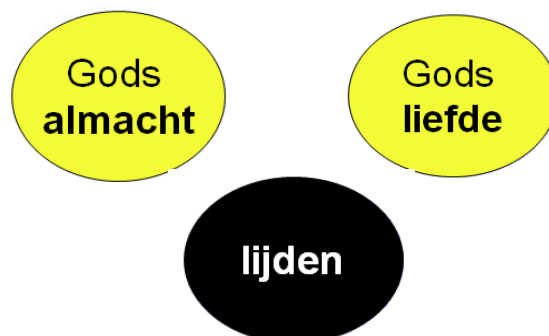
Teken de cirkels op een bord of print ze van tevoren in het groot uit en hang ze op:

Bespreek samen wat er bedoeld wordt met Gods almacht en Gods liefde. Kunnen ze voorbeelden geven?

Deze combinatie wordt vaak als een probleem gezien zodra we geconfronteerd worden met moeilijke dingen in het leven. Ook voor Job was dit een prachtige belijdenis totdat de ramp toesloeg.

Teken/Plak de volgende cirkel eronder. Het ziet er dan zo uit:

Laat de jongeren in tweetallen overleggen en opschrijven: wat is precies het probleem? (liefde: wil lijden niet & almacht: kan lijden stoppen).

Altijd hebben mensen geworsteld met de vraag van het lijden en dit

	probleem proberen op te lossen. * Oplossing 1: Ontkennen dat God liefde is (Zet een kruis door Gods liefde). Dit is wat Job z'n vrouw doet: Job 2:9 <i>'Waarom blijf je zo onberispelijk? Vervloek God toch en sterf.'</i> Dit is wat vandaag heel veel mensen doen: "Hoe kun je nog in een God van liefde geloven na Auchszwits?". Op het werkblad staat dit modelletje. Laat de jongeren in tweetallen consequenties bedenken van deze oplossing. Wat doet dit met jou en jouw geloof als dit waar zou zijn? Inventariseer de reacties. Leg uit: Het lijkt of deze oplossing logischer is dan het christelijk geloof. Maar als er geen God bestaat dan horen lijden en ellende blijkbaar gewoon bij deze wereld, en zijn ze volstrekt natuurlijk. Iedereen voelt dat dat net zo min en oplossing is. * Oplossing 2: ontkennen dat God almachtig is Zet een kruis door Gods almacht. Leg uit dat heel veel christenen vandaag voor deze oplossing kiezen. Gods liefde willen ze niet laten vallen, en daarom trekken ze de conclusie dat God ook niets aan het lijden kan doen. God wil niet dat mensen lijden, en Hij is er ook niet verantwoordelijk voor. God kan lijden niet wegnemen. Hij kan wel met je mee lijden, en je kracht geven om je lijden te dragen. Een populair boek over het lijden (Harold Kushner 'Als 't kwaad goede mensen treft') zegt het zo: <i>Kwade dingen treffen goede mensen in deze wereld, maar dat is niet Gods wil. God zou graag zien dat de mensen in het leven krijgen wat ze verdienen, maar hij kan het niet altijd zo regelen.</i>	
--	--	--

Ook dit staat op het werkblad. Laat de jongeren in tweetallen consequenties bedenken van deze oplossing. Wat doet dit met jou en jouw geloof als dit waar zou zijn?

Doceer:

Als God niet almachtig is, en ook niets aan het lijden kan doen, neemt dat ook de troost weg dat er uiteindelijk een God is die deze wereld en ons leven zal verlossen, en het kwaad zal overwinnen.

Maar de laatste hoofdstukken van het boek Job (Job 38-42) laten duidelijk zien dat deze oplossing niet waar is. Wanneer God Job antwoordt laat hij juist zijn onbegrensde macht zien: *“Wie is het die mijn besluit bedekt onder woorden vol onverstand? Sta op, Job, wapen je: ik zal je ondervragen, zeg mij wat je weet.*

Waar was jij toen ik de aarde grondvestte? Vertel het me als je zoveel weet. (...) Kan jouw stem de wolken bevelen om je met hun regenvloed te bedekken? Kun jij de bliksems uitsturen, zullen ze jou zeggen: “Wij staan klaar”? Wie heeft de ibis zijn wijsheid gegeven, van wie heeft de haan zijn inzicht gekregen?” enz. (Job 38:1-4, 34-36)

Liever een God die meelijdt, dan één die het je aandoet => maar met geen van beiden kom je verder.

* Oplossing 3: Ontkennen dat gelovigen echt lijden

Zet een kruis door lijden. Leg uit dat dat in feite is wat Jobs vrienden doen. Zij denken dat God rechtvaardigen altijd zal zegenen. Wie lijdt heeft dat in feite aan zichzelf te danken.

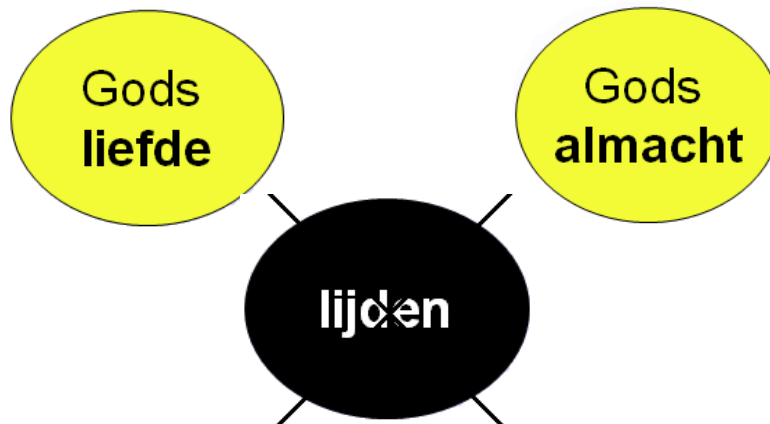
Elifaz zegt: (Job 4:6-7)

‘Vertrouw je niet op je ontzag voor God, geeft je onbesproken levenswandel je geen hoop? Ken jij onschuldigen die hij te gronde richtte? Werden rechtschapenen ooit in het ongeluk gestort?’

Jezus discipelen dachten later ook zo. Als ze de blindgeborene zien vragen ze ‘Wie heeft gezondigd? Hij of z’n ouders?’ (Joh.9).

En ook vandaag heb je mensen die zeggen dat God zeker alle ellende wegneemt, als je maar echt gelooft.

Ook dit staat op het werkblad. Laat de jongeren in tweetallen consequenties bedenken van deze oplossing. Wat doet dit met jou en jouw geloof als dit waar zou zijn?

Doceer:

In Job 3 – 31 lezen we de gesprekken tussen Job en zijn drie vrienden die hem kwamen opzoeken. Die vrienden zeggen: Job, vrijwel zeker heb je heel grote zonden begaan, anders zou God je niet zo straffen. Zij doen alsof ze zo wijs zijn dat ze God en zijn beleid kunnen begrijpen, bovendien doen ze alsof zij rechtvaardig zijn en Job niet. Het idee is dat wanneer je gelooft je altijd genezing en zegening ontvangt. Maar dat is gewoon niet waar: deze wereld is vreselijk oneerlijk (Ps 37/73); Job schreeuwt het uit: oneerlijk!

Jobs reactie

Vraag de jongeren even na te denken over de volgende vraag:
Welke oplossing kiest Job?

Leg vervolgens uit:

Job kiest niet voor oplossing 2 (Gods almacht weg): Dat kwam gewoonweg niet bij hem op, en juist Gods grootheid geeft dat Hij het niet begrijpt.

Job kiest niet voor oplossing 3 (geen lijden voor rechtvaardigen): hij weet dat dat niet waar is; Job 19: 5-7: hij keert zich tegen zijn vrienden, zij voelen zich beter.

Job kiest ook niet voor oplossing 1 (Gods liefde weg), al gaat hij soms wel ver die kant uit; opvallend hoeveel ruimte hij daarvoor krijgt. Maar dan toch beroept hij zich weer op God; Job 19:25-27.

Ik weet: mijn redder leeft, en hij zal ten slotte hier op aarde ingrijpen. Hoezeer mijn huid ook is geschonden, toch zal ik in dit lichaam God aanschouwen. Ik zal hem aanschouwen, ik zal hem met eigen ogen zien, ik, geen ander, heel mijn binnenste smacht van verlangen.

Wat leren we van Job over het lijden?

God is goed en rechtvaardig, en dat blijft ook waar als een gelovige moet lijden.

	a. We kunnen God niet begrijpen Job snapt het niet, hij schreeuwt het uit. Wat is dan Gods antwoord? God openbaart zich in z'n macht: denk niet dat je mij begrijpen kunt. Het is niet te begrijpen, juist vanwege zijn almacht. Is dit teleurstellend? Nee, want - een almachtig God niet begrijpen is niet vreemd. - wat heb je nodig als je zwaar lijdt? Iemand die het uitlegt? Dat helpt niet en is zelfs irritant! Je hebt iemand nodig die je begrijpt (evt zelf meegemaakt), die naast je staat, die je weer hoop geeft. b. We moeten God wel vertrouwen Dat is precies de boodschap van Job: Ik snap er niks van, maar uiteindelijk is God te vertrouwen (hfst. 19). Daar gaat het God uiteindelijk ook om. Je mag het uitschreeuwen; onrecht! Verwijten; als je er maar mee bij Hem komt, als je uiteindelijk maar blijft geloven. Hij is mijn God, bij Hem kan ik terecht. God is almachtig. Dat is mooi, want wat heb je aan een machteloze God? God is ook liefde. Dat is in het Nieuwe testament nog veel duidelijker geworden: Wij hebben een God die mens geworden is en afgedaald is in ons lijden. Verdriet en rouw; hij weet wat het is. Marteling en onrecht; hij ging er doorheen. Waarom?! Hij heeft het ook geroepen. Hij leed al ons lijden en meer: hij is neergedaald in de hel; het uiteindelijke, meest verschrikkelijke lijden. En dat deed hij voor jou! Op het werkblad staat: Wat leren we van Job over het lijden? 1. 2. Laat ze dit nu in eigen woorden invullen. Niet alleen het zinnetje, maar iets van de uitleg. Want heeft hen geraakt in dit verhaal, wat hebben zij vandaag geleerd over het lijden?	
19.50	zondag 10 Lees samen zondag 10. Merk je in je eigen leven dat God voor je zorgt? Hoe ervaar je dat in moeilijke tijden? Ga weer even terug naar het begin van de les. Bespreek hoe ze nu aankijken tegen dat wat ze toen opgeschreven hebben. Kan je iets met de uitleg van vandaag? Wat doet dat met je?	

20.00	Presentatie Heeft ieder zijn persoonlijke deel (en dat betekent voor mij...) af en bij zich. Wie gaat de zaak verzamelen, wie zorgt voor de vormgeving? Hoe zou je de inhoud van de les van vandaag kunnen samenvatten in een zin die begint met 'Ik geloof....' Brainstorm een tijdje en stel dan een formulering vast. Laat ze voor volgende week weer allemaal opschrijven 'en dat betekent voor mij.....' Misschien kunnen ze het mailen naar de persoon die deze teksten verzameld?	
20.15	Huiswerk opgeven sluiting Bouw in het gebed een moment van stilte in zodat ieder z'n eigen gedachten over lijden en problemen aan God kan voorleggen..	

c. benodigde materialen

- Gedicht, foto of filmfragment dat het lijden heel dichtbij brengt
- Bord, of 3 circels op een poster
- memorisatietekst

d. suggesties

zingen: Ps.88, Ps 121, Gz 34, Gz 115, LB 432, LB 466

bijbelgedeelten: Job; Habakuk 3; Matteüs 6:24-34; Romeinen 8:18-39

belijdenis: NGB art 13; znd 10

1	In hoeverre leerdoelen gehaald? <table border="1"> <tr> <td></td><td>--</td><td>-</td><td>+</td><td>++</td></tr> <tr> <td>de jongeren begrijpen het probleem dat geloven in een almachtige en liefdevolle God moeilijk is als het lijden toeslaat</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>de jongeren kunnen de consequenties benoemen van de mogelijke oplossingen.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>de jongeren kunnen in eigen woorden uitleggen wat we van Job kunnen leren over het lijden.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>de jongeren kunnen verwoorden wat het lijden met hen persoonlijk doet.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>		--	-	+	++	de jongeren begrijpen het probleem dat geloven in een almachtige en liefdevolle God moeilijk is als het lijden toeslaat					de jongeren kunnen de consequenties benoemen van de mogelijke oplossingen.					de jongeren kunnen in eigen woorden uitleggen wat we van Job kunnen leren over het lijden.					de jongeren kunnen verwoorden wat het lijden met hen persoonlijk doet.				
	--	-	+	++																						
de jongeren begrijpen het probleem dat geloven in een almachtige en liefdevolle God moeilijk is als het lijden toeslaat																										
de jongeren kunnen de consequenties benoemen van de mogelijke oplossingen.																										
de jongeren kunnen in eigen woorden uitleggen wat we van Job kunnen leren over het lijden.																										
de jongeren kunnen verwoorden wat het lijden met hen persoonlijk doet.																										
2	Opmerkingen mentor/ catecheet																									
3	Wat moet de volgende keer anders																									

Werkbladen

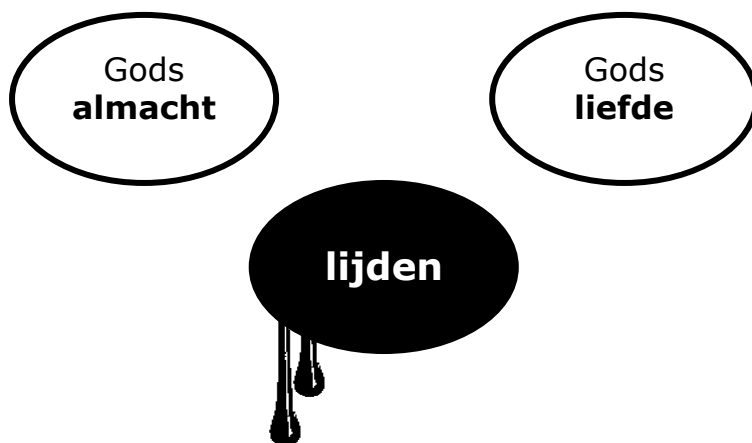
God en het lijden

blok A - nivo 3 - avond 2

Intro

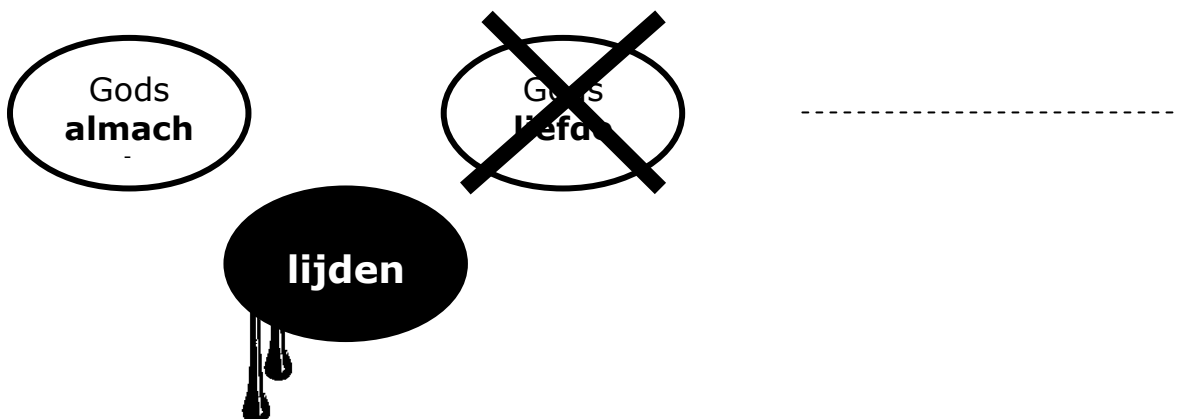
1. Wat roept dit in je op?
2. Wat doet dat met je geloof?

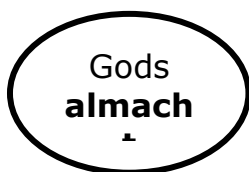
Bijbelstudie Job

Wat is precies het probleem?

Wat doet dit met jou en jouw geloof als dit waar zou zijn:

Wat kiest Job? Wat leren we van Job over het lijden?

1.

2.

Zondag 10 HC

Wat verstaat u onder Gods voorzienigheid?

De almachtige en tegenwoordige kracht van God, waardoor Hij hemel en aarde, met alle schepselen, als met zijn hand in stand houdt en zó regeert, dat loof en gras, regen en droogte, vruchtbare en onvruchtbare jaren, eten en drinken, gezondheid en ziekte, rijkdom en armoede en alle dingen, niet bij toeval, maar uit zijn vaderhand ons ten deel vallen.

Waarom is het voor ons belangrijk te weten dat God alles geschapen heeft en nog door zijn voorzienigheid in stand houdt?

Om in alle tegenspoed geduldig, in voorspoed dankbaar te zijn en voor de toekomst dit vaste vertrouwen te hebben in onze trouwe God en Vader, dat geen schepsel ons van zijn liefde scheiden zal. Want alle schepselen zijn zo in zijn hand, dat zij zich tegen zijn wil niet roeren of bewegen kunnen.

Genesis 3:15

Vijandschap sticht ik tussen jou en de vrouw, tussen jouw nageslacht en het hare, zij verbrijzelen je kop, jij bijt hen in de hiel.

Bijbelleesrooster -----

De volgende week gaan we het hebben over genade.
In verband daarmee het volgende bijbelleesrooster:

Genesis 15: 7-21

Wat moet Abraham doen om bij God te mogen horen? Niets: God gaat alleen tussen de dierhelften door

Ezechiël 36: 22-32

Heeft Israël zijn verlossing verdiend? Hangt het van hun beslissing af? Dit gedeelte spreekt daar duidelijke taal over.

Matteüs 20: 1-16

Heb jij het gevoel er voor te moeten werken, of ken je dat: eigenlijk niks gedaan hebben, maar hij heeft ervoor gekozen je een volledig loon te betalen.

Lukas 18:9-14

Even heel eerlijk: op wie lijkt je meer, op die serieuze farizeeër, of op die berouwvolle zondaar? Het antwoord is bepalend voor je rechtvaardiging.

Lukas 23:33-43

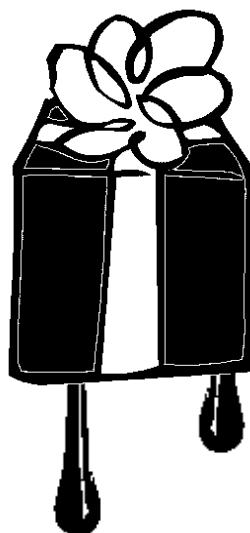
Wat is er voor nodig om bij Jezus in het paradijs te komen? Alleen maar geloof, want het is pure genade.

Romeinen 3:21-28

Je wordt uit genade, die niets kost, door God als rechtvaardig aangenomen (vrs 24)!

Efeze 2: 1-10

Pure goedheid en genade dat is de basis voor je verlossing, en dat sluit alle eigenroem uit.

Avond 3 - Genade

Achtergrondinformatie

Het meeste achtergrondmateriaal dat hier aangedragen wordt komt uit *Gelukkig Gereformeerd* van Jasper Klapwijk.

Indringende vragen

‘Stel je nu eens voor dat je vanavond zou sterven. Weet je dan zeker dat je naar de hemel gaat?’ Die vraag stelde ik de eerste avond van het seizoen aan een groep catechisanten die zich gingen voorbereiden op het doen van openbare geloofsbelijdenis. Het is een heel belangrijke vraag, niet alleen als je van plan bent publiek je geloof te gaan belijden, maar voor iedereen. Want je weet niet wanneer je zult sterven, en bovendien: elk moment kan de Heer terugkomen.

Ik vergelijk het wel eens met de volgende vraag aan iemand die met een flinke snelheid in z’n auto rijdt: ‘Hé, weet je zeker dat je remmen het doen?’ Op zo’n moment voldoet maar één antwoord: ja, dat weet ik zeker. Het is niet genoeg als je hoopt dat ze het misschien wel doen, want een dergelijke onzekerheid kan je fataal worden. Zo is het ook met de vraag of je zeker bent dat je naar de hemel gaat: het is niet genoeg om dan te antwoorden: ‘Ik hoop het wel.’ Johannes schrijft in z’n eerste brief: ‘Dit alles schrijf ik u omdat u moet *weten* dat u eeuwig leven hebt’ (1 Joh. 5:13).

Een flink aantal jongeren van de genoemde catechisatiegroep had die zekerheid niet. Ja, natuurlijk geloofden ze dat Jezus voor hen aan het kruis gestorven was, maar...

- ik vind dat er eerst meer in mijn leven moet veranderen, ik doe nog te veel zonde;
- ik voel er vaak helemaal niets van;
- ik vind het arrogant om te zeggen dat je zeker weet dat je naar de hemel gaat.

Kan dat, echt geloven dat Jezus voor jou aan het kruis gestorven is en tegelijk hierover niet zeker zijn?

De Heidelbergse Catechismus geeft daar een vrij stellig antwoord op: waar geloof is een vast vertrouwen, dat mij vergeving van zonden, eeuwige gerechtigheid en eeuwig heil door God geschonken zijn. Het kenmerkende van echt geloof is dus, dat het je die zekerheid geeft. Maar dan is het wel heel belangrijk om vast te houden, dat die zekerheid niet in jezelf te vinden is:

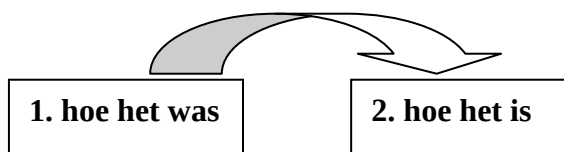
- niet in hoe goed jij leeft,
- niet in je gevoel,
- niet in de kwaliteit van je geloof.

Die zekerheid is alleen te vinden in wat de Catechismus ‘de verdienste van Christus’ noemt, dat wil zeggen in wat Christus voor jou gedaan heeft.

Bijbelstudie Efeziërs 2: 1-10

Het bijbelgedeelte dat hiernaast staat afgedrukt brengt prachtig onder woorden waar het in het evangelie om gaat.

Je zou dit gedeelte als volgt in schema kunnen brengen:

1. Hoe het was

Vers 1-3: we waren dood door de zonde, in de greep van Satan, zelfgericht; we verdienden Gods toorn.

En let op: dat gold volgens Paulus voor ons allen!

2. Hoe het is

Vers 4-7: we zijn opgewekt uit de dood en hebben al een plaats in de hemel, al zullen we straks pas ten volle ervaren hoe goed God voor ons is. En dat alles alleen door onze verbondenheid met Christus.

En de vraag is: hoe maken we deze overgang van 1. naar 2., hoe worden we gered en wat moeten we daarvoor doen?

Het antwoord is: we hoeven er helemaal niets voor te doen. Het is enkel en alleen te danken aan Gods barmhartigheid en liefde (vers 4). De redding is een geschenk van God, dat Hij jou uit pure goedheid gratis (dat is uit genade) geeft. Niet voor niets zegt Paulus tot twee keer toe 'door zijn genade bent u gered', en hij geeft tot twee keer toe aan dat jij er niets voor hoeft te doen: 'dat dankt u niet aan uzelf, het is geen gevolg van uw daden'.

Als je dat tot je door laat dringen, dan komen de tegenwerpingen haast vanzelf:

- Ja maar... je moet toch wel geloven?!
Inderdaad, maar als puntje bij paaltje komt is dat geloof zelf ook een deel van het geschenk.
- Ja maar... je moet toch ook het goede doen?!
Inderdaad, maar ook hier geldt: dat is een onderdeel van het geschenk. Kijk maar naar vers 10: God vernieuwt ons leven door Jezus, Hij maakt het mogelijk.

Niet wat jij doet, maar wat Hij gedaan heeft

Alle religies op de wereld willen antwoord geven op de ene vraag: wat moet jij doen om gelukkig of gered of door God geaccepteerd te worden? Om gered te worden moet je je aan allerlei geboden houden, zegt de ene godsdienst. Een andere zegt: je moet je plichten trouw vervullen. Een derde zegt dat je gelukkig wordt als je maar de juiste meditatie technieken gebruikt.

Maar de kern van de bijbelse boodschap is anders: het gaat er niet om wat jij doet, het gaat erom wat Hij, Jezus, voor jou heeft gedaan.

En daarbij gaat het niet alleen over de vergeving van onze zonden. Er zijn velen – en ik moet bekennen dat ik vroeger ook wel eens zo gepreikt heb – die zeggen: 'Oké, Jezus is voor jouw zonden gestorven, maar dat zal dan nog wel eerst moeten blijken in jouw leven!' Of: 'Je bent pas goed gereformeerd als je...' en dan volgt een hele rij zaken die je zou moeten doen of moeten laten. Maar dat is niet terecht. Het geschenk dat God geeft is niet alleen de vergeving van onze zonden. Nee, uiteindelijk is dat geschenk een nieuw leven in en met Jezus. Ook het nieuwe leven, ook de goede daden, zijn het resultaat van zijn werk in ons leven. Dat we het heil niet zelf kunnen verdienen is bij de meeste gereformeerden wel doorgedrongen, maar soms lijkt het er toch op dat we een betaling achteraf wel gepast vinden: God heeft iets voor mij gedaan, dan moet ik natuurlijk wel iets terugdoen. Maar dat kan niet, want God doet je alles cadeau. Stel je eens voor dat iemand die heel veel van je houdt jou een prachtig cadeau geeft. Hoe zou het dan op hem of haar overkomen als jij in reactie daarop je portemonnee trekt en vraagt: 'Hoeveel krijg je van me?'

De mens zonder God

Nu zullen weinig christenen ontkennen dat genade belangrijk is. Maar wie *sola gratia* zegt, die zegt ook het volgende:

a. Uit onszelf zijn we totaal verdorven

Hoe jij over Gods genade denkt, heeft alles te maken met hoe jij over jezelf denkt. Zolang je tamelijk positief over jezelf denkt, zul je niet echt onder de indruk zijn van Gods genade. Dat geldt ook omgekeerd: als je beseft dat je uit jezelf verloren was door je misstappen en zonden, als je erkent dat je net als ieder ander mens je eigen zelfzuchtige verlangens volgde en de toorn van God verdiend had (Ef. 2:1-3), en je weet dat je toch door Hem wordt gered, dan kun je alleen maar diep onder de indruk raken van Gods genade.

Het is typerend voor de gereformeerde leer dat er een zwaar accent wordt gelegd op de totale verdorvenheid van de menselijke natuur door de zonde. Het is niet zo dat we als mensen wel eens – 'helaas' – in de fout zijn gegaan, maar we zijn welbewust in opstand gekomen tegen God en hebben gekozen voor onszelf. Dat zit diep in ons verankerd. Kijk maar naar de Heidelbergse Catechismus: 'naar mijn aard ben ik erop uit God en mijn naaste te haten' (Zondag 2). Dat is een zinnetje waar veel mensen, ook veel christenen, moeite mee hebben: 'Ik doe mijn best een goed mens te zijn. Zo slecht zijn we toch zeker niet!' Maar zo slecht zijn we nu juist wel. Kijk maar naar wat Paulus schrijft in het gedeelte uit Efeziërs 2 dat we net lazen, of lees Romeinen 3 er eens op na: 'Er is geen mens rechtvaardig, zelfs niet één, er is geen mens verstandig, er is geen mens die God zoekt. Allen hebben ze zich afgewend, heel de mensheid is verdorven. Er is geen mens die nog het goede doet, er is er zelfs niet één.' (Rom. 3:10-13)

Ik heb op Curaçao jarenlang een openbijbelcursus gegeven, waar veel belangstelling voor was. De derde avond van die cursus ging over de ernst van de zonde en dan besprak ik het begin van Efeziërs 2 en dit stukje uit Romeinen 3. Elke keer weer waren er mensen die vanwege deze les afhaakten. Zo negatief kon het met de mens toch niet gesteld zijn! Dat wilde er bij hen niet in en dat stootte hen af. We hebben als cursusteam wel overwogen om de les over de zonde pas later in de cursus te behandelen, maar uiteindelijk hebben we besloten dat niet te doen. Je kunt namelijk alleen goed duidelijk maken wat de echte betekenis van verlossing en genade is, als je goed duidelijk hebt gemaakt wat de echte situatie van de mens zonder God is.

Ik ben wel eens bang dat dit zware accent van de gereformeerde leer op de verdorvenheid van de mens ook in onze eigen gereformeerde kring wat onderbelicht is geraakt. Als dat inderdaad zo is, dan kan het gevolg daarvan alleen maar zijn dat onze diepe verwondering over Gods genade zal afnemen.

b. Gods toorn komt over de zonde

Hoe jij over Gods genade denkt, heeft ook alles te maken met hoe je over God denkt. God is een heilige God. Hij is een God die de zonde van de mensen niet over zijn kant kan laten gaan. Hij haat de zonde en omdat Hijzelf volkomen rechtvaardig is, zal Hij zonde nooit ongestraft laten. Daarom zegt Paulus in Efeziërs 2:3 dat wij allen van nature blootstonden aan Gods toorn. We zullen de straf en de rechtvaardigheid van die straf onder ogen moeten zien. Ook hiervan geldt dat het geen populair onderdeel van het evangelie is. Ik kan me nog goed de vele negatieve reacties herinneren, toen we op Curaçao een folder hadden geschreven over de hel en een paar duizend exemplaren ervan uitdeelden. Maar als ik om me heen kijk dan komen dergelijke reacties ook in Nederland en zelfs binnen de gereformeerde kerken voor. Het lijkt wel alsof onderwerpen als Gods toorn, de straf van God, en de hel een beetje in de taboesfeer komen te liggen. Als dat inderdaad het geval is, dan zullen we daar een hoge tol voor betalen, want je kunt pas echt enthousiast zijn over je verlossing, als je weet van welke straf je verlost bent.

c. *Wij kunnen en willen niet voor God kiezen*

Hoe je over Gods genade denkt, heeft ten slotte ook alles te maken met hoe je over je eigen keuzevrijheid denkt. Vaak wordt gezegd dat Jezus voor alle mensen gestorven is en dat het nu van de vrije keus van die mensen afhangt of ze inderdaad deel zullen krijgen aan wat Jezus voor hen gedaan heeft. Maar zoals ik al eerder zei: bij onze redding draait het niet om wat wij hebben gedaan, zelfs niet om welke keuze wij hebben gemaakt, uiteindelijk draait het alleen om wat God heeft gedaan. Dat is maar goed ook, want wij waren dood in onze zonden en overtredingen (Ef. 2:1). En een dode kan helemaal niets! Het is dus niet zo dat er in ons nog een onaantastbare vrije wil was overgebleven. Het is ook niet zo dat de vergeving en de redding van God komen, maar dat mijn vrije keuze voor God mijn eigen bijdrage aan die redding is. Nee, niemand komt in Gods koninkrijk, tenzij Gods Geest hem het leven *geeft*.

Alleen tegen de achtergrond van deze volkomen donkere schildering van de situatie van de mens schittert nu juist het licht van Gods genade. Je kunt een les over de zonde schrappen, je kunt het nalaten om een folder over de hel uit te brengen, je kunt stoppen met spreken over onze totale verdorvenheid, je kunt doen alsof we toch ook nog veel goeds doen en in ieder geval nog vrij kunnen kiezen, maar in al die gevallen raak je het evangelie van de pure genade kwijt.

Donker en licht

Het donker van onze totale verdorvenheid en het licht van Gods eindeloze genade horen dus onlosmakelijk bij elkaar. Dat wordt goed weergegeven in de volgende twee kernachtige samenvattingen van de gereformeerde leer. Tim Keller, de voorganger van de Redeemer Presbyterian Church in New York, vat het zo samen:

**Je bent zondiger en gebrekkiger dan je ooit kunt geloven;
en tegelijk:
je bent meer geaccepteerd en bemind dan je ooit hebt durven hopen.**

Maarten Luther heeft het nog korter geformuleerd, maar hij kon daarvoor het Latijn gebruiken: ***simul iustus et peccator*** (ik ben tegelijk rechtvaardig en zondaar).

Wie echt aan de voet van het kruis van Jezus gestaan heeft, zal deze beide kanten hebben gevoeld: mijn zonde was zo erg, dat dat vreselijke lijden nodig was! En tegelijk: zijn liefde voor mij was zo eindeloos groot, dat Hij zelfs dat voor mij over had!

Als je groeit in het geloof zul je ook naar deze beide kanten groeien. Je krijgt steeds meer zicht op je eigen zonden en gebreken en je roept met Paulus uit 'ik ellendig mens!' Maar tegelijk kom je steeds meer onder de indruk van Gods liefde en gaat die liefde jouw leven steeds meer bepalen.

'Je bent zondiger en gebrekkiger dan je ooit kunt geloven.' Maakt deze gereformeerde nadruk op onze totale verdorvenheid en ons geestelijk onvermogen mensen niet depressief? Ja, dat kan, als dat het enige is wat ze horen. Maar er is dus meer. Tegen deze achtergrond schittert het licht van het evangelie juist extra helder: 'je bent meer geaccepteerd en bemind dan je ooit hebt durven hopen.' Zoals de Vader van zijn Zoon houdt, zo houdt Hij ook van jou; zoals de Vader zijn Zoon ziet, zonder zonden, zo ziet Hij ook jou, zonder zonden. In Hem hebben wij nu al een plaats in de hemel en straks zullen we met Hem als koningen regeren op de nieuwe aarde.

Vreemde verhalen

Een van de grootste successen van de duivel is dat hij kans ziet om mensen zelfs Gods genade als iets vanzelfsprekends te laten ervaren. 'Genade? O ja, natuurlijk!' Maar er is helemaal niets 'natuurlijks' aan Gods genade.

Het volgende verhaal kan dat illustreren:

Er was eens een alleenstaande vader. Zijn vrouw was overleden en hij had één kind, Chris, een zoontje van vijf jaar oud. Dat jongetje betekende alles voor hem! Hij hield van hem met heel zijn hart. Op een dag zat Chris op de stoep voor z'n huis te kleuren met stoepkrijt. Op een gegeven moment kwam er een grote, wat onguur uitziende kerel aanlopen, het hoofd kaalgeschoren, in leer gekleed. Wat er precies gebeurde is niet echt duidelijk. Struikelde hij over Chris? Kreeg hij misschien vlekken op zijn kleren? Of ergerde hij zich zomaar aan dat kleine kind? Waarom hij het deed, zal wel nooit iemand weten, maar toen het jongetje voor z'n voeten kwam, verkocht hij hem een enorme schop. Daarna nog één, die Chris' hoofd raakte. Hij raakte hem zo hard, dat je zijn nek hoorde breken. En het is ongelooflijk, maar daarna vervolgde de man zijn weg naar huis, alsof er niets gebeurd was.

Toen de vader naar buiten kwam gerend en zijn zoontje dood op de stoep vond, brak zijn hart en stortte zijn wereld in. Kort daarna kwam de buurvrouw aangerend. Zij had alles zien gebeuren en had zelfs de dader herkend. Ze wist waar hij woonde en vertelde dat aan de getroffen vader.

Wat deed toen die vader? Hij kon verschillende dingen doen. Hij kon een mes of een honkbalknuppel pakken, de dader opzoeken en al z'n woede koelen op die bruut. Wie zou er geen begrip hebben voor zo'n wanhopige reactie? Maar hij koos niet voor wraak.

Hij kon naar de politie gaan en alles wat hij te horen had gekregen doorgeven, zodat de dader kon worden opgepakt. Dan zou hij later bij de rechtszaak aanwezig kunnen zijn en een zware straf tegen de dader horen uitspreken. Dat zou een keuze voor gerechtigheid zijn geweest. Maar ook daarvoor koos hij niet.

De vader deed het volgende: hij ging wel naar het huis van de dader, maar zonder wapens. Hij trof hem aan in een uitgewoond en armoedig pand en hij ging met de dader in gesprek. Wat er precies besproken is weet niemand, maar het draaide erop uit dat de vader hem alles vergaf. Hij ging zelfs nog verder: hij trok zich het lot aan van die gewelddadige, asociale man die zo van zijn omgeving vervreemd was, en hij bood de man aan bij hem in huis te komen wonen. Een tijd later maakte hij hem zelfs zijn erfgenaam, in plaats van zijn vermoorde zoontje.

Ik weet het, het is een volkomen abnormaal verhaal. Ik heb nogal eens meegemaakt dat de mensen aan wie ik het vertelde ongelovig en zelfs wat smalend begonnen te lachen. Ja, een mooi verhaal, maar zoiets doet een normaal mens toch niet! Maar dan vraag ik: 'Besef je wel, dat de dood van Gods enige Zoon jouw persoonlijke schuld is, en dat het jouw zonden waren, die Hem "doodschopten"? En besef je wel dat Hij jou dat allemaal wil vergeven? Dat Hij jou zelfs als zijn eigen kind in huis heeft genomen en je uiteindelijk tot zijn erfgenaam heeft gemaakt?' Kijk, dat is genade! En wie dat vanzelfsprekend vindt of daar niet van onder de indruk raakt, die heeft er echt helemaal niets van begrepen.

Dit verhaal staat natuurlijk niet zo in de Bijbel, maar soortgelijke vreemde verhalen vind je er wel:

- Er staat een verhaal in van een zoon die niets vervelender vond dan thuis bij zijn vader wonen. Hij ging er vandoor, joeg ver van huis het geld van zijn vader erdoor en dacht alleen maar aan zichzelf. Pas toen hij platzak was en geen kant meer op kon, ging hij terug. Het is toch niet te geloven dat zijn vader hem stond op te wachten en direct een gigantisch feest voor hem organiseerde, toen hij weer terugkwam (Luc. 15:11-32)?

- Je kent vast wel dat verhaal van die mannen die maar een uurtje in de wijngaard gewerkt hadden en die dus eigenlijk nauwelijks iets verdiend hadden. Maar de wijnboer gaf ze uit pure goedheid een volledig dagloon, alsof ze de hele lange dag in de zon gezwoegd hadden. Opgetogen gingen ze naar huis (Mat. 20: 1-16).
- Wat denk je van het verhaal van die tollenaar en de Farizeeër? De Farizeeër was zelfvoldaan over al zijn goede daden, maar de tollenaar moest erkennen dat hij slechts zichzelf had verrijkt, zijn volksgenoten had beroofd en nooit de tienden had gegeven. Hij was op zijn best een randkerkelijke, en zeker niet te vergelijken met die voorganger die zich zo inzette in de kerk. Zijn gebed was akelig kort: 'God, wees mij zondaar genadig.' Maar toen was het wel helemaal goed tussen God en hem (Luc. 18:9-14).

Het kan zijn dat je een beetje denkt zoals die Farizeeër: je vindt dat je het eigenlijk niet zo slecht doet vergeleken met sommige anderen. Het kan ook zijn dat je bent als de werkers die al de hele dag in de wijngaard gewerkt hadden of als de oudste zoon die trouw op de boerderij was achtergebleven: je vindt dat je eigenlijk best wel wat voor God gedaan hebt en dat je dus eigenlijk wel enig recht hebt op uitbetaling. In dat geval zal het evangelie van pure genade en verkiezing je niet blij maken en zullen deze verhalen bij jou slechts onbegrip en irritatie oproepen.

Het zijn namelijk verhalen over mensen die weten dat ze helemaal *niets* verdiend hebben en die stomverbaasd zijn dat ze toch *alles* krijgen. Het zijn verhalen van genade. Als je dat weet: ik verdiende Gods toorn en toch nam Hij mij op in zijn huis, dan zijn het de mooiste verhalen die er bestaan.

Genade verandert je

De Zoon doodschoppen en dan toch door de Vader in huis genomen worden. Het maakt wel duidelijk dat het niet gaat om wat jij doet, maar om wat Hij voor jou gedaan heeft. Jouw redding is een geschenk, jij hoeft er helemaal niets voor te doen.

Maakt deze leer de mensen niet zorgeloos en goddeloos? Iemand zei eens: 'Als je het verhaal van de genade vertelt en deze tegenwerping komt niet naar voren, dan heb je nog niet goed duidelijk gemaakt wat genade echt inhoudt.' Het verhaal van de genade roept weerstand op. Krijg ik alles voor niets, zonder er iets voor te hoeven doen? Dat kan toch niet waar zijn, dat is toch veel te gemakkelijk? De oudere broer van de weggelopen zoon, de arbeiders uit de wijngaard die de hele dag in de zon gewerkt hadden, de actieve Farizeeër, ze ergeren zich allemaal wezenloos aan deze boodschap van genade, en met hen heel veel kerkmensen. Maar wie echt geraakt is door de genade, die voelt wel aan dat deze tegenwerping geen hout snijdt. Na het feest wilde de verloren zoon maar één ding: thuis blijven en werken voor zijn vader. Na hun wonderbaarlijke beloning wilden de mannen die een uur hadden gewerkt voortaan elke verdere dag van hun leven voor die wijnboer werken. En de tollenaar die tot zijn verbazing vergeving ontving, die belijdt niet alleen zijn schuld, maar zingt ook de lof van God. Wie beseft dat hij de dood van Gods Zoon op zijn geweten heeft en dat hij desondanks door de Vader in huis is genomen, die wil alleen nog maar leven met en voor Hem.

Lesopzet

a. leerdoelen

1. De jongeren begrijpen dat het in de bijbelse leer van verlossing draait om genade: volkomen onverdiende goedheid

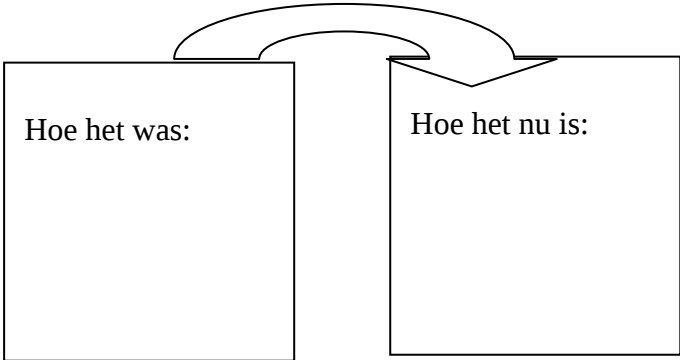
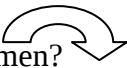

2. Ze begrijpen dat het genade moet zijn omdat wij Gods toorn verdiend hebben en op geen enkele manier kunnen bijdragen aan de verlossing
3. Ze ervaren dat de bijbelse leer van genade zekerheid en rust geeft.
4. Ze zoeken hun redding niet in zichzelf, maar in wat Jezus voor hun gedaan heeft.
5. Ze kunnen aan een ander uitleggen wat genade is, en waarom dat zo bijzonder is.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartier:	
19.15	Terugblik De vorige les ging over Gods voorzienigheid en het lijden in de wereld. Hebben de jongeren hier nog over nagedacht afgelopen week? Hebben ze nog vragen of willen ze hier graag nog iets over zeggen? Zeg als mentor en catecheet weer even snel de memorisatietekst op. Wie doet het jullie na? Dit blok gaat over ‘Wie is God voor jou?’ . In les 1 en 2 is aan de orde geweest wie God de Vader voor je is (schepping en voorzienigheid). De komende lessen gaan we meer kijken naar wie God de Zoon voor je is. Hoe krijg je deel aan zijn verlossing. Vandaag is het onderwerp: ‘genade en geloof’.	
19.20	Twee belangrijke vragen Op het werk blad staan de volgende twee vragen: 1. Stel dat jij vandaag nog zou sterven, weet je dan zeker dat je naar de hemel gaat? 2. Stel dat jij inderdaad vandaag nog zou sterven. Je komt bij de poort van de hemel, en daar staat God, die je vraagt: “vertel mij eens, waarom zou ik jou in de hemel binnelaten?”. Wat is jouw antwoord? Je stelt eerst de eerste vraag. Laat alle jongeren even nadenken en dan kiezen: ja of nee? (Wie niet zeker is moet nee antwoorden). Leg uit dat zekerheid op dit punt heel belangrijk is. Zie 1 Joh 5:13 (Vergelijk het eens met autorijden terwijl je niet zeker weet of je remmen hebt.) Ga nu naar de tweede vraag. Laat ze daar eerst in tweetallen even over nadenken. Inventariseer nu de antwoorden. Leg uit dat er in principe twee typen antwoorden zijn: die waarbij je naar jezelf kijkt: mijn goede daden, mijn geloof, mijn gevoel, enz...	

	,dan weet je het nooit zeker; en die waarbij je naar Jezus kijkt (Hij stierf voor mij), alleen dan ben je zeker.	
19.30	Bijbelstudie Efeziërs 2: 1-10 Lees eerst samen Efeziërs 2: 1-10 Op het werkblad staat dit schema Er staan daar de volgende vragen onder: 1) a. Welke verzen beschrijven ‘hoe het was’? b. Wat vind je van Paulus beschrijving van ‘hoe het was’? c. Kun je vers 3 op jezelf toepassen? d. Hoe blijkt uit deze verzen dat de verlossing pure genade is? hoe het is 2) a. Welke verzen beschrijven ‘hoe het nu is’? b. Wat spreekt je hierin aan? c. Hoe blijkt uit deze verzen dat de verlossing pure genade is? hoe het is 3) a. Welke verzen beschrijven hoe de verandering is gekomen? b. Wat wil Paulus in deze verzen benaderukken? c. Hoe blijkt uit deze verzen dat de verlossing pure genade is? Verdeel de groep in drieën. En laat elk groepje één van deze drie sets vragen gaan bespreken en beantwoorden. Daarna presenteren ze de antwoorden aan elkaar. Koppel concluderend terug naar de vragen waarmee we begonnen zijn: Het is alleen aan Gods genade te danken dat we gered zijn. (Komen er vragen als ‘Ja, maar je moet toch ook geloven?’ schuif die dan even door, die komen de volgende les aan de orde. Vragen over uitverkiezing kun je ook doorschuiven daar gaan we het in les 5 over hebben)	
19.40	voorbeeld van een geschenk	

	Ef 2: 8: Verlossing is een geschenk van God. Neem een kado mee (mooi papier, strik). Zeg: als ik jou dit cadeau wil geven a. kan ik dan zeggen dat het een cadeau is en je tegelijk laten betalen? > nee In Ef 2: 8 staat dat de verlossing een cadeau is. Sommige mensen denken toch dat God ze laat betalen. Hoe? b. Stel ik wil jou graag een cadeau geven, en jij trekt je portomone en betaalt mij 1 euro. Hoe voelt dat voor mij? Kunnen ze dit ook op God toepassen? (Hij betaald met het bloed van zijn eigen zoon, en wij denken dat we met een paar goede daden wat kunnen bijdragen) c. Stel ik geef je vandaag dit mooie cadeau, en morgen zeg ik: 'jij moet mij hierbij helpen, want ik heb jou dat cadeau gegeven'. Kan dat? > nee, dan is het geen cadeau meer. Kunnen ze dit toepassen: wij denken vaak dat God ons toch achteraf nog laat betalen? Benadruk nog een keer: verlossing is een cadeau!	
19.45	Wat is genade Op het werkblad staat de volgende zin: Je bent zondiger en gebrekkiger dan je ooit kun geloven en tegelijk meer geaccepteerd en geliefd dan je ooit hebt durven hopen. Besprek met elkaar deze samenvatting aan de hand van de volgende vragen. a. Er zijn kerken en christenen die het eerste deel van de definitie sterk benadrukken. - Kun je daar voorbeelden van noemen? - Wat is het sterke punt van die benadering? Wat het zwakke? - Welk gevolg heeft deze benadering voor je geloofsleven? b. Er zijn ook kerken en christenen die het tweede deel van de definitie sterk benadrukken. - Kun je daar voorbeelden van noemen? - Wat is het sterke punt van die benadering? Wat het zwakke? - Welk gevolg heeft deze benadering voor je geloofsleven? c. Kun je aangeven waarom je beide delen even sterk moet benadrukken en wat het betekent voor je geloofsleven als je dat doet?	

19.55	Een verhaal Als je er tijd voor hebt is het een mogelijkheid om op dit punt het verhaal van de vader en het zoontje dat doodgeschoot werd in te lassen (Het staat in het achtergrondmateriaal bij deze les, en is opgenomen op het werkblad). Vertel het verhaal zo boeiend mogelijk en laat de jongeren erop reageren.	
20.00	Presentatie Als presentatie van dit blok schrijven we als groep samen een belijdenis naar aanleiding van de lessen. Bespreek wat we naar aanleiding van deze les kunnen toevoegen aan de belijdenis. Hoe kunnen we samenvatten wat er vandaag besproken is. Maak dan de zin af: Wij geloven..... Voor iedereen persoonlijk kan dit verschillende uitwerkingen hebben. Daarom noteert iedereen voor zichzelf wat deze belijdenis persoonlijk voor hem/haar betekent. Maak de zin af: dit betekent voor mij..... Schrijf dit op een papier en lever het in bij degene die het werk gaat bundelen.	
20.15	Huiswerk *Wanneer de zin: dit betekent voor mij..... nog niet af is, kan dit thuis afgemaakt worden en de volgende keer meegenomen worden. Sluiting Suggestie: Begin het gebed met een moment van stilte waarbij ieder zijn zonde kan belijden (Je bent zondiger en gebrekkiger....), maar dan een rondje waarbij ieder het gebed begint met de woorden “Heer ik dank u.....” (Je bent meer geaccepteerd en bemind....)	

c. benodigde materialen

- Werkbladen
- memorisatiekaartjes
- cadeau mooi ingepakt als voorbeeld

d. suggesties

zingen: Ps 32; Ps 51; Ps 130; Gz 69; Gz 91; Gz 140; E&R 384

bijbelgedeelten: Mt 20: 1-16; Lc 18: 9-13; Rom. 1-3; Ef.2: 1-10

belijdenis: NGB art 20-23; HC znd 23-24

1	In hoeverre leerdoelen gehaald? <table border="1"> <tr> <td></td><td>--</td><td>-</td><td>+</td><td>++</td></tr> <tr> <td>De jongeren begrijpen dat het in de bijbelse leer van verlossing draait om genade: volkomen onverdiende goedheid</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Ze begrijpen dat het genade moet zijn omdat wij Gods toorn verdiend hebben en op geen enkele manier kunnen bijdragen aan de verlossing</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Ze ervaren dat de bijbelse leer van genade zekerheid en rust geeft.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Ze zoeken hun redding niet in zichzelf, maar in wat Jezus voor hun gedaan heeft.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Ze kunnen aan een ander uitleggen wat genade is, en waarom dat zo bijzonder is.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>		--	-	+	++	De jongeren begrijpen dat het in de bijbelse leer van verlossing draait om genade: volkomen onverdiende goedheid					Ze begrijpen dat het genade moet zijn omdat wij Gods toorn verdiend hebben en op geen enkele manier kunnen bijdragen aan de verlossing					Ze ervaren dat de bijbelse leer van genade zekerheid en rust geeft.					Ze zoeken hun redding niet in zichzelf, maar in wat Jezus voor hun gedaan heeft.					Ze kunnen aan een ander uitleggen wat genade is, en waarom dat zo bijzonder is.				
	--	-	+	++																											
De jongeren begrijpen dat het in de bijbelse leer van verlossing draait om genade: volkomen onverdiende goedheid																															
Ze begrijpen dat het genade moet zijn omdat wij Gods toorn verdiend hebben en op geen enkele manier kunnen bijdragen aan de verlossing																															
Ze ervaren dat de bijbelse leer van genade zekerheid en rust geeft.																															
Ze zoeken hun redding niet in zichzelf, maar in wat Jezus voor hun gedaan heeft.																															
Ze kunnen aan een ander uitleggen wat genade is, en waarom dat zo bijzonder is.																															
2	Opmerkingen mentor/ catecheet																														
3	Wat moet de volgende keer anders																														

Genade

blok A - nivo 3 - avond 3

Twee belangrijke vragen

Stel dat jij vandaag nog zou sterven, weet je dan zeker dat je naar de hemel gaat?

Stel dat jij inderdaad vandaag nog zou sterven. Je komt bij de poort van de hemel, en daar staat God, die je vraagt: “vertel mij eens, waarom zou ik jou in de hemel binnenlaten?”. Wat is jouw antwoord?

Efeziërs 2:1-10

Hoe het was:

VS.....
VS.....
.....

Hoe zo gekomen:

VS.....
VS.....
.....

Hoe het nu is:

VS.....
VS.....
.....

Wat vind je van Paulus beschrijving van ‘hoe het was’?

Kun je vers 3 op jezelf toepassen?

Hoe blijkt uit deze verzen dat de verlossing pure genade is?

Wat wil Paulus in deze verzen benadrukken?

Hoe blijkt uit deze verzen dat de verlossing pure genade is?

Wat spreekt je hierin aan?

Hoe blijkt uit deze verzen dat de verlossing pure genade is?

Wat is genade

“Je bent zondiger en gebrekkiger dan je ooit kun geloven en tegelijk meer geaccepteerd en geliefd dan je ooit hebt durven hopen”

Er zijn kerken / christenen die het eerste deel van de definitie sterk benadrukken.

- Kun je daar voorbeelden van noemen?
- Wat is het sterke punt van die benadering? Wat het zwakke?
- Welk gevolg heeft deze benadering voor je geloofsleven?

Er zijn ook kerken / christenen die het tweede deel van de definitie sterk benadrukken.

- Kun je daar voorbeelden van noemen?
- Wat is het sterke punt van die benadering? Wat het zwakke?
- Welk gevolg heeft deze benadering voor je geloofsleven?

Kun je aangeven waarom je beide delen even sterk moet benadrukken en wat het betekent voor je geloofsleven als je dat doet?

Genade

Je bent zondiger en gebrekkiger dan je ooit kunt geloven en meer geaccepteerd en bemind dan je ooit hebt durven hopen

Bijbelleesrooster -----

We gaan het de volgende keer hebben over geloof. Verlossing is pure genade, maar je moet toch geloven?

Genesis 12: 1-9

God roept je: laat alles achter en ga op weg. Hij belooft je een nieuw bestaan. Durf je Hem geloven?

Galaten 3: 1-14

Geloven is je zekerheid zoeken in God. Volg jij daarin het voorbeeld van Abraham?

Hebreeënen 11: 8-19

Geloven is ook: als vreemdeling leven in verwachting van de stad die komt. Herken je dat?

Jacobus 2: 14-26

Nog één keer Abraham. Nu ter waarschuwing van hen die denken (of doen): Hoe je leeft maakt niet zoveel uit, want het gaat om je geloof.

1 Korinthe 1:18-2:5

Bang om vreemd te zijn? Dan kun je beter niet geloven in “Jezus Christus en die gekruisigd”.

Matheus 14:22-33

Geloven is naar Jezus kijken, en niet naar de golven.

Lukas 7:36-50

Wie z'n zonde kent, maar alles van Jezus verwacht, die wordt gered. Maar mensen die denken zelf al aardig op weg te zijn ergeren zich aan het evangelie.

Avond 4 - Geloof

Achtergrondinformatie

Het meeste achtergrondmateriaal dat hier aangedragen wordt komt uit *Gelukkig Gereformeerd* van Jasper Klapwijk. Bij hem is ook een powerpointpresentatie te krijgen waar een aantal elementen van deze les in terugkomen.

Geloof is een lege hand

Laten we even teruggaan naar het bijbelgedeelte: ‘Door zijn genade bent u nu immers gered, dankzij uw geloof. Maar dat dankt u niet aan uzelf; het is een geschenk van God.’ (Ef. 2:8)

Je zou even kunnen denken: Zie je wel, het is ‘dankzij uw geloof’. Je moet er dus toch wel wat voor doen, namelijk geloven. Maar Paulus helpt dat misverstand direct uit de wereld: ‘Maar dat dankt u niet aan uzelf; het is een geschenk van God.’

Je zou het zo kunnen zeggen: God biedt jou een prachtig geschenk aan, namelijk je redding. Of zoals de Catechismus zegt: vergeving van je zonden, eeuwige gerechtigheid (het is voor nu en altijd goed tussen jou en God), en eeuwig heil (je leven zal tot in eeuwigheid zijn zoals God het bedoeld heeft). Het enige wat jij nu hoeft te doen is dat geschenk aannemen. Het geloof is de lege hand die jij uitstrekt om aan te pakken wat God jou geeft.

Als je dat beeld vasthoudt – het geloof als een lege hand – dan

- a. kijk je vooral naar wat Hij gedaan heeft en niet naar wat jij zelf moet doen;
- b. kijk je vooral naar Christus en niet naar je eigen geloof;
- c. kijk je vooral naar Christus en niet naar je eigen gevoel.

a. Kijk naar wat Hij gedaan heeft en niet naar wat jij moet doen

‘Ben je er zeker van dat je, als je vanavond sterft, naar de hemel gaat?’ Het gebeurt nogal eens dat je op die vraag het volgende antwoord krijgt: ‘Nee, want ik geloof wel dat Jezus voor mij gestorven is, maar er is nog zoveel in mijn leven dat niet goed is.’ Dat lijkt een goed antwoord. Geloven is immers niet een kwestie van alleen maar woorden, maar ook van daden. En als je dan zo vaak tekortschiet, dan kun je er toch niet zomaar vanuit gaan dat God je straks wel binnenlaat.

Toch geeft zo’n antwoord er blijk van dat je nog niet begrepen hebt wat geloven is. Want het is één van tweeën: of je kiest voor een zondig leven, en dan kun je niet zeggen dat je gelooft dat Jezus voor jou gestorven is; of je gelooft dat wel, en dan hangt het niet meer af van wat jij doet, maar van wat Hij voor jou gedaan heeft.

Je kunt niet voor een deel op Jezus vertrouwen en voor de rest toch weer vinden dat je het zelf moet doen. Want dan zou je toch weer een stukje van je redding zelf moeten verdienen. En dat kan en mag niet. Het kan niet, omdat wat wij doen nooit goed genoeg is om iets bij God te verdienen: zelfs onze beste werken zijn nog met zonden bevlekt. Het mag ook niet, want het is grievend tegenover Jezus om te denken dat een kleine betaling van jouw kant nog steeds nodig is, zelfs nadat Jezus alles al volbracht heeft.

Echt geloof vertrouwt volledig op wat Jezus gedaan heeft en door zijn Geest nog steeds in je wil doen. Echt geloof is een lege hand die je uitstrekt om vol verbazing aan te pakken wat Hij jou wil geven.

b. Kijk naar Christus en niet naar je eigen geloof

‘Ben je er zeker van dat je, als je vanavond sterft, naar de hemel gaat?’ ‘Nee,’ antwoordt iemand, ‘want mijn geloof is te klein.’ Als ik dat hoor, denk ik: Wat zou het goed zijn als we eens een tijdje al dat gepraat over groot en klein geloof uit zouden bannen. Want wat is het gevolg? We gaan steeds meer letten op ons eigen geloof en op hoe groot (of klein!) dat wel is, en ondertussen vergeten we naar Christus te kijken. Maar je bent, zoals de Catechismus terecht zegt, niet aangenaam voor God ‘door de waarde van je geloof’, maar door wat Christus voor jou deed. Het geloof is slechts de lege hand die je uitstrekt om dat aan te pakken.

Stel dat iemand die een prachtig cadeau gekregen heeft er als volgt over vertelt: ‘Hij bood mij een cadeau aan en ik besloot het aan te nemen. Ik strekte mijn handen uit, en dat deed ik zonder aarzeling. En juist omdat ik zo overtuigd dat cadeau aanpakte werd het van mij.’ Dat is toch gestoorde praat!? Praat gerust over dat prachtige cadeau, praat veel over degene die het jou gaf en verbaas je over zijn gulheid, maar doe niet net alsof het allemaal van jouw manier van aanpakken afhing. Daarom wil ik je een advies geven: praat nooit over jouw geloof, maar praat over je Heer en over wat Hij je gaf.

c. Kijk naar Christus en niet naar je eigen gevoel

‘Ben je er zeker van dat je, als je vanavond sterft, naar de hemel gaat?’ En weer is er iemand die twijfelt en zegt: ‘Nee, want ik geloof wel in Jezus, maar ik voel er niets van.’

Het zou onzin zijn om te zeggen dat gevoel niet belangrijk is, want God heeft je geschapen zoals je bent: met verstand, maar ook met gevoel. Als Hij je leven verandert, dan verandert je gevoel ook. Maar geloof is niet hetzelfde als gevoel!

Het klassieke voorbeeld om dat duidelijk te maken is dat van de drie personen die achter elkaar op een smalle muur liepen. Voorop liep Belofte, daarachter liep Geloof, en Gevoel sloot de rij. In het begin keek Geloof strak vooruit en hield hij de blik steeds gevestigd op Belofte. Maar op een gegeven moment dacht hij: Hé, ik voel niets, zou Gevoel nog wel achter me lopen? Hij wendde zich om om te kijken, maar juist daardoor verloor hij zijn evenwicht en viel hij van de muur.

Misschien vraag jij je ook af: waar blijft Gevoel? Je gelooft wel, maar toch ben je niet echt verdrietig over je zonden. Je voelt je depressief en twijfelt: is het allemaal wel voor mij? Je voelt de twijfel en het is of Satan je influistert: ‘Nee joh, het is allemaal niet voor jou.’ Wat moet je dan doen? Dan moet je vooruitkijken naar Belofte: richt je volle aandacht weer op Christus en op wat Hij jou aanbiedt. Maar ga niet je zekerheid zoeken in je eigen gevoel, want zo’n muur is maar smal en je valt er zomaar af als je om kijkt.

Geloven is slechts de lege hand die je uitstrekt om het cadeau aan te pakken. Maar we kunnen nog een stapje verder gaan: het geloof is zelf ook onderdeel van dat cadeau. Geloof is wat er van je gevraagd wordt, maar geloof is ook wat de Heilige Geest in jouw hart werkt. Geloof is zowel een opgave als een gave.

Lesopzet

a. leerdoelen

1. De jongeren weten dat geloof niet de grond is voor onze verlossing, maar de manier waarop wij die verlossing krijgen
2. Ze weten dat geloof zelf uiteindelijk ook een geschenk van God is.
3. Ze weten dat de essentie van geloof is: alles van Jezus verwachten
4. Ze willen groeien in een geloof dat altijd alles van Jezus verwacht.
5. Ze kunnen goed uitleggen wat geloof wel is, en wat het niet is

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartier	
19.15	Terugblik op de vorige lessen: We hebben het de afgelopen weken gehad over God schepping, over Gods voorzienigheid en het lijden. En vorige week hebben we het gehad over genade. Hebben de jongeren hier nog over nagedacht afgelopen week? Hebben ze nog vragen of willen ze hier graag nog iets over zeggen? Deze les gaat het over geloof. Start met de volgende vraag: Wie was/is voor jou een voorbeeld in geloof? Waarom? Laat ze hier even over nadenken en laat iedereen kort vertellen wie een voorbeeld voor hem/haar is en waarom.	
19.20	Stellingspel over geloof We gaan over de volgende stellingen discussiëren: 1. Geloven is moeilijk 2. Als je echt gelooft ben je altijd blij 3. Geloof is net als geld; de een heeft veel, de ander weinig 4. Een geloof dat jou niet verandert is geen geloof 5. Hoe groter je geloof, hoe groter de kans dat je in de hemel komt 6. Geloof zelf is ook een cadeau van God NB Deze discussie is alleen om de meningen te peilen en de gedachten te prikkelen. Alle onderwerpen komen terug. Besteed dus niet teveel tijd per stelling. Je kunt het spel op 2 manieren uitvoeren. a. Van - - tot ++ De stellingen staan op het werkblad:	

	<table><tr><td>1. Geloven is moeilijk</td><td>--</td><td>-</td><td>0</td><td>+</td><td>++</td></tr><tr><td>2. Als je echt gelooft ben je altijd blij</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>3. enz.....</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table> Laat ieder even de drie stellingen scoren (van – tot ++). Inventariseer per stelling even de meningen, en bespreek dan de stellingen b. twee helften van de zaal Eén kant is ‘mee eens’ daar tegenover is ‘mee oneens’, wanneer de stellingen genoemd worden moeten de jongeren een kant kiezen. Wanneer iedereen gekozen heeft vindt er een korte discussie plaats tussen de twee groepen. De groepsleider geeft aan wie wanneer aan het woord is. Er zijn 5 stellingen, houd de discussies daarom kort.	1. Geloven is moeilijk	--	-	0	+	++	2. Als je echt gelooft ben je altijd blij						3. enz.....						
1. Geloven is moeilijk	--	-	0	+	++															
2. Als je echt gelooft ben je altijd blij																				
3. enz.....																				
19.30	jij in de kruiwagen Vertel het verhaal van een korrdanser, die een draad gespannen had over de Niagara Watervallen. Duizenden toeschouwers. Hij lief eroverheen; applaus. Toen vroeg hij: geloven jullie dat ik dit kan met een kruiwagen? Publiek enthousiast. Hij stak over met een kruiwagen. Nog meer applaus. Toen vroeg hij: geloven jullie dat ik het kan met iemand in de kruiwagen? Iedereen enthousiast!. Maar toen hij zei: wie gaat er in de kruiwagen zitten durfde niemand. Toen kwam er een jongetje, die zei: ik wil wel! En zittend in de kruiwagen kwam hij aan de overkant en had de dag van z’n leven. > vraag de jongeren: zit jij bij Jezus in de kruiwagen? Geloven is op Jezus vertouwen en alles van hem verwachten. Is dat moeilijk? Net als in het verhaal: ja en nee.																			
19.35	Geloof is een lege hand Op het werkblad staan de volgende twee stellingen: 1. Verlossing is een cadeau (genade), maar alles hangt ervan af of jij het aanpakt. 2. Het gaat niet om het aanpakken, maar om de goedheid van de Gever. Welke stelling heeft hun voorkeur? Waarom? Geef het voorbeeld van het cadeau: geloof is niet meer dan de lege hand waarmee je het cadeau aanpakt. Het is heel raar om de aandacht op het aanpakken te richten. Het gaat om de goedheid van de gever en om het cadeau. Bovendien zegt de bijbel is geloof zelf ook een geschenk. Zonder het werk van de Geest kun je niet geloven.																			

	Op Het werkblad staat zondag 23 vraag en antwoord 61. Lees dit even. Wat zegt dit over de verhouding tussen geloof en verlossing?	
19.45	groot of klein? Grijp even terug naar stelling 3: kun je veel of weinig geloof hebben en zo ja wat houdt dat in? Laat ze Lukas 17: 5 en 6 opzoeken, en lees dat samen. Wat zegt dit over groot en klein geloof? Leg uit: de discipelen vragen om meer geloof. Maar Jezus prijst hen niet voor die vraag. Als ze een geloof als een mosterdzaadje hebben, gebeuren er al grote dingen. M.a.w. geloof is niet iets dat je hebt, maar geloof is het van Jezus verwachten, Hij doet grote dingen. (Vgl: petrus die op de golven kan lopen zolang hij naar Jezus kijkt). Je kunt het illustreren door twee lijnen te trekken: een klein geloof: _____ een groot geloof: _____ Tenslotte nog één illustratie: Twee mannen moeten uit een brandend huis springen: de één durft eigenlijk niet en twijfelt of het zeil hem zal houden. De ander springt vol vertrouwen. Wie maakt de meeste kans gered te worden? antw: degene die op het beste vangzeil spingt. Wat betekent dit mbt geloof? > niet de grote van je geloof, maar de grote van je Heer en zijn verlossing is beslissend (vgl stelling 5)	
19.55	Geloof en gevoel Praat even door over de verhouding tussen geloof en gevoel. Is geloof een gevoel? Als je geloof dat Jezus je Verlosser is, maar dat verandert je gevoel niet, geloof je dan wel? Leg uit dat geloof wel je gevoel verandert (geeft blijdschap, rust, zekerheid, verdriet over je zonden) maar dat het niet afhankelijk is van het gevoel. Op het werkblad staat het plaatje van de drie mannen op de muur. Met daarbij deze tekst:	

	<i>Drie personen liepen achter elkaar op een smalle muur. Voorop liep Belofte, daarachter liep Geloof, en Gevoel sloot de rij. In het begin keek Geloof strak vooruit en hield hij de blik steeds gevestigd op Belofte. Maar op een gegeven moment dacht hij: Hé, ik voel niets, zou Gevoel nog wel achter me lopen? Hij wendde zich om om te kijken, maar juist daardoor verloor hij zijn evenwicht en viel hij van de muur.</i> <i>Misschien vraag jij je ook af: waar blijft Gevoel? Je gelooft wel, maar toch ben je niet echt verdrietig over je zonden. Je voelt je depressief en twijfelt: is het allemaal wel voor mij? Je voelt de twijfel en het is of Satan je influistert: 'Nee joh, het is allemaal niet voor jou.' Wat moet je dan doen? Dan moet je vooruitkijken naar Belofte: richt je volle aandacht weer op Christus en op wat Hij jou aanbiedt. Maar ga niet je zekerheid zoeken in je eigen gevoel, want zo 'n muur is maar smal en je valt er zomaar af als je om kijkt.</i> Bespreek het voorbeeld.	
20.00	Presentatie Bespreek wat we naar aanleiding van deze les kunnen toevoegen aan de belijdenis. Hoe kunnen we samenvatten wat er vandaag besproken is. Maak dan de zin af: Wij geloven..... Voor iedereen persoonlijk kan dit verschillende uitwerkingen hebben. Daarom noteert iedereen voor zichzelf wat deze belijdenis persoonlijk voor hem/haar betekent. Maak de zin af: dit betekent voor mij..... Schrijf dit op een papier en lever het in bij degene die het werk gaat bundelen.	
20.15	Huiswerk *Wanneer de zin: dit betekent voor mij..... nog niet af is, kan dit thuis afgemaakt worden en de volgende keer meegenomen worden. Sluiting	

c. benodigde materialen

- memorisatiekaartjes, werkbladen

d. suggesties

zingen: Ps.27:7; Ps 42; Gz 115, 123,161,162, LB 402

bijbelgedeelten: : 1-9; Gen 22: 1-14; Mt 14:22-33; Lc. 7: 36-50; Hebr 11; Jac.2:14-26

belijdenis: NGB art 22; HC znd 7

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	De jongeren weten dat geloof niet de grond is voor onze verlossing, maar de manier waarop wij die verlossing krijgen				
	Ze weten dat geloof zelf uiteindelijk ook een geschenk van God is.				
	Ze weten dat de essentie van geloof is: alles van Jezus verwachten				
	Ze willen groeien in een geloof dat altijd alles van Jezus verwacht.				
	Ze kunnen goed uitleggen wat geloof wel is, en wat het niet is				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Geloof

blok A - nivo 3 - avond 4

Stellingenspel over het geloof

	--	-	0	+	++
<i>Geloven is moeilijk</i>					
<i>Als je echt gelooft ben je altijd blij</i>					
<i>Geloof is net als geld; de een heeft veel, de ander weinig</i>					
<i>Een geloof dat jou niet verandert is geen geloof</i>					
<i>Hoe groter je geloof, hoe groter de kans dat je in de hemel komt</i>					
<i>Geloof zelf is ook een cadeau van God</i>					

Geloof is een lege hand

1. Verlossing is een cadeau (genade), maar alles hangt ervan af of jij het aanpakt.

2. Het gaat niet om het aanpakken, maar om de goedheid van de Gever.

Zondag 23 vraag en antwoord 61 HC

Waarom zegt u dat u alleen door het geloof rechtvaardig bent?
 Niet omdat ik door de waarde van mijn geloof voor God aangenaam ben. Maar alleen de voldoening, gerechtigheid en heiligheid van Christus is mijn gerechtigheid voor God. En alleen door het geloof kan ik die aannemen en tot mijn eigendom maken.

Wat zegt dit over de verhouding tussen geloof en verlossing?

Geloof en gevoel

Drie personen liepen achter elkaar op een smalle muur. Voorop liep Belofte, daarachter liep Geloof, en Gevoel sloot de rij. In het begin keek Geloof strak vooruit en hield hij de blik steeds gevestigd op Belofte. Maar op een gegeven moment dacht hij: Hé, ik voel niets, zou Gevoel nog wel achter me lopen? Hij wendde zich om om te kijken, maar juist daardoor verloor hij zijn evenwicht en viel hij van de muur.

Misschien vraag jij je ook af: waar blijft Gevoel? Je gelooft wel, maar toch ben je niet echt verdrietig over je zonden. Je voelt je depressief en twijfelt: is het allemaal wel voor mij? Je voelt de twijfel en het is of Satan je influistert: 'Nee joh, het is allemaal niet voor jou.' Wat moet je dan doen? Dan moet je vooruitkijken naar Belofte: richt je volle aandacht weer op Christus en op wat Hij jou aanbiedt. Maar ga niet je zekerheid zoeken in je eigen gevoel, want zo'n muur is maar smal en je valt er zomaar af als je om kijkt.

Romeinen 6:23

Het loon van de zonde is de dood, maar het geschenk van God is het eeuwige leven in Christus Jezus, onze Heer.

Bijbelleesrooster -----

De volgende les gaat over ‘Uitverkiezing’. Goed om daar alvast het één en ander over te lezen.

Deuteronomium 7: 1-11

Tomeloze liefde voor zijn volk, en tegelijk woede en wraak over volken die Hem niet als God wilden, dat zijn twee kanten van dezelfde medaille.

Amos 9: 7-15

”Ik heb u uitverkoren” dat is een liefdesverklaring van God aan zijn volk: uit alle volken uitgekozen! (Deut 7:6). Maar zodra Israël denkt dat God hen uit Egypte gehaald heeft omdat ze beter zijn, boort God die gedachte de grond in. (Am.9:7)

Romeinen 8: 28-39

Let vooral op vers 29-30; echte zekerheid ligt uiteindelijk niet in onze keus voor God, maar in zijn keus voor ons.

Romeinen 9:14-24

Wij zijn niet de eersten die worstelen met de vragen rond de uitverkiezing. Maar ook Paulus’ antwoord geeft nog steeds richting.

Efeze 1: 1-7

Pas wie weet heeft van genade, kan troost vinden in de uitverkiezing. Let eens op hoe vaak het woord genade klinkt in dit gedeelte over de uitverkiezing.

Filippenzen 2: 12-18

Let vooral op vers 12 en 13. Dat laat mooi het wonder van de uitverkiezing zien: wij moeten ons inspannen, maar God brengt alles teweeg.

1 Petrus 2: 1-10

”Een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie, een volk Gods ten eigendom” het is oud testamentische liefdestaal, maar ze past nog steeds bij de nieuw- testamentische gemeente.

Avond 5 - Uitverkiezing

Achtergrondinformatie

Eerst weer wat informatie, die ook terug te vinden is in *'Gelukkig Gereformeerd'*, daarna nog wat teksten.

Genade en dus uitverkiezing

Op catechisatie werk ik wel eens met de opdracht hiernaast. 'Moeilijk' scoort dan verreweg het hoogst. Uitverkiezing is vooral een onderwerp om over te discussiëren. Of om te mijden, als je die discussies vervelend vindt. Daardoor blijft vaak buiten beeld dat de bijbelse leer over de uitverkiezing alles met genade te maken heeft, en dat je er houvast en zekerheid uit kunt putten.

Wat roept het woord 'uitverkiezing' bij jou op?

- ☐ houvast
- ☐ moeilijk
- ☐ onrechtvaardig
- ☐ genade

Als Paulus dit catechisatieopdrachtje zou hebben moeten maken zou hij ongetwijfeld direct het woord 'genade' aangekruisd hebben. Kijk maar naar wat hij schrijft in Efeziërs 1:4-6:

In Christus immers heeft God, voordat de wereld gegrondvest werd, ons vol liefde uitgekozen om voor hem heilig en zuiver te zijn, en hij heeft ons naar zijn wil en verlangen voorbestemd om in Jezus Christus zijn kinderen te worden, tot eer van de grootheid van Gods genade, ons geschonken in zijn geliefde Zoon.

Paulus is er diep van doordrongen is dat we zelf op geen enkele manier konden bijdragen aan onze eigen verlossing. We waren immers door onze misstappen en zonden dood, en konden dus niet zelf voor God kiezen (denk aan Ef.2: 1-3). Dat God dus toch uit pure genade ons in Christus nieuw leven wilde geven (zie Ef. 2:4, 7-8) is dus zijn liefdevolle keus geweest.

De kern van de bijbelse leer is: 'Het gaat er niet om wat jij doet, het gaat erom wat Hij, Jezus, voor jou gedaan heeft'. Dat betekent

dus niet alleen dat we uit pure genade om Jezus wil gered zijn, maar ook dat we uit pure liefde in Jezus door God uitgekozen zijn.

Zo heeft Gods verkiezing alles met genade te maken. Maar is het daardoor geen moeilijk onderwerp meer? Natuurlijk niet, het blijft moeilijk, net zoals bijvoorbeeld de drie-eenheid een moeilijk onderwerp is. In de Bijbel staat duidelijk dat zowel de Vader, als de Zoon, als de Heilige Geest God zijn. Maar toch is er maar één God. Dat gaat gewoon ons verstand te boven.

Bij de uitverkiezing geldt iets soortgelijks: er staat duidelijk in de Bijbel dat God in

zijn soevereiniteit mensen uitkiest die zelf niet konden en wilden kiezen voor Hem. Tegelijk is de Bijbel er heel duidelijk over dat mensen zelf verantwoordelijk zijn: zij moeten reageren op het evangelie door te geloven en zich te bekeren. Ook dit gaat ons verstand te boven. Want voor ons gevoel kan dat niet allebei waar zijn: ofwel God kiest, en dan moeten wij dus

onze
verantwoor-
delijkheid

en

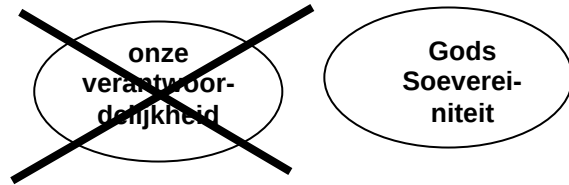
Gods
soeverei-
niteit

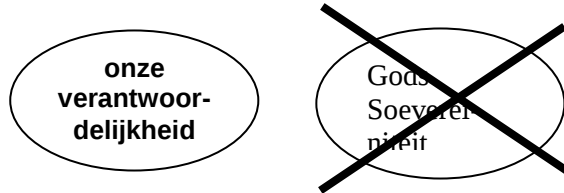
afwachten wie Hij kiest, of de mens kiest, maar dan is God dus afhankelijk van onze keuze. Nu kunnen we dat probleem op twee manieren proberen op te lossen.

We kunnen alle accent laten vallen op Gods soevereine keuze. Dat is wat soms in bevindelijk-gereformeerde kring gebeurt. De gevolgen van deze keuze zijn duidelijk:

- a. lijdelijkheid: God kiest en ik niet, dus uiteindelijk is het een kwestie van afwachten;
 - b. subjectivisme: hoe weet ik of God mij heeft uitgekozen? Daar zal ik aanwijzingen voor moeten vinden in mezelf: een stem, een plotselinge ervaring, of wat dan ook.
- Voor de zekerheid van mijn geloof ben ik in feite aangewezen op mijn eigen subjectieve ervaring.

We kunnen de oplossing ook de andere kant op zoeken: we laten dan alle accent vallen op onze eigen vrije keuze. Dat is de benadering van de zeventiende-eeuwse theoloog Arminius, waar de Dordtse Leerregels zich tegen verzetten. En het is de benadering die nog steeds in evangelische en pinksterkringen vaak wordt gekozen. Zo hoorde ik een voorganger eens op de radio zeggen: ‘Als jij je niet bekeert, kan God niets doen in jouw leven.’ Een ander voorbeeld is de leus die de Zuid-Amerikaanse evangelist Palau eens gebruikte tijdens een evangelisatiecampagne: ‘Geef God één eerlijke kans in uw leven.’

Ook deze oplossing heeft duidelijke gevolgen:

- a. mijn keuze staat centraal: alles hangt daar nu van af. In bekeringsverhalen gaat het dan vooral over ‘ik koos voor de Here’, maar daarmee wordt Gods soevereine vrijheid eigenlijk ontkend;
- b. activisme: mijn redding, en ook de vernieuwing van mijn leven worden afhankelijk van mijn keuze. Deze benadering kan makkelijk leiden tot de volgende redenering: aan God ligt het niet, het gaat erom dat ik zijn hulp aanvaard; dus als het niet zo lukt met de vernieuwing van mijn leven, dan ligt dat aan mij en dan moet ik er dus nog een schepje bovenop doen.

Dit maakt wel duidelijk dat wie een van beide polen negeert, gegarandeerd scheef komt te zitten. Dat betekent trouwens niet dat beide polen in de bijbel even veel aandacht krijgen. In de Bijbel worden we als mensen allereerst op onze eigen verantwoordelijkheid aangesproken. Gods soevereine keuze valt immers buiten ons gezichtsveld. Daar moeten we als mensen dus niet over gaan zitten speculeren. Wat we wel ‘moeten’ is geloven en ons bekeren, steeds weer teruggaan naar Jezus en zijn beloften en daarop al ons vertrouwen stellen.

En tegelijk kunnen we niet zonder de erkenning van Gods soevereiniteit. Dat is nodig ter correctie, bijvoorbeeld als we toch gaan denken dat onze redding ten diepste onze eigen verantwoordelijkheid is: het was mijn keuze voor God en daarom mag ik bij God horen. Dan zegt de Bijbel: het wezenlijke van de liefde is niet dat wij God hebben liefgehad, maar dat Hij ons heeft liefgehad (1 Joh. 4:10). Dat houdt ons nederig en bewaart ons voor zelfverlossing. Bovendien geeft de erkenning van Gods soevereiniteit ons zekerheid over de toekomst. Ik stel op catechisatie wel eens deze vraag: Als je vanavond sterft ben je er dan zeker van dat je naar de hemel gaat? Als het antwoord dan is: Ja, dat weet ik zeker, want ik geloof dat de Here

Jezus het goed gemaakt heeft tussen mij en God, dan is mijn vervolgvraag: En als je nu over 20 jaar sterft, ben je er zeker van dat je dan naar de hemel gaat? Soms krijg je dan als antwoord: dat weet ik niet zeker, want hoe kan ik nu weten of ik dan nog steeds in God geloof. En inderdaad: als je alleen maar naar de pool van onze verantwoordelijkheid, van onze keuze kijkt, dan krijg je die zekerheid niet. Maar juist dan is het belangrijk om ook die andere pool te zien, die van Gods souvereiniteit. Want dan leer je begrijpen dat jouw keuze voor God alleen mogelijk is vanwege Gods keuze voor jou. En als je vandaag mag geloven dat God voor jou heeft gekozen, dan kun je ook zekerheid hebben voor de toekomst: Hij blijft trouw, Hij blijft bij zijn keuze, Hij laat niet varen het werk dat zijn hand begon.

Jezus zei het zo: 'Mijn schapen luisteren naar mijn stem, ik ken ze en zij volgen mij. Ik geef ze eeuwig leven: ze zullen nooit verloren gaan en niemand zal ze uit mijn hand roven.' (Joh. 10:27-28) Als we dit verwoorden in termen van de gereformeerde leer dan kunnen we zeggen dat de leer van de uitverkiezing de leer van de volharding der heiligen insluit: hoe kun je er als gelovige in alle aanvechtingen zeker van zijn dat je zult volharden in het geloof? Dat kun je, omdat je weet dat het uiteindelijk niet van jou afhangt en van het feit dat jij Jezus vasthoudt. Nee, Hij houdt jou in zijn hand en niemand kan je daaruit roven. Dat geeft je een houvast en een zekerheid, die je nooit in jezelf of in je eigen keuze zult vinden.

Enkele belangrijke teksten

a. God moet ons veranderen

* Ezechiël 36:26

Ik zal u een *nieuw hart* geven en een nieuwe geest in uw binnenste, het stenen hart zal ik uit u verwijderen.....

* Romeinen 9:16

Het *hangt dus niet af van de wil of de inspanning van mensen*, maar van de barmhartigheid van God

* Handelingen 16:14

En *de Here opende Lydia haar hart*, zodat ze gehoor gaf aan hetgeen door Paulus gesproken werd.

b. God heeft van eeuwigheid gekozen

* Efeze 1: 4-5

Voor de wereld gemaakt werd heeft hij ons immers *in Christus uitgekozen* om Hem toe te behoren en smetteloos voor Hem te staan. In zijn liefde had Hij *van tevoren beslist* dat Hij ons door Jezus Christus als zijn zonen zou aannemen. *Dat vond Hij het beste, zo heeft Hij het gewild.*

* Romeinen 8: 30

..die Hij tevoren bestemd heeft, dezen heeft Hij ook geroepen; en die Hij geroepen heeft, dezen heeft Hij ook gerechtvaardigd; en die Hij gerechtvaardigd heeft, dezen heeft Hij ook verheerlijkt.

* 1 Petrus 2 :8

Ze struikelen door de boodschap niet te aanvaarden. *Daartoe zijn zij bestemd..*

* Handelingen 13:48

En allen, die *bestemd waren tot het eeuwige leven*, kwamen tot geloof.

c. de effecten van deze leer

nederigheid

* 1 Korintiërs 4:7

Wat hebt u dat u niet gekregen hebt? En als u het dan gekregen hebt, waarom dan groot doen alsof u het van uzelf hebt?

* Romeinen 9:19v

Nu zult u zeggen: Wat verwijt God ons dan nog? Want wie kan zich tegen zijn wil verzetten? Maar wie denkt u dat u bent, mens, dat u zo tegen God spreekt? Een stuk aardewerk kan ook niet aan zijn maker vragen: waarom hebt u me zo gemaakt?

lof en dank

* Romeinen 11:33-36

Hoe onpeilbaar is toch Gods rijkdom, wijsheid en kennis! Hoe ondoorgrondelijk zijn zijn beslissingen, hoe onnaspeurlijk zijn wegen! (...) Aan Hem de eer in eeuwigheid! Amen!

zekerheid

* Johannes 10:27-28

Mijn schapen luisteren naar mijn stem, Ik ken ze en ze volgen Mij. Ik geef hun eeuwig leven, en ze zullen nooit verloren gaan; niemand zal ze onder mijn hoede wegroven.

* 1 Johannes 5: 13

Dit heb ik u geschreven opdat gij zeker weet dat gij eeuwig leven hebt.

Lesopzet

a. leerdoelen

1. De jongeren begrijpen dat een verlossing uit pure genade een verlossing op basis van Gods verkiezing is.
2. Ze begrijpen dat het feit dat God van eeuwigheid beslist en mensen tegelijk volledig verantwoordelijk zijn ons verstand te boven gaat.
3. Ze ontdekken dat uitverkiezing Gods persoonlijke liefde uitdrukt
4. Ze kunnen invoelen dat Gods uitverkiezing voor wie gelooft een bron van zekerheid, nederigheid en dankbaarheid is.
5. Ze kunnen met behulp van het modelletje van de twee circels een gesprek over de uitverkiezing voeren.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	mentorkwartier	
19.15	Terugblik Loop al vragend de stof die we tot nu toe gehad hebben nog eens door. We hebben inmiddels de volgende onderwerpen bij de kop gehad: - schepping of evolutie – het lijden (God de Vader en de schepping) - genade, geloof (God de Zoon en de verlossing). Waarschijnlijk is in de bespreking al een aantal keren het onderwerp ‘uitverkiezing’ naar voren gekomen. Leg uit dat dat het onderwerp is van deze les. Demonstreer als catecheet en mentor nog even dat je de memorisatietekst kent (en beloof bijvoorbeeld de groep een etentje als ze de volgende keer allemaal de memorisatietekst foutloos op kunnen zeggen ;-)	
19.20	Uitverkiezing, wat roept het op? Deze les gaat het over uitverkiezing. Een onderwerp dat bij veel mensen weerstand oproept. Daarom is het goed om te beginnen met te inventariseren hoe de jongeren dit onderwerp ervaren. Geef iedereen een aantal geeltjes en laat ze in steekwoorden voor zichzelf opschrijven waar zij aan denken bij uitverkiezing. Op elk blaadje een andere gedachte/steekwoord. Laat dit na een paar minuten op een groot wit papier plakken. Lees kort een aantal steekwoorden voor. Laat nu 2 jongeren de geeltjes rubriceren; aan de ene kant van het vel komen de negatieve gedachten en aan de andere kant de positieve. Bespreek met de groep welke woorden er staan en aan welke kant de meeste opmerkingen staan. Geeft dit het gevoel goed weer wat ze bij	

	uitverkiezing denken? Vandaag gaan we verder nadenken over uitverkiezing en hopelijk mogen de jongeren dan ervaren dat het iets geweldigs is van God.	
19.30	Bijbelstudie Deuteronomium 7: 6-8 Dit gedeelte staat afgedrukt op het werkblad. Daarbij staan twee vragen: a. waar zie je in dit gedeelte dat God van zijn volk houdt? b. waarom houdt God van zijn volk? Laat ze in groepjes van 3 nadenken over deze vragen. Probeer dan samen tot conclusies te komen. Aandachtspunten: - vrs 6 spreekt in liefdestermen: gewijd= helemaal voor God alleen, uitgekozen=God koos uit liefde voor Israël. Kostbaar bezit= mijn schat!) - vrs 7-8 heeft een cirkelredenering: Hij had u lief omdat Hij u liefhad. Verklaar dit met een voorbeeld: Als een vrouw aan haar man vraagt: waarom hou je van me? Wat wil zij dan horen: omdat je zo lekker kookt of zo knap bent, of: gewoon omdat ik van je hou! Wie een reden opgeeft maakt liefde voorwaardelijk.	
19.40	Genade en dus uitverkiezing Stel je het volgende gesprek voor (speel het uit of probeer zo door te vragen bij een golvige jongere uit de groep): A. De bijbel zegt dat sommige mensen gered worden en eeuwig leven krijgen en anderen niet. Wordt jij gered? B. ja A. Maar waarom wordt jij gered en sommige anderen niet? B. omdat ik geloof en sommige anderen niet? A. Maar waarom geloof jij en sommige anderen niet? B. Omdat ik op een gegeven moment gekozen heb voor Jezus. A. Maar waarom heb jij voor Jezus gekozen en sommige anderen niet? B. Omdat ik me heb laten overtuigen door de waarheid van het evangelie, en anderen niet? A. Maar waarom..... enz. Laat voelen dat er maar twee mogelijkheden zijn: 1) Er is een reden in jezelf zodat jij het beter deed dan anderen en daarom werd je behouden. In dat geval blijft er iets over om je op te beroemen. 2) De reden voor je behoud ligt helemaal buiten jezelf in God. Die reden ken je niet, maar je weet wel dat jij het absoluut niet verdiend had, en niets beter was dan iemand anders.	

	Op het werkblad staat het volgende schemaatje (met daarbij ook Ef.1:4-6 afgedrukt) <pre> graph TD A[Dood in zonde] --> B[Gered uit genade] B --> C[uitverkiezing] </pre> Leg aan de hand van dit schema nog even uit de Bijbel laat zien: - Dat wij tegen God gekozen hadden, en daarmee dood in zonde waren (Ef 2: 1-3). - Dat de redding die God biedt pure genade is: zelfs onze geloofskeus is uiteindelijk het werk van Gods Geest. - Dat betekent dat de basis voor onze verlossing alleen Gods beslissing is. Dat noemt de bijbel Gods verkiezing. Lees er evt. Ef. 1: -6 bij om te laten zien dat Paulus ook die conclusie trekt, en dat hij de verkiezing ziet als bewijs van Gods genade.	
19.45	een modelletje Op het werkblad staat het volgende schemaatje (zet het ook op het bord of een falopvervel) Leg uit dat allebei 100% waar is: - wij moeten ons bekeren en geloven, wij moeten voor God kiezen, anders is er geen redding - God heeft van eeuwigheid al besloten wie Hij zal redden, zonder zijn Geest kunnen we niets ook niet geloven en voor Hem kiezen. Het probleem is dat dit ons denken te boven gaat. Wij denken in het schema: als ik een vrije keus heb, kan een ander niet beslissen, en als een ander beslist heeft, heb ik geen vrije keus. Maar bij God kan het allebei: Hij heeft gekozen, en toch zijn wij verantwoordelijk en moeten we kiezen. Deel nu kaartjes uit met tekstverwijzingen (Mc.16:16; Joh.3:16; Joh 6:37; Hnd.13:48; Hnd 16:31; Rom.9:16; 1 Kor 5:20; Fil.2:12; Fil.2:13; 2 Petr.3:9; 2 Tim.1:9) Iedere jongere krijgt 1 of 2 kaartjes. Opdracht: zoek de tekst op, lees hem straks voor. Bij welke circel	

	hoort de tekst: bij die van Gods keuze, of bij die van onze keuze.	
19.55	Sluit af met de volgende vraag: Wat verandert het aan je geloof als je weet dat jij uitverkoren bent? Laat ze dit voor zichzelf opschrijven en praat hier samen over.	
20.00	Presentatie Bespreek wat we naar aanleiding van deze les kunnen toevoegen aan de belijdenis. Hoe kunnen we samenvatten wat er vandaag besproken is. Maak dan de zin af: Wij geloven..... Voor iedereen persoonlijk kan dit verschillende uitwerkingen hebben. Daarom noteert iedereen voor zichzelf wat deze belijdenis persoonlijk voor hem/haar betekent. Maak de zin af: dit betekent voor mij.....	
20.15	Sluiting	

c. benodigde materialen

- Gele plakbriefjes
- kaartjes met tekstverwijzingen
- memorisatieteksten

d. suggesties

zingen: Ps 68: 1,2,8; Ps 143:1,2; Ps 147: 1,7; Gz.118, Gz 170, LB 305

bijbelgedeelten: Deut.7: 1-11;Rom 8: 28-30; Rom.9; Ef.1:1-11; Fil.2: 12-13

belijdenis: NGB art 16 ; De Dordtse Leerregels

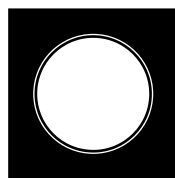

1	In hoeverre leerdoelen gehaald? <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>--</th><th>-</th><th>+</th><th>++</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>De jongeren begrijpen dat een verlossing uit pure genade een verlossing op basis van Gods verkiezing is.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Ze begrijpen dat het feit dat God van eeuwigheid beslist en mensen tegelijk volledig verantwoordelijk zijn ons verstand te boven gaat.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Ze kunnen invoelen dat Gods uitverkiezing voor wie gelooft een bron van zekerheid, nederigheid en dankbaarheid is.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Ze kunnen met behulp van het modelletje van de twee circels een gesprek over de uitverkiezing voeren.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>		--	-	+	++	De jongeren begrijpen dat een verlossing uit pure genade een verlossing op basis van Gods verkiezing is.					Ze begrijpen dat het feit dat God van eeuwigheid beslist en mensen tegelijk volledig verantwoordelijk zijn ons verstand te boven gaat.					Ze kunnen invoelen dat Gods uitverkiezing voor wie gelooft een bron van zekerheid, nederigheid en dankbaarheid is.					Ze kunnen met behulp van het modelletje van de twee circels een gesprek over de uitverkiezing voeren.				
	--	-	+	++																						
De jongeren begrijpen dat een verlossing uit pure genade een verlossing op basis van Gods verkiezing is.																										
Ze begrijpen dat het feit dat God van eeuwigheid beslist en mensen tegelijk volledig verantwoordelijk zijn ons verstand te boven gaat.																										
Ze kunnen invoelen dat Gods uitverkiezing voor wie gelooft een bron van zekerheid, nederigheid en dankbaarheid is.																										
Ze kunnen met behulp van het modelletje van de twee circels een gesprek over de uitverkiezing voeren.																										
2	Opmerkingen mentor/ catecheet																									
3	Wat moet de volgende keer anders																									

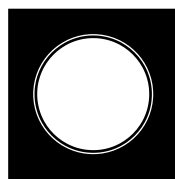

Uitverkiezing

blok A - nivo 3 - avond 5

geschied

ongeschied

Bijbelstudie Deuteronomium 7: 6-8

6 Want u bent een volk dat aan de HEER, uw God, is gewijd. U bent door hem uitgekozen om, anders dan alle andere volken op aarde, zijn kostbaar bezit te zijn. 7 Het is niet omdat u talrijker was dan de andere volken dat hij u lief kreeg en uitkoos – u was het kleinste van allemaal! 8 Maar omdat hij u liefhad en zich wilde houden aan wat hij uw voorouders onder ede had beloofd, heeft de HEER u met sterke hand bevrijd uit de slavernij, uit de macht van de farao, de koning van Egypte.

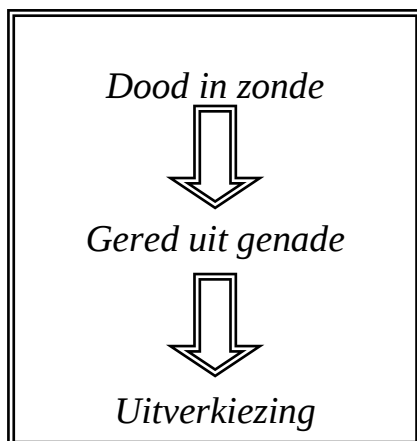
Waarom houdt God van zijn volk?

Waar zie je in dit gedeelte dat God van zijn volk houdt?

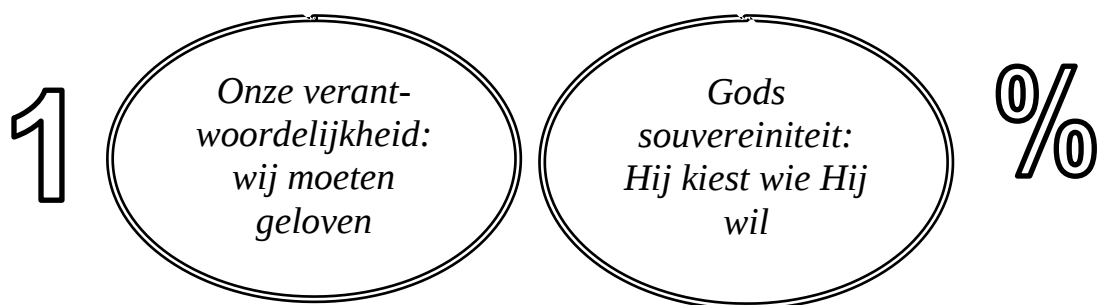
Genade en dus uitverkiezing

Efeziërs 1:4-6

4 In Christus immers heeft God, voordat de wereld gegrondvest werd, ons vol liefde uitgekozen om voor hem heilig en zuiver te zijn, 5 en hij heeft ons naar zijn wil en verlangen voorbestemd om in Jezus Christus zijn kinderen te worden, 6 tot eer van de grootheid van Gods genade, ons geschonken in zijn geliefde Zoon.

Een modelletje

allebei waar

Efeziërs 2:8-9

Door zijn genade bent u nu immers gered, dankzij uw geloof. Maar dat dankt u niet aan uzelf; het is een geschenk van God en geen gevolg van uw daden, dus niemand kan zich erop laten voorstaan.

geschikt

Bijbelleesrooster -----

We hebben het al een les over geloof gehad, maar de volgende les gaan we het vooral hebben over geloof en twijfel> In verband daarmee lezen we de volgende gedeelten.

Gen 15: 1-8

Abraham wordt wel de vader van de gelovigen genoemd, maar hij is ook de vader van de twijfelaars.

Psalm 44:18-27

Soms is het alsof God slaapt, zegt de dichter, en het brengt hem aan het twijfelen.

Psalm 88

De zwartste psalm uit het psalmboek. Er is ruimte voor mensen die twijfelen aan Gods goedheid.

Lucas 5: 1-11

Had Jezus ook al verstand van vissen? Petrus betwijfelde het. Maar toen hij de vis zag, twijfelde hij aan zichzelf.

Matteüs 14:22-33

Een geloof dat je op de golven laat lopen slaat zo maar om in twijfel die je weg doet zinken.

Matteüs 18: 16-22

Ook dat is een vorm van twijfel: niet radicaal durven loslaten als Jezus je dat vraagt.

Joh. 20:24-29

De mooiste belijdenis over Jezus komt uit de mond van een twijfelaar, die zich liet overtuigen.

Avond 6 - Geloof en twijfel

Achtergrondinformatie

“Een waar geloof is een stellig weten en een vast vertrouwen”, zegt catechismus zondag 7.

Maar hoe moet je dan tegen twijfel aankijken?

Allereerst is het belangrijk te zien dat twijfel alleen kan bestaan als er geloof is. Zo zei iemand eens “ geloofde ik maar niet, dan had ik ook niet die twijfel”.

Twijfel is aangevochten geloof.

kan het geloven zonder twijfel?

Nee, de Heidelbergse Catechismus zegt terecht, dat onze doodsvijenden: de duivel, de wereld en onze eigen zondige ik niet ophouden ons aan te vechten. (zondag 52). Ook Paulus geeft te kennen dat als hij het goede wil het kwade nabij is (Rom.7).

De bijbel vertelt ook uitgebreid van de twijfels van groten in het geloof als Abraham en David. En in verschillende psalmen wordt twijfel geuit.

Twijfel houdt ons de spiegel voor van de aanhoudende aanwezigheid van de macht van de zonde in ons. We zijn weliswaar verlost van de straf op de zonde, maar tegelijk moeten we nog steeds meer verlost worden van de macht van de zonde. En pas op de nieuwe aarde zullen we bevrijd zijn van de aanwezigheid van de zonde. Pas dan zal alle twijfel verdwenen zijn.

Soorten van twijfel

Je kunt drie soorten van twijfel onderscheiden:

a. verstandstwijfel

Geloof is volgens zondag 7 van de Catechismus een zeker weten. Maar zo zeker is ons weten niet altijd. We lopen tegen de vraag aan of het allemaal wel waar is. Er komen vragen boven als: Waarom zou de Bijbel waar zijn en de Koran niet? Zo’n verhaal over de ark lijkt toch net een legende? Enz, enz.

Een voorbeeld van zo’n twijfelaar is Thomas. Hij kon zich niet voorstellen dat het echt gebeurd was dat Jezus uit de dood opgestaan was (Joh. 20).

b. gevoeltwijfel

Geloof is volgens zondag 7 van de Catechismus ook vast vertrouwen. Geloven betekent 100% op God vertrouwen en alles van Hem verwachten. Maar soms gaan we twijfelen of Hij wel echt van ons houdt of dat Hij wel echt voor ons zorgt. De spanning tussen de harde werkelijkheid en je geloof in een almachtige liefhebbende Vader in de hemel is een vorm van twijfel.

Zo twijfelde Israël in de woestijn steeds aan Gods zorg. In de psalmen klinkt verschillende keren de klacht dat God de zijnen vergeten is.

c. wiltwijfel

Van wiltwijfel is sprake als we met de mond ons geloof wel beämen, maar in de praktijk van ons leven laten zien dat we het toch niet echt geloven. Wie zich gierig vastklampt aan z’n bezit laat met z’n gedrag zien te twijfelen aan Gods goede zorg. Wie denkt dat het voor z’n eigen situatie toch beter is Gods gebod te overtreden, laat zien dat hij twijfelt aan Gods wijsheid en almacht, enz.

Een voorbeeld in de Bijbel is Abraham als hij Ismaël verwekt bij Hagar. Hij gelooft niet echt

dat God hem nog een zoon bij Sara zal geven en toont dat in zijn gedrag.

Samenvattend: geloven is je helemaal aan God toevertrouwen: aan zijn Woord, aan zijn belofte; aan Hemzelf; Twijfel is dat je je daar wat van losmaakt: en vraagt: zou het?

hoe ga je ermee om?

a. niet ontkennen

De Bijbel laat duidelijk zien dat er ruimte is voor twijfel, en dat twijfels uitgesproken mogen worden. Kijk bijvoorbeeld naar psalmen als: 13, 44, 73, 88.

Pas wie de twijfel onder ogen durft zien, kan naar oplossingen zoeken. Het is ook belangrijk broeders en zusters met twijfel niet af te wijzen, maar juist te bemoedigen. (vergelijk Jud 22: wees barmhartig tegenover hen die twijfelen)

b. niet van verlost/ wel groei

Het is met twijfel net als met zonde: je komt er niet vanaf: maar je mag wel groei in geloof zien. Wie volhardt en twijfels overwint komt sterker in zijn geloof te staan, en kan ook anderen weer verder helpen.

c. wend je tot de Here

Een mooi voorbeeld van iemand die zich met z'n twijfel tot Jezus wendt is de vader in Marcus 9 die genezing vraagt voor zijn zoon. Als Jezus hem zegt dat hij moet geloven antwoordt hij: "Ik geloof, kom mijn ongelof te hulp!"

Een ander mooi voorbeeld is Petrus die op de golven loopt (Mt 14). Zolang hij naar Jezus kijkt gaat het goed, maar zodra hij naar de wind en de golven kijkt zakt hij weg. Maar ook dan roept hij Jezus om hulp en die redt hem.

Ook in de diepe crisis bleven mannen als Job en Jeremia zich met hun klachten tot de Here wenden.

d. gebruik de middelen

- geestelijke discipline: bidden en bijbellezen; ermee bezig zijn, geestelijke boeken lezen etc
- gemeenschap zoeken > je mee laten nemen
- concentreer je niet op je twijfels, maar op wat je van Gods kracht ervaren hebt (Psalmen)
- Leef uit je geloof: gewoon gehoorzaam zijn en doen.

Boekentip:

Ik wou dat ik kon geloven; W.G.Rietkerk; uitgeverij Kok Kampen 1994

Lesopzet

a. leerdoelen

1. De jongeren begrijpen dat geloof zonder twijfel niet bestaat omdat ons geloof altijd aangevochten wordt.
2. Ze weten dat er verschillende vormen van twijfel zijn: op het gebied van verstand, wil en gevoel.
3. Ze voelen zich serieus genomen in hun eigen twijfel
4. Ze leren wat het betekent om in hun twijfel hun toevlucht bij Jezus te zoeken
5. Ze kunnen hun eigen twijfels verwoorden
6. Ze kunnen hun twijfels in gebed aan God voorleggen

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	mentorkwartier	
19.15	Terugblik Geef een samenvatting van de vorige lessen. Vraag per les wat ze er van onthouden hebben. Haal met name de les over geloof nog even terug: de kern van het geloof: alles van Jezus verwachten. Geef aan dat we het deze les over geloof en twijfel gaan hebben. Stel de vraag: Kan het: geloven zonder te twijfelen? Pal het werkblad erbij. Daarop staat zondag 52 vr/antw 127 afgedrukt. Leg uit: geloof wordt altijd aangevochten. Herkennen ze dit? Leg vervolgens kort uit dat je op verschillende manieren kunt twijfelen: (Nog niet op ingaan, dat komt later in de les) - verstand Je begrijpt dingen niet, twijfelt of ze echt zo gebeurd kunnen zijn, vraagt je af of ze wel waar zijn. - wil Je weet wel wat Jezus wil en dat het goed is, maar toch kies je ervoor om je gedrag door andere dingen te laten bepalen. Bijv: je weet dat God belooft voor je te zorgen, maar toch hou je krampachtig vast aan je financiële zekerheid. - gevoel Je gevoel vertelt je iets heel anders dan je geloof. Bijvoorbeeld: God belooft voor je te zorgen, maar je voelt je in de steek gelaten	
19.25	Stellingspel Op het werkblad staan de volgende stellingen:	

	(3 x 2 stellingen, die tegelijk de driedeling in de twijfel aangeven:) stelling 1: Ik twijfel nooit aan het bestaan van God stelling 2: Ik twijfel nooit aan de betrouwbaarheid van de bijbel stelling 3. Ik wil altijd Jezus volgen, wat het me ook kost. stelling 4. Het is duidelijk hoe Jezus wil dat wij leven. stelling 5. Wat er ook gebeurt, ik weet dat God goed voor me is. stelling 6. Gods liefde kun je voelen Geef de jongeren een rode en groene kaart, en laat ze stelling voor stelling laten zien of ze het ermee eens zijn (groen) of niet (rood). Laat een paar jongeren hun keus toelichten en laat andere reageren. Daarna door naar de volgende stelling. (Je kunt ook de zaal in twee vakken delen: mee eens/ niet mee eens, en ze steeds per stelling in het vak van hun keus gaan laten staan.) Alternatief: de twijfelmuur Er is een twijfelmuur: met drie vakken (verstand, wil, gevoel) Ieder verzint voor zichzelf 3 punten van twijfel (voor elk vak 1), zo concreet mogelijk b.v. zat Jona in de vis; er zitten tegenstrijdigheden in de evangeliën; kun je bij God horen en lekker uit stappen; zorgt God wel voor mij; enz. Ze schrijven 3 punten elk op een geeltje en plakken die op het betreffende deel van de muur. We bekijken samen het resultaat. Waar zit de meeste twijfel?	
	<i>NB Misschien is het aan te bevelen van de onderstaande 3 onderdelen (twijfel mbt verstand/ wil/gevoel) er maar twee te kiezen. Laat de jongeren zelf kiezen welke, of bepaal dat op basis van de bespreking van stellingenspel of twijfelmuur</i>	
19.35	Bespreken verstandstwijfel Heb je de twijfelmuur gebruikt kies dan 1 of 2 twijfelpunten uit het vak 'verstand' van de twijfelmuur. Bespreek die punten samen, en probeer er een reactie op te geven (zoek er evt. Bijbelteksten bij) Lees nu: Hebreëen 11: 1 en 6 (op werkblad) - ieder leest de tekst, denkt er even over na, en geeft een korte persoonlijke reactie: "wat zegt deze tekst mij" - korte bespreking (hulpvraag: zou het gemakkelijker voor je worden als er harde bewijzen bestonden voor het bestaan van God?	

19.35/45	Wils-twijfel gezamenlijke start door een aantal mensen de volgende teksten op te laten lezen (op werkblad): - Lukas 9:23-25 - Lukas 14:25-27 - Matteus 11:28-30 - Deel een groot vel papier op in twee helften: 1. wat levert Jezus volgen mij op 2. wat moet ik opgeven; Hang dat papier op. Laat ze steeds om de beurt iets opschrijven , nog geen bespreking! (tot ze niks meer weten of het papier vol is) - bespreek samen het resultaat. - Op het werkblad staat een balansje/weegschaal zonder armen. rechtsboven is: volledig aan Jezus toegewijd , linksonder is: volledig gebroken met de zonde. ieder tekent in hoe zijn/haar weegschaal staat. bespreek het resultaat.	
19.45	Gevoels-twijfel Op het werkblad staan de volgende teksten: Ps 103,13; Rom.8,28; 1 Joh 2,12; Fil.4,4. Vorm twee of drietallen. Geef elk groepje één van deze teksten laat ze de tekst samen lezen, en aangeven: a. welk positieve gevoel roept wat in de tekst staat op b. kun je je voorstellen dat iemand hieraan twijfelt, en welk effect dat dan heeft in de groep geeft elk minigroepje nu aan wat ze besproken hebben. praat er samen over door	
19.55	Afrondende Bijbelstudie en gebed Lees Matteüs 14:22-32 Bespreek samen de vragen: - wat zegt dit gedeelte over geloof en twijfel? Vat samen: geloven is naar Jezus kijken en alles van Hem verwachten. Als je twijfelt zak je weg. Maar roep dan om Hem en kijk naar Hem, Hij wil je eruit trekken. Leg uit dat we met gebed afsluiten: In het gebed is een moment van stilte waarin ieder z'n eigen twijfels bij God kan brengen. Je kunt het gebed beginnen met het zingen van Gz 156: Heer ik kom tot U. Na het moment van stilte sluit je als catecheet het gebed af.	

20.00	Presentatie Bespreek wat we naar aanleiding van deze les kunnen toevoegen aan de belijdenis. Hoe kunnen we samenvatten wat er vandaag besproken is. Maak dan de zin af: Wij geloven..... Voor iedereen persoonlijk kan dit verschillende uitwerkingen hebben. Daarom noteert iedereen voor zichzelf wat deze belijdenis persoonlijk voor hem/haar betekent. Maak de zin af: dit betekent voor mij..... Als het lastig blijkt naar aanleiding van deze les een nieuw onderdeel van de belijdenis te formuleren (We hebben ook al een les over ‘geloof’ gehad), kun je ook het resultaat tot nu toe bespreken, en er over na gaan denken hoe we straks onze belijdenis gaan presenteren.	
20.15	- Sluiting (het gebed hebben we al gehad)	

c. benodigde materialen

Posters, geeltjes
memorisatiekaartjes

d. suggesties

zingen: Ps.27:7; Ps 42: 3 en 5; Ps 73: 1 en 2; Gz 115, 123,161,162, LB 402

bijbelgedeelten: : Gen 15; Mt 14:22-33; Mt.21: 18-22; Joh.20: 24-29; Jac.1:5-12; Judas 1: 22

belijdenis: HC znd 7; znd 52a

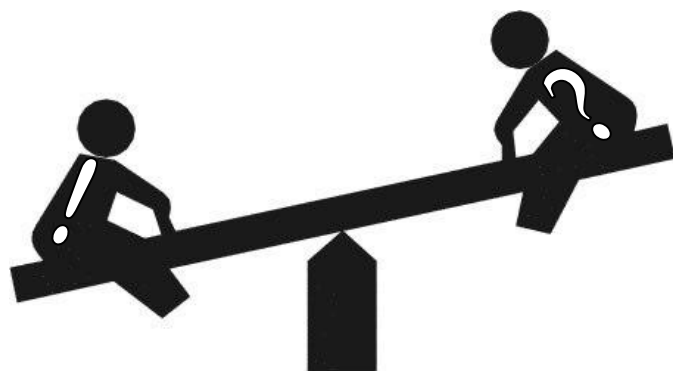

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	De jongeren begrijpen dat geloof zonder twijfel niet bestaat omdat ons geloof altijd aangevochten wordt.				
	Ze weten dat er verschillende vormen van twijfel zijn: op het gebied van verstand, wil en gevoel.				
	Ze voelen zich serieus genomen in hun eigen twijfel				
	Ze leren wat het betekent om in hun twijfel hun toevlucht bij Jezus te zoeken				
	Ze kunnen hun eigen twijfels verwoorden				
	Ze kunnen hun twijfels in gebed aan God voorleggen				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Geloof en twijfel

blok A - nivo 3 - avond 6

Terugblik

Vraag en antwoord 127 HC

Wat is de zesde bede?

En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze. Dat wil zeggen: Wij zijn van onszelf zó zwak, dat wij zelfs geen ogenblik kunnen standhouden, en bovendien houden onze doodsvijanden - de duivel, de wereld en ons eigen vlees - niet op ons aan te vechten. Daarom bidden wij U: wil ons toch staande houden en sterken door de kracht van uw Heilige Geest, zodat wij in deze geestelijke strijd niet het onderspit delven, maar altijd krachtig tegenstand bieden, totdat wij uiteindelijk de volkomen overwinning behalen.

Stellingenspel

- 1: *Ik twijfel nooit aan het bestaan van God*
- 2: *Ik twijfel nooit aan de betrouwbaarheid van de bijbel*
3. *Ik wil altijd Jezus volgen, wat het me ook kost.*
4. *Het is duidelijk hoe Jezus wil dat wij leven.*
5. *Wat er ook gebeurt, ik weet dat God goed voor me is.*
6. *Gods liefde kun je voelen.*

Verstands-twijfel

Hebreeën 11: 1 en 6

1 Het geloof legt de grondslag voor alles waarop we hopen, het overtuigt ons van de waarheid van wat we niet zien.

6 Zonder geloof is het onmogelijk God vreugde te geven; wie hem wil naderen moet immers geloven dat hij bestaat, en wie hem zoekt zal door hem worden beloond.

Wils-twijfel

Lukas 9:23-25

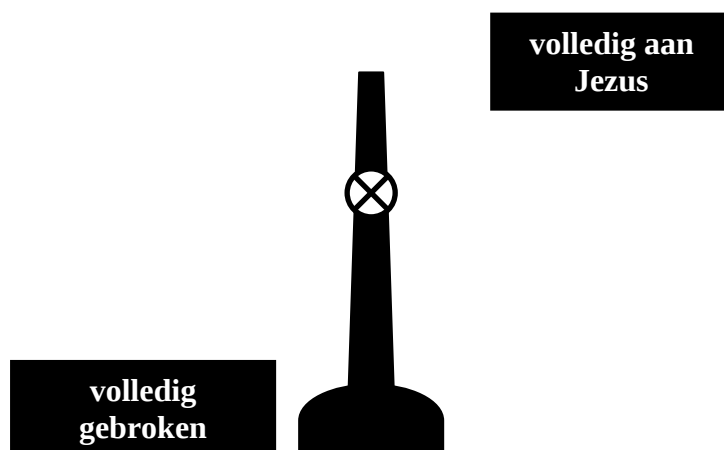
Tegen allen zei hij: 'Wie achter mij aan wil komen, moet zichzelf verloochenen en dagelijks zijn kruis op zich nemen en mij volgen. 24 Want ieder die zijn leven wil behouden, zal het verliezen; maar wie zijn leven verliest omwille van mij, zal het behouden. 25 Wat heeft een mens eraan als hij de hele wereld wint, maar zichzelf verliest of schaadt?

Lukas 14:25-27

25 Grote mensenmenigten trokken met Jezus mee. Hij wendde zich tot hen en zei: 26 'Wie mij volgt, maar niet breekt met zijn vader en moeder en vrouw en kinderen en broers en zusters, ja zelfs met zijn eigen leven, kan niet mijn leerling zijn. 27 Wie niet zijn kruis draagt en mij op mijn weg volgt, kan niet mijn leerling zijn.

Matteus 11:28-30

28 Kom naar mij, jullie die vermoeid zijn en onder lasten gebukt gaan, dan zal ik jullie rust geven. 29 Neem mijn juk op je en leer van mij, want ik ben zachtmoedig en nederig van hart. Dan zullen jullie werkelijk rust vinden, 30 want mijn juk is zacht en mijn last is licht.'

Gevoels-twijfel

Psalm 103:13

13 Zo liefdevol als een vader is voor zijn kinderen, zo liefdevol is de HEER voor wie hem vrezen.

- a. welk positieve gevoel roept wat in de tekst staat op
b. kun je je voorstellen dat iemand hieraan twijfelt, en welk effect dat dan heeft

Romeinen 8:28

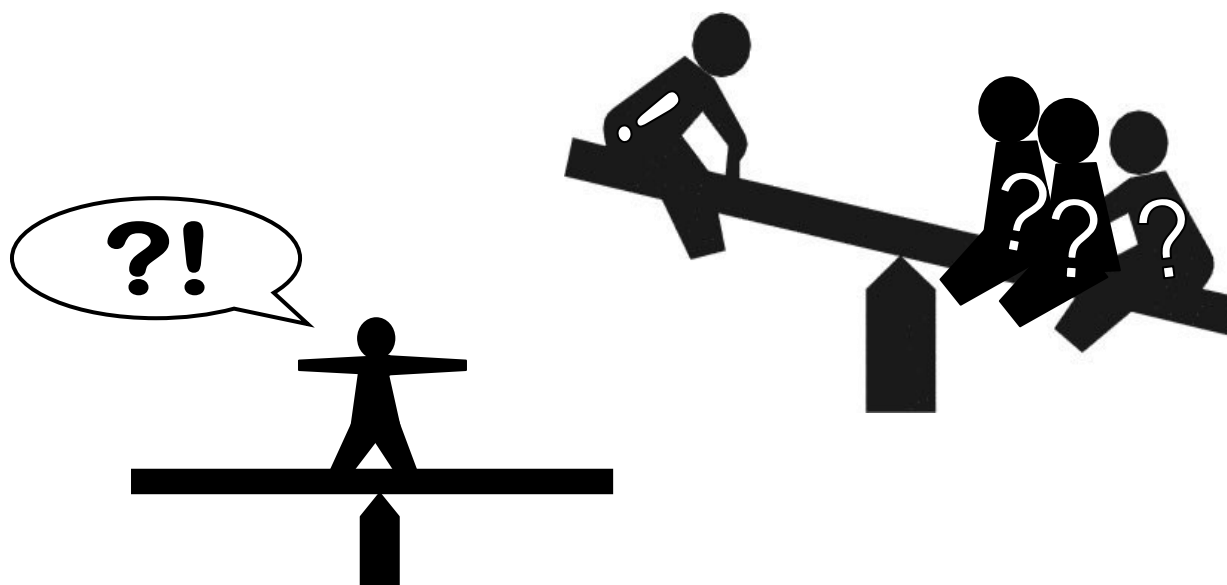
28 En wij weten dat voor wie God liefhebben, voor wie volgens zijn voornemen geroepen zijn, alles bijdraagt aan het goede.

1 Joh 2:12

12 Kinderen, ik schrijf u dat uw zonden u vergeven zijn omwille van zijn naam.

Filippenzen 4:4

4 Laat de Heer uw vreugde blijven; ik zeg u nogmaals: wees altijd verheugd.

Romeinen 8:31-32

Wat moeten wij hier verder over zeggen? Als God voor ons is, wie kan dan tegen ons zijn? Zal hij, die zijn eigen Zoon niet heeft gespaard, maar hem omwille van ons allen heeft prijsgegeven, ons met hem niet alles schenken?

Bijbelleesrooster -----

De volgende keer gaat het over ‘de genadedieven’: op welke manier kun je het evangelie van de genade kwijtraken.

Lukas 15: 1-10

Je hebt tollenaars en zondaars en je hebt Farizeeën en schriftgeleerden. Beide zijn verloren als ze Jezus niet kennen. Alleen worden zij die weten dat ze verloren zijn eerder gevonden, dan zij die dat ontkennen.

Lukas 15: 11-16

Weten dat je alles van vader hebt gekregen, en tegelijk vooral uit zijn op je eigen feestje los van vader, dat maakt dat je een verloren zoon bent.

Lukas 15: 17-24

Wie tot zichzelf komt, z’n verlorenheid inziet, en naar de vader gaat zal tot z’n stomme verwondering ontdekken dat die niet meer praat over de zonde, maar een geweldig feest aanricht.

Lukas 15: 25-32

De oudste zoon vond dat hij het aardig deed, en hoopte stiekem ook op een feestje met zijn vrienden. Maar één ding kende hij niet en kon hij toen hij die leerde kennen niet verdragen: de genadevolle liefde van zijn vader

Johannes 8: 1-11

Op je nu overspel gepleegd hebt, of vrome burger bent als je voor Jezus komt te staan maakt dat niets uit.

Romeinen 1: 16-21

Het evangelie is er voor de goddeloze mens, die zich aan God en gebod niet gelegen laat liggen.

Romeinen 2: 1-12

Het evangelie is er ook voor de keurige mens, die vindt dat tie het er eigenlijk een stuk beter afbrengt dan vele anderen.

Avond 7 - Genadedieven

Achtergrondinformatie

Het meeste achtergrondmateriaal bij deze les is overgenomen uit een artikel van de presbyteriaanse predikant Tim Keller..

De aard van het Evangelie

Zoals we in les 3 al aangaven: de kern van het Evangelie is: je bent zondiger en gebrekkiger dan je ooit hebt durven geloven en toch kun je meer geaccepteerd en bemind zijn dan je ooit hebt durven hopen en dat allebei tegelijk, omdat Jezus Christus leefde en stierf in jouw plaats. Het Evangelie (zoals Luther schreef) betekent dat wij simul justus et peccator zijn – tegelijk zondig en rechtvaardig. Wanneer wij ons realiseren dat wij in onszelf nog zondaars zijn, maakt het ons nederig en het laat ons onze beperkingen erkennen. Wanneer wij ons realiseren dat wij niettemin heilig zijn in Zijn ogen, verhoogt het ons en geeft het ons vertrouwen.

De twee ‘dieven’ van het Evangelie

Tertullianus zei: “Evenals Christus werd gekruisigd tussen twee dieven, zo wordt de leer van de rechtvaardiging steeds gekruisigd tussen twee tegengestelde dwalingen”. Deze dwalingen ‘stelen’ voortdurend het Evangelie van ons. De theologische termen voor deze twee dieven zijn legalisme en antinomianisme. Meer eigentijdse termen zouden kunnen zijn moralisme en pragmatisme of relativisme. Nog weer een ander begrippenpaar (maar zeker beledigend voor sommigen) kan zijn: conservatief en liberaal.

Aan de ene kant benadrukken ‘wetticisten’ de waarheid, zonder de genade, want zij zeggen of impliceren dat we de waarheid moeten gehoorzamen om gered te worden. Aan de andere kant beklemtonen ‘relativisten’ de genade, zonder de waarheid, want zij zeggen of impliceren dat wij allen worden geaccepteerd door God en dat wij moeten beslissen wat waar is voor ons. Maar ‘waarheid’ zonder genade is geen echte waarheid en ‘genade’ zonder waarheid is geen echte genade. Jezus was “vol van genade en waarheid”.

a. De dief van het moralisme of wetticisme.

Moralisme is de gedachte dat je acceptabel bent (voor God, de wereld, anderen, jezelf) door je eigen prestaties. Moralisten hoeven niet godsdienstig te zijn, maar ze zijn het vaak wel. Wanneer zij dat zijn, is hun godsdienst meestal tamelijk conservatief en gevuld met regels. Soms hebben moralisten een beeld van God als heilig en rechtvaardig. Dit zal leiden of leiden tot zelfhaat (omdat je niet kunt leven volgens de maatstaven) of tot zelfroem (omdat je denkt dat het je gelukt is). Het is ironisch je te realiseren dat minderwaardigheids- en meerwaardigheidscomplexen een en dezelfde wortel hebben. (Om Luthers vergelijking toe te passen: zij zijn als twee vossen met hun staarten aan elkaar gebonden, hoewel hun koppen in verschillende richtingen wijzen). Of de moralist nu opgeblazen en superieur eindigt of gebroken en schuldig, hangt alleen af van de hoogte van zijn standaard en van zijn natuurlijke voordelen (zoals gezin, intelligentie, uiterlijk, spijsvertering, wilskracht). Moralistische mensen kunnen diep religieus zijn, maar er is geen hervormende kracht in hen.

b. De dief van het relativisme.

Relativisten zijn vaak niet godsdienstig, of zij geven de voorkeur aan wat genoemd wordt een ‘liberale’ geloofsovertuiging. Hoewel zij zeer idealistisch kunnen zijn op sommige gebieden (zoals de politiek), geloven zij dat iedereen moet uitmaken wat goed en slecht is voor hen. Zij zijn er niet van overtuigd dat God rechtvaardig is en dat Hij zondaars moet straffen. Hun

overtuigingen t.a.v. God zullen ertoe neigen Hem te zien als liefhebbend of als een onpersoonlijke kracht. Zij kunnen het veel hebben over Gods liefde, maar omdat zij niet denken over zichzelf als zondaars, kost Gods liefde voor ons Hem niets. Als God ons accepteert, doet Hij dat omdat Hij zo gastvrij is, of omdat wij nog niet zo slecht zijn.

Samengevat: zonder kennis van onze extreme zondigheid, lijkt de betaling van het kruis triviaal en zij verandert of transformeert ons niet. Maar zonder kennis van Christus' volledig genoegzame leven en sterven, zal de kennis van zonde ons verpletteren of ons ertoe bewegen de zonde te ontkennen of te onderdrukken. Neem hetzij de kennis van zonde weg, hetzij de kennis van genade en de levens van mensen zullen niet veranderen. Zij zullen worden verpletterd door de morele wet of er boos vandaan rennen.

De gelijkenis van de liefde van de Vader

In de zgn gelijkenis van de verloren zoon zie je het bovenstaande heel duidelijk geïllustreerd. Dat we deze gelijkenis zo noemen is opvallend. Blijkbaar kijken wij vooral naar de jongste zoon, die er op los leefde, maar later toch thuis werd ontvangen met een machtig feest. Eind goed al goed. Dan komt er ook nog iets over de oudste zoon, die het allemaal niet mee kan maken, maar dat hangt er maar een beetje bij.

In werkelijkheid is echter dat slotgedeelte over de oudste zoon de spits van de gelijkenis. Jezus vertelt deze gelijkenis voor Farizeeën en schriftgeleerden die het niet mee kunnen maken dat Jezus vooral met tollenaars en zondaars optrekt (Lukas 15: 1-2). Jezus laat zien dat deze zondaars wel eens dichterbij het Koninkrijk konden zijn dan de kerkelijk meelevende Farizeeën en schriftgeleerden.

Er zijn dus drie mogelijkheden:

a. de jongste zoon ver van huis (de relavist)

Ook al had hij alles wat hij had van zijn vader gehad, hij zag zijn vader eigenlijk alleen maar als een sta in de weg voor zijn geluk. Voor echt feestvieren moet je zo ver mogelijk van huis. Lekker je eigen gang gaan, en niemand die jou de wet voorschrijft.

b. de oudste zoon (de wetticist)

De oudste zoon was altijd braaf thuis aan het werk geweest. Maar ook hij had geen oog voor de liefde van de vader. Ook hij wilde stiekum een feestje zonder vader (nooit hebt u me een geitebokje gegeven om feest te vieren met m'n vrienden), en hij vond dat hij dat verdiend had ook. De grenzeloze goedheid van de vader voor z'n broer roept alleen maar irritatie op.

c. de jongste zoon eindelijk thuis (het evangelie van genade)

De jongste zoon is stukgelopen en heeft erkend dat hij geen enkele recht heeft op de liefde van zijn vader. Maar dan komt hij er eindelijk achter hoe verbazingwekkend groot de liefde van z'n vader is: alles verspeeld hebben en dan een geweldig feest krijgen. Dit verandert voorgoed zijn beeld van de vader, dit vult zijn hart met toewijding voor z'n vader.

Toespitsing op een paar concrete zaken

Genade is niet alleen dat wat je de verlossing cadeau doet, het is ook de kracht die je leven verandert en je op alle terreinen van het leven andere keuzes doet maken en een andere motivatie doet hebben dan de moralist en de relativist.

Laten we dat eens op een aantal zaken toespitsen:

1. Godsbeeld

- oudste zoon: een strenge, rechtvaardige, veeleisende God

- jongste zoon: een lieve God, die niet zo moeilijk doet; vergeven is zijn specialiteit.

- genade ervaren: een heilige rechtvaardige God die de zonde haat, maar die in zijn eindeloze liefde zelf de straf wilde dragen die ik verdiende.

2. Liefde in relaties

- oudste zoon: liefde is een plicht, maar die ander moet het wel verdienen.

- jongste zoon: liefde is vooral een goed gevoel voor jezelf; geniet ervan.

- genade ervaren: je bent ondanks je zonden volledig geaccepteerd en hebt Gods onvoorwaardelijke liefde ervaren, dat maakt dat je in liefde wilt geven aan die ander.

3. Geven voor de kerk

- oudste zoon: geven is een plicht; duidelijkheid gewenst over hoeveel ik moet geven.

- jongste zoon: geeft het liefst zo weinig mogelijk, of geeft om er een goed gevoel aan over te houden.

- genade ervaren: God gaf je absoluut alles, zelfs zijn eigen Zoon; je leven is zeker, je geeft vrijwillig en je geeft gul.

4. Lijden

- oudste zoon: waar heb ik dat aan verdiend? Het maakt boos of onzeker.

- jongste zoon: probeert het lijden te ontlopen, lukt het niet dan krijgt God de schuld.

- genade ervaren: je beseft dat je nog een veel erger lijden verdiend hebt, maar dat God voor jou door de hel ging, zodat je zeker weet dat Hij in dit lijden je nooit verlaat.

5. Waarom goede werken doen?

- oudste zoon: omdat God me anders afwijst, om iets te verdienen (zelfgericht)

- jongste zoon: om me goed te voelen (zelfgericht)

- genade ervaren: uit diepe dankbaarheid en vreugde om wat Hij deed.

6. Evangelisatie

- oudste zoon: het moet want het is een opdracht

- jongste zoon: liever niet, laat toch iedereen vrij

- genade ervaren: de liefde van Christus dringt ons

7. Omgaan met andere culturen

- oudste zoon: anders is bedreigend; ze passen zich maar aan aan onze normen

- jongste zoon: laat ieder toch vrij, elke cultuur is goed

- genade ervaren: je kijkt nooit op iemand neer, maar weet tegelijk dat elke cultuur (inclusief de jouwe) onder de kritiek staat van het evangelie.

Tenslotte de driedeling nog toegepast op de ontwikkeling in onze kerken:

Er was een tijd dat de groepsnorm sterk was, en elke afwijking direct verdacht was. In die sfeer gedijt de oudste zoon heel goed. Tegenwoordig gaat het vooral om persoonlijke verantwoordelijkheid en individuele vrijheid, en wie ben jij om mij aan te spreken op hoe ik het doe? In deze sfeer bouwt de jongste zoon z'n feestjes. Maar wat we in elke tijd nodig hebben is om radicaal van genade te durven leven: ontdekken dat je zondiger en gebrekkiger bent dan je ooit kunt geloven, en tegelijk meer geaccepteerd en bemind dan je ooit hebt durven hopen. Dat is de sfeer van het feest dat de vader aanricht.

Boekentip:

De vrijgevinge God; Tim Keller; uitgeverij van Wijnen 2009

Lesopzet

a. leerdoelen

1. De jongelui weten dat de genade altijd bedreigd wordt door wetticisme enerzijds, en relativisme anderzijds.
2. Ze kunnen dat illustreren aan de hand van de gelijkenis van de vader en de twee zonen (Lk 15: 11-32).
3. Ze kunnen dat toepassen op hun eigen leven
4. Ze kunnen aangeven hoe genade, wetticisme en relativisme tot heel verschillende houding en keuzes leidt.
5. Ze voelen dat de genade veel rijker is dan beide alternatieven.
6. Ze willen graag die genade hun leven laten bepalen

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartier:	
19.15	Terugblik Geef een al vragend een samenvatting van de vorige lessen. Eigenlijk ging het vanaf les 3 over onze verlossing uit genade. Les 3 : die verlossing kun je niet verdienen, die is gratis (genade); les 4. Die verlossing krijg je door het geloof; les 5. Aan die verlossing ligt Gods keuze ten grondslag; les 6 Nog weer even over geloof: dat wordt altijd aangevochten door twijfel. In deze les gaan we het er over hebben dat de genade ook altijd aangevochten wordt. Wijs op het werkblad daar staat dit plaatje + bijschrift: Tertullianus <i>Zoals Jezus gekruisigd werd tussen twee dieven is de genade ook altijd door twee dieven bedreigd.</i>	

19.20	Bijbelstudie Lukas 15:11-32 Lees eerst samen het Bijbelgedeelte. Verdeel de groep in drieën. Elk van de drie groepen krijgt één van de volgende drie opdrachten (ze staan op het werkblad). groep 1. - Lees Lukas 15: 11-16 nog een keer - welk beeld had de jongste zoon van zijn vader? - welke effect had dat op zijn leven. Zet de antwoorden op een groot vel papier en zet daar een illustratie van de jongste zoon ver van huis bij. groep 2. - Lees Lukas 15: 17-24 nog een keer - welk beeld had de jongste zoon van zijn vader na zijn ontvangst? - welke effect zou dat daarna waarschijnlijk op zijn leven hebben? Zet de antwoorden op een groot vel papier en zet daar een illustratie van de ontvangst van de jongste zoon door de vader. groep 3. - Lees Lukas 15: 25-32 nog een keer - welk beeld had de oudste zoon altijd al van zijn vader? - welk effect had dat op zijn leven? - wat stoot hem het meest in deze ontvangst van zijn broer? Zet de antwoorden op een groot vel papier en zet daar een illustratie van de oudste broer. Geef de groepjes 10 minuten de tijd om hun poster klaar te krijgen. Daarna presenteren ze de resultaten aan elkaar. Hang daarna de posters naast elkaar Bespreek het resultaat. Laat samenvattend zien dat de kern van het evangelie is: uit pure onverdiende genade een geweldig feest krijgen, zodat je de vader leert kennen in zijn grote liefde, en dat je dat feest op twee manieren kunt missen: omdat je je eigen feestje bouwt los van vader, of omdat je heel trouw voor je vader aan het werk bent, maar eigenlijk ook liever een feestje wilde, terwijl je ook vindt dat je dat wel verdiend hebt. Geef nu alle jongeren een gekleurde sticker, laat ze die plakken op de poster waar ze zichzelf het meest in herkennen	
19.40	toepassen in een schema Op het werkblad staat een rij van uitspraken/typeringe: 1. Oudste zoon 2. Je moet er wel wat voor doen 3. blijde nederige kerkmensen 4. Genade zonder waarheid 5. Een goed gevoel heb je thuis bij Vader	

6. De jongste zoon ver van huis
7. Tollenaars en zondaars
8. Trouwe maar trotse kerkleden
9. waarheid zonder genade
10. Niks gevoel, hard werken!
11. Vader deed alles voor je, nu wil jij alles voor Hem doen
12. Farizeeërs en schriftgeleerden
13. De jongste zoon weer thuis
14. Onverschillige randleden
15. Genade en waarheid
16. Je hoeft er lekker niks voor te doen
17. Als ik me maar lekker voel
18. Zondaars bij Jezus

Daaronder staat dit schema:

relativisme	GENADE	wetticisme
6	13	1

Laat de jongeren nu in groepjes van 2 de 18 uitspraken/typeringen verdelen in 6 groepjes van 3, en die vervolgens per rij verdelen over de drie kolommen. Maak er maar een wedstrijdje van.

Als voorbeeld is de eerste rij ingevuld.

(De overige rijen zijn: 16/11/2 ; 14/3/8 ; 9/15/4 ; 17/5/10 ; 7/18/12)

Bespreek daarna het resultaat met elkaar:

- zijn er combinaties die ze niet begrijpen.
- wordt het beeld van de genade en de genadedieven zo duidelijker?

Spreek er weer over door waar ze zelf staan.

Leg daarbij uit dat het om je centrale drijfveren gaan. Want ook al hebben we wij Gods genade ontdekt, dan blijft er altijd ook nog iets van de oudste zoon en de jongste zoon ver van huis in ons hart.

19.50	Toepassen op verschillende onderwerpen Leg uit dat de drie verschillende uitgangspunten op alle terreinen van je leven doorwerken. Genade verandert heel je leven. Op het werkblad staan de volgende twee voorbeelden: Hoe ga je om met je relaties: • wetticist: je ziet liefde als een plicht, jij spant je in voor om goed te zijn voor diegenen met wie je een relatie hebt, maar het ergert je en maakt je boos als zij je niet net zo behandelen. • relativist: voor jou is liefde vooral een goed gevoel voor jezelf. Als een relatie je geen goed gevoel geeft dan verbreek je die makkelijk. • genade: je weet dat God je onvoorwaardelijk accepteert en van je houdt. Daarom kun je ook een ander liefhebben ook als die tegenvalt. Je wilt de liefde van God doorgeven aan die ander. Hoe ga je om met ‘geven van geld’ • wetticist: je geeft omdat het moet, en je wil het liefst precies weten hoeveel (of eigenlijk hoe weinig) je moet geven. • relativist: je geeft het liefst helemaal niet of anders alleen als het je een goed gevoel geeft. • genade: je hebt ongelooflijk veel van God gekregen, daarom geef je gul aan anderen. Bespreek deze twee voorbeelden, en zet ze dan in groepjes van 2 aan het werk om ditzelfde in te vullen (op het werkblad) voor één van de volgende onderwerpen (verdelen over de groepjes): * Hoe ga je om met groepen culturen, die anders zijn * Hoe zie je seksualiteit * Hoe sta je in het lijden * Hoe sta je tegenover evangeliseren * Wat is voor jou echt feest? * Hoe denk je over naar de kerk gaan? Eventueel mogen ze ook zelf nog een ander onderwerp kiezen. Laat daarna elk groepje kort presenteren wat ze opgeschreven hebben en bespreek dat.	
20.00	Presentatie: Bespreek wat we naar aanleiding van deze les kunnen toevoegen aan de belijdenis. Hoe kunnen we samenvatten wat er vandaag besproken is. Maak dan de zin af: Wij geloven..... Voor iedereen persoonlijk kan dit verschillende uitwerkingen hebben. Daarom noteert iedereen voor zichzelf wat deze belijdenis persoonlijk	

	voor hem/haar betekent. Maak de zin af: dit betekent voor mij..... Dit is al de voorlaatste les. Er moeten dus definitieve afspraken gemaakt worden over het uitbrengen en presenteren van het boekje met onze belijdenissen.	
20.10	Sluiting. Neem in het gebed een moment van stilte op waarin ze kunnen nadenken over hoe ze voor Vader staan, en dat tegen Hem kunnen zeggen.	

c. benodigde materialen

- posters en stiften
- memorisatiekaartjes

d. suggesties

zingen: Ps 32; Ps 51; Ps 130; Gz 69; Gz 91; Gz 140; E&R 384

bijbelgedeelten: Mt 20: 1-16; Lc. 15:11-32 ;Lc 18: 9-13; Rom. 1-3; Ef.2: 1-10

belijdenis: NGB art 20-23; HC znd 23-24

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald? <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>--</th><th>-</th><th>+</th><th>++</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>De jongelui weten dat de genade altijd bedreigd wordt door wetticisme enerzijds, en relativisme anderzijds.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Ze kunnen dat illustreren aan de hand van de gelijkenis van de vader en de twee zonen (Lk 15: 11-32).</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Ze kunnen dat toepassen op hun eigen leven</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Ze kunnen aangeven hoe genade, wetticisme en relativisme tot heel verschillende houding en keuzes leidt.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Ze voelen dat de genade veel rijker is dan beide alternatieven.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Ze willen graag die genade hun leven laten bepalen</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>		--	-	+	++	De jongelui weten dat de genade altijd bedreigd wordt door wetticisme enerzijds, en relativisme anderzijds.					Ze kunnen dat illustreren aan de hand van de gelijkenis van de vader en de twee zonen (Lk 15: 11-32).					Ze kunnen dat toepassen op hun eigen leven					Ze kunnen aangeven hoe genade, wetticisme en relativisme tot heel verschillende houding en keuzes leidt.					Ze voelen dat de genade veel rijker is dan beide alternatieven.					Ze willen graag die genade hun leven laten bepalen				
	--	-	+	++																																
De jongelui weten dat de genade altijd bedreigd wordt door wetticisme enerzijds, en relativisme anderzijds.																																				
Ze kunnen dat illustreren aan de hand van de gelijkenis van de vader en de twee zonen (Lk 15: 11-32).																																				
Ze kunnen dat toepassen op hun eigen leven																																				
Ze kunnen aangeven hoe genade, wetticisme en relativisme tot heel verschillende houding en keuzes leidt.																																				
Ze voelen dat de genade veel rijker is dan beide alternatieven.																																				
Ze willen graag die genade hun leven laten bepalen																																				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet																																			
3	Wat moet de volgende keer anders																																			

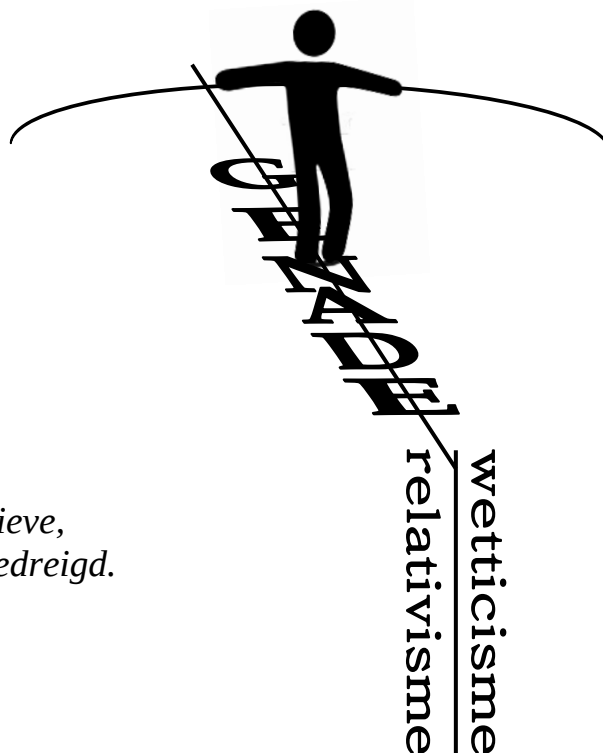
Genadedieven

blok A - nivo 3 - avond 7

Terugblik

Tertullianus

*Zoals Jezus gekruisigd werd tussen twee dieve,
is de genade ook altijd door twee dieven bedreigd.*

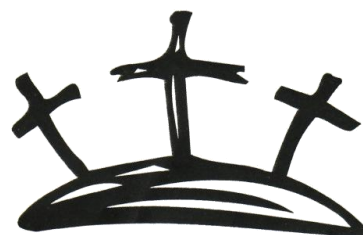
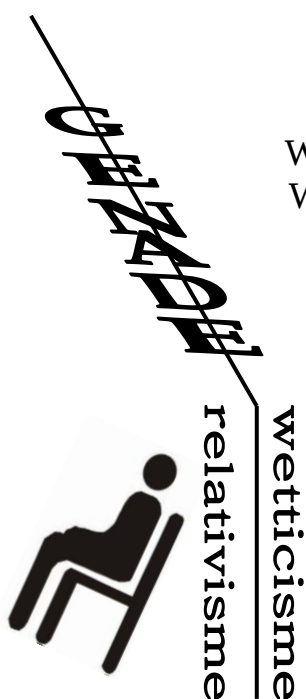

Bijbelstudie

1. Lees Lukas 15: 11-16 nog een keer
Welk beeld had de jongste zoon van zijn vader?
Welke effect had dat op zijn leven?

2. Lees Lukas 15: 17-24 nog een keer
Welk beeld had de jongste zoon van zijn vader na zijn ontvangst?
Welke effect zou dat daarna waarschijnlijk op zijn leven hebben?

3. Lees Lukas 15: 25-32 nog een keer
Welk beeld had de oudste zoon altijd al van zijn vader?
Welk effect had dat op zijn leven?
Wat stoort hem het meest in deze ontvangst van zijn broer?

Toepassen in een schema

1. Oudste zoon
2. Je moet er wel wat voor doen
3. Blijje nederige kerkmensen
4. Genade zonder waarheid
5. Een goed gevoel heb je thuis bij Vader
6. De jongste zoon ver van huis
7. Tollenaars en zondaars
8. Trouwe maar trotse kerkleden
9. Waarheid zonder genade
10. Niks gevoel, hard werken!
11. Vader deed alles voor je,
nu wil jij alles voor Hem doen
12. Farizeeërs en schriftgeleerden
13. De jongste zoon weer thuis
14. Onverschillige randleden
15. Genade en waarheid
16. Je hoeft er lekker niks voor te doen
17. Als ik me maar lekker voel
18. Zondaars bij Jezus

relativisme	GENADE	wetticisme
6	13	1

Toepassen op verschillende onderwerpen

Hoe ga je om met je relaties:

- **wetticist:** je ziet liefde als een plicht, jij spant je in voor om goed te zijn voor diegenen met wie je een relatie hebt, maar het ergert je en maakt je boos als zij je niet net zo behandelen.
- **relativist:** voor jou is liefde vooral een goed gevoel voor jezelf. Als een relatie je geen goed gevoel geeft dan verbreek je die makkelijk.
- **genade:** je weet dat God je onvoorwaardelijk accepteert en van je houdt. Daarom kun je ook een ander liefhebben ook als die tegenvalt. Je wilt de liefde van God doorgeven aan die ander.

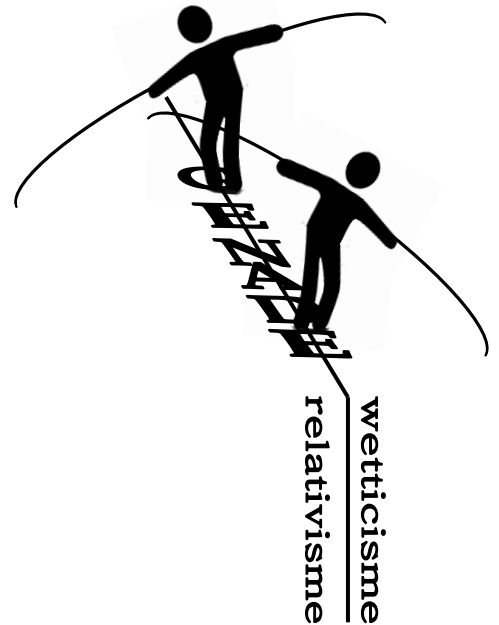

Hoe ga je om met 'geven van geld'

- **wetticist:** je geeft omdat het moet, en je wil het liefst precies weten hoeveel (of eigenlijk hoe weinig) je moet geven.
- **relativist:** je geeft het liefst helemaal niet of anders alleen als het je een goed gevoel geeft.
- **genade:** je hebt ongeloofelijk veel van God gekregen, daarom geef je gul aan anderen.

Hoe ga je om met '.....'

- wetticist:
- relativist:
- genade:

1 Korintheërs 6:19-20

Of weet u niet dat uw lichaam een tempel is van de heilige Geest, die in u woont en die u ontvangen hebt van God, en weet u niet dat u niet van uzelf bent?

U bent gekocht en betaald, dus bewijs God eer met uw lichaam.

Bijbelleesrooster -----

De volgende keer gaat het over de Heilige Geest.

Efeze 1:13-14 en Efeze 5:17-20

Als je gelooft heb je de Geest ontvangen. Maar je moet je wel voortdurend laten vullen. Hoe ben jij daar mee bezig?

Galaten 5:19-22

Waar zou jij vooral in willen groeien en waar moet je van loskomen?

Galaten 5:7-9

De Geest laat jou steeds meer op Christus lijken. Maar jij moet wel zó leven dat de Geest de ruimte krijgt en kan groeien!

1 Petrus 4:10-11

Hoe gebruik jij de gaven die je van God gekregen hebt?

1 Korintiërs 12:12-18

Je hoeft je echt niet onzeker te voelen als je niet dat kunt wat een ander wel kan.

Romeinen 8:12-17

Wat zie jij in jouw leven? Weet je wat het is om door de Geest geleid te worden en durf je God je Vader te noemen?

Efeze 4:29-32

Als je vloekt, scheldt of schreeuwt maak je de Heilige Geest verdrietig. Toon respect voor de hemelse gast in je hart!

Avond 8 - Leven door de Geest

Achtergrondinformatie

De Heilige Geest als persoon

Belangrijk: de Geest is een persoon

Tegen de heilige Geest kun je liegen (dat deden Ananias en Safira volgens Petrus in Handelingen 5) en je kunt Hem bedroeven (Ef. 5). De Here Jezus noemt hem de Trooster (Joh 14) en heeft het over 'Hij' ipv 'het' (hoewel pneuma een onzijdig woord is in het Grieks). Hieruit blijkt dat de Geest een persoon is en niet een vage kracht of energie. Dat is belangrijk want dat betekent dat God niet maar op een vage onpersoonlijke manier ons leven is binnengekomen, maar dat Hij persoonlijk heel dichtbij is gekomen.

Pinksteren

In de tijd van het Oude Testament kwam de Geest van God over grote nationale leiders (zoals Mozes), belangrijke profeten (zoals Elia), belangrijke koningen (als David) en over andere bijzondere personen. God gaf Zijn Geest aan zulke mensen om hen toe te rusten voor een bijzondere taak die zij van Hem hadden gekregen.

Toen Jezus aan Zijn publieke optreden begon kwam de Geest van God ook over hem. Op dat moment klonk Gods stem uit de hemel: 'Jij bent Mijn geliefde zoon, in jou heb Ik genoeg.' Jezus beloofde dat God Zijn Geest zou geven aan alle gelovigen. Nadat Jezus uit de dood was opgestaan en vervolgens teruggekeerd naar de hemel, kwam de Geest van God niet lang daarna met grote kracht over Jezus' volgelingen. Dat was al aangekondigd door profeten in het Oude Testament. Dat noemen we 'Pinksteren'.

Die eerste pinksterdag markeert het begin van een tijdperk waarin de Geest van God op een nieuwe manier actief is onder alle leden van Gods volk.

Dezelfde belofte van de Heilige Geest is gegeven aan iedere christen vandaag.

Dan nog iets over de tekenen op het Pinksterfeest:

a. wind

NB zowel in grieks als hebreuws is het woord voor wind/adem/geest hetzelfde (hebr: ruach; grieks: pneuma).

Het teken van een enorme windvlaag met pinksteren is daarom een sprekend teken.

b. vuur

God verschijnt vaak in vuur. Denk b.v. aan de verschijning op de berg Sinaï. Maar nu komt het vuur op ieder persoonlijk, en het is niet verterend.

c. talen

Vanaf nu is het evangelie weer voor alle volken. Dat wordt uitgedrukt in het teken van de talen. Het is als het ware precies het omgekeerde van wat bij de toren van Babel gebeurde: toen werd de eenheid tussen de mensen verbroken door de verwarring van de talen en ging God voortaan verder met één volk en één taal. Nu worden de talen gebruikt om iedereen te bereiken met dezelfde boodschap. Het evangelie is nu weer voor alle volken.

Wat doet de Heilige Geest in ons leven?

Er zijn verschillende belangrijke terreinen, waarop de Heilige Geest actief is.

1. Hij woont in ons

Als een rode draad vind je in de Bijbel het thema dat God bij Zijn volk wil wonen. In het tijdperk dat begon met Pinksteren, gebeurt dat op een veel meer rechtstreekse manier dan ooit daarvoor: van een gelovige geldt dat de Geest van God in eigen persoon in hem / haar woont. De plaats waar God bij Zijn volk woont, is de tempel, maar dat is nu niet langer een stenen gebouw, maar een persoon (de gelovige) of een gemeenschap (de gemeente).

2. De Geest wijst op Christus

De Geest wil geen aandacht voor zichzelf, maar vestigt onze aandacht op Jezus. Kijk maar naar de pinksterdag. De apostelen waren vervuld met de heilige Geest. En waar praten ze over als ze vervuld zijn met de Geest? Over Jezus, zijn lijden en zijn opstanding. Dat had Jezus trouwens zelf al aangekondigd in b.b.Johannes 16:12-15.

Het beeld van een schijnwerper en een kerktoeren kan dit verduidelijken. Zonder de schijnwerper zie je de toren 's nachts niet, maar de schijnwerper (de Geest) wil geen aandacht voor zichzelf, maar wil de toren (Jezus) zichtbaar maken.

3. Hij geeft ons zekerheid dat we kind van God zijn

Als je christen wordt ontvang je niet alleen vrijspraak, je krijgt daarbovenop ook nog eens een nieuwe status: je bent nu een lid van Gods 'gezin', door Hem als kind aangenomen. Kijk maar naar wat Paulus in Romeinen 8 schrijft: *Allen die door de Geest van God worden geleid, zijn kinderen van God. U hebt de Geest niet ontvangen om opnieuw als slaven in angst te leven, u hebt de Geest ontvangen om Gods kinderen te zijn, en om hem te kunnen aanroepen met 'Abba, Vader'. De Geest zelf verzekert onze geest dat wij Gods kinderen zijn. En nu we zijn kinderen zijn, zijn we ook zijn erfgenamen, erfgenamen van God. Samen met Christus zijn wij erfgenamen: wij moeten delen in zijn lijden om met hem te kunnen delen in Gods luister* (vrs 14-17). (Abba = papa; in het aramees, de taal, die Jezus en zijn discipelen spraken. vgl Marcus 14:36)

4. Hij laat ons op Jezus lijken

Als je christen bent geworden, ben je niet zonder gebreken. In je karakter en in dat wat je doet is er nog steeds sprake van veel zonde en kwaad.

De Heilige Geest werkt binnenin ons, om ons te veranderen en steeds meer en meer op Jezus te laten lijken.

Hij kan de vrucht van de Heilige Geest in onze leven naar buiten brengen. Galaten 5: liefde, blijdschap, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid, zelfbeheersing. Nu is het aardig dat er staat vrucht, enkelvoud. Al deze eigenschappen groeien als gevolg van de inwoning van de Geest. Het is niet zo dat de één die en de ander die vrucht mag verwachten.

5. Hij geeft ons gaven en kracht

Jezus geeft ons de opdracht Zijn goede nieuws uit te dragen. Maar dat kunnen we niet op eigen kracht. De Heilige Geest geeft ons de kracht om dat te doen.

Sommige leden in de kerk hebben een officiële rol (ouderlingen en diakenen / oudsten) . Zij geven leiding en hebben een voorbeeldfunctie. Maar tegelijkertijd zijn alle leden actief in verschillende vormen van dienstbetoon (gastvrijheid, onderwijs, administratie, zending enz.). Een kerk groeit tot volwassenheid in geloof en liefde wanneer ieder lid van de gemeente het werk doet, waarvoor de Heilige Geest hem of haar kracht heeft gegeven.

De Heilige Geest stelt iedereen in de gemeente in staat om te dienen. Daarvoor geeft Hij gaven. Deze gaven van de Geest hebben in ieder geval de volgende kenmerken:

- de gaven van de Geest richten de aandacht op Christus

- de gaven zijn altijd bedoeld om elkaar te dienen en niet om er zelf mee te koop te lopen
- ze komen in verschillende soorten (bijvoorbeeld gaven van het spreken en gaven van behulpzaamheid), maar de ene gave is niet hoger dan de andere
- sommige gaven zijn 'spectaculairder' dan andere (bijvoorbeeld het spreken in tongen of de gave van genezing), maar nogmaals: de ene gave is niet belangrijker dan de andere
- elke christen heeft gaven om te dienen ontvangen

De Geest en de gemeente

De Geest is niet een privé bezit van één gelovige, de Geest woont ook in de gemeente, zie 1 Kor 12:12-13: “Een lichaam is een eenheid die uit vele delen bestaat; ondanks hun veelheid vormen al die delen samen één lichaam. Zo is het ook met het lichaam van Christus. Wij zijn allen gedoopt in één Geest en zijn daardoor één lichaam geworden, wij zijn allen van één Geest doordrenkt”.

Wat zijn de kenmerken van een door de Geest beheerste gemeente? Lees bijvoorbeeld 1 Kor 13. Paulus relateert het spreken in tongen en de in het oog springende gaven waar de Korintiërs zich op fixeerden. Hij wijst allereerst op de liefde.

Boekentips

J. Packer, *wandelen door de Geest*

J. Stott, *doop en vervulling met de heilige Geest*

Zie voor een evenwichtige uiteenzetting over de gaven van de Geest en de discussies daarover A.L.Th. de Bruijne in de Reformatie jaargang 81 (2006) de nummers 29 en 30

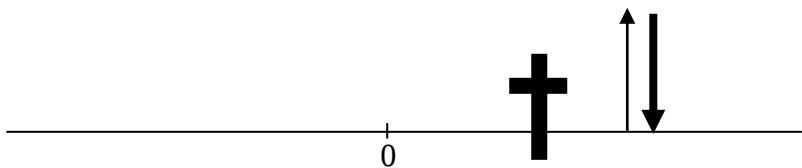

Lesopzet

a. leerdoelen

1. De jongeren weten wat de betekenis is van het Pinksterfeest
2. Ze weten dat de Heilige Geest een persoon is en kennen verschillende aspecten van zijn werk.
3. Ze weten het verschil tussen het ontvangen van de Heilige Geest en het vervuld zijn met de Heilige Geest.
4. Ze kunnen de vraag “Heb je de Heilige Geest ontvangen?” beantwoorden.
5. Ze kennen het verschil tussen gaven en vruchten van de Heilige Geest
6. Ze kunnen aangeven wat de Geest in hun leven doet en verlangen naar meer.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	mentorkwartier	
19.15	Terugblik Loop nog eens alle lessen langs en probeer vragenderwijs de belangrijkste punten naar voren te halen. Laat zien dat we de eerste twee lessen besteedt hebben aan God de Vader: zijn scheppingswerk en voorzienigheid. Les 3 t/m 7 gingen over het feit dat we uit genade door het werk van Jezus Christus gered zijn. De laatste les gaat nu over het werk van de Heilige Geest. Maar over Hem ging het natuurlijk ook al in de vorige lessen. Zonder Hem zou je b.v. niet kunnen geloven.	
19.20	bijbelstudie Handelingen 2 Teken op een flap de volgende tijdlijn: (ook op werkblad) Bespreek de volgende vragen - evt eerst in kleine groepjes (De vragen ook op het werkblad) - Lees Handelingen 2:1; De dag van het pinksterfeest brak aan; wat vierde men op die dag? (Het feest van de volle oogst; tegelijk herdacht men Gods verschijning op Sinaï; Nu wordt het pas echt de volle oogst (2:41), en nu komt God in wind en vuur nog veel dichterbij dan op de Sinaï)	

	- Hoeveel dagen zitten er tussen Pasen en Pinksteren? (Pinksteren is afgeleid van het woord 'vijftig', omdat het 50 dagen na het Pascha feest viel (Jezus stierf precies op het paschafeest, het feest van de bevrijding door het Lam) ; Jezus verscheen na de opstanding 40 dagen aan zijn discipelen (Hnd 1:3). 10 dagen later kwam de Heilige Geest) - De Geest was er in het Oude Testament toch ook al, wat betekent zijn komst met pinksteren dan? Wat zegt Hnd 2:17 (een citaat van de profeet Joel) daarover? (de Geest was er ook in het OT, zo kreeg David b.v. Gods Geest toen hij koning werd (1 Sam 13 16:13), maar het verschil is dat Jezus na zijn opstanding zijn Geest <u>uitgiet</u> (overvloed) op <u>iedereen</u>) - Waarom gaf Jezus zijn Geest nu breder en rijker dan in het Oude Testament? Zie ook Handelingen 1:8. (Jezus heeft zijn werk volbracht, maar nu moet zijn evangelie de wereld door, zodat zijn Rijk vol komt)	
19.30	Woordweb maken bij de Heilige Geest. Wat weet je allemaal nog van de Heilige Geest? Werkwijze: Je hangt de volgende poster op: Je geeft twee jongeren een viltstift, zij moeten één ding over de Heilige Geest op de poster schrijven; daarna geven zij de stift aan een ander. Net zo lang doorgaan tot ze niets meer weten. Punten voor de nabespreking: - Is de Heilige Geest een het of een hij/ een kracht of een persoon? - waarom heb je de Geest nodig? - Kijk of de volgende onderdelen wel genoemd worden: inspiratie bijbel; geeft nieuw leven; wedergeboorte; gaven; vruchten; gaf Jezus kracht voor z'n werk; verbindt met Jezus; helpt ons op Jezus lijken (heiliging); geeft geloof; geeft kracht om voor Jezus te leven; geeft leiding (Kom je tijd tekort dan zou je dit onderdeel evt. kunnen vervangen door een korte inventarisatie van wat men weet van de Heilige Geest)	
19.40	De Geest ontvangen/ Vol zijn van de Geest Er hangen twee posters, met als titel: Heb jij de Geest ontvangen? en: Ben jij vol van de Geest?	

	Ieder krijgt twee gele briefjes, voor elk van de posters één, daarop noteert hij/zij: ja want..... ,of: nee, want..... Na opplakken van de briefjes kort verduidelijking vragen en samenvatten. De Geest ontvangen/ Vol zijn van de Geest Er hangen twee posters, met als titel: Heb jij de Geest ontvangen? en: Ben jij vol van de Geest? Ieder krijgt twee gele briefjes, voor elk van de posters één, daarop noteert hij/zij: ja want..... ,of: nee, want..... Na opplakken van de briefjes kort verduidelijking vragen en samenvatten. Verdeel nu de volgende teksten (per tekst max 3 personen) Hand 2:38 ; 1 Kor 6:19 ; Rom 8:8-9 ; Hnd 4:31 ; Hnd 6:3; Ef 5:18-20. Ieder (groepje) leest nu de tekst voor, en vertelt wat deze tekst volgens hen zegt over het ontvangen van- of de vervulling met de Geest. Bespreek tenslotte kort het schema dat op het werkblad staat: <table><tr><th>de Geest ontvangen</th><th>vervuld met de Geest</th></tr><tr><td>wanneer: op het moment dat je gaat geloven</td><td>op het moment dat je geloof te zwak is en te weinig invloed heeft.</td></tr><tr><td>hoe vaak: slechts 1 keer</td><td>kan verschillende keren</td></tr><tr><td>voor wie: ongelovigen, die gelovig worden (Hnd 2:38)</td><td>gelovigen, die erom vragen (Lk11:13) en die naar God willen luisteren (Hnd 5:32)</td></tr><tr><td>effect: De Geest komt in je hart wonen</td><td>De Geest gaat je hele leven bepalen.</td></tr></table> Tenslotte: - evt. Kun je het beeld van vervuld zijn met de Geest illustreren met een lekke emmer (Moet steeds weer gevuld/ moet onder de stroom blijven staan); of met dat van dronkenschap: het bepaalt je hele doen en laten, maar het effect ebt weg als je niet opnieuw drinkt. (Ef 5,18) - Aan het slot kun je nog even terug naar de twee posters van het begin. Kunnen ze de vragen nu beter beantwoorden?	de Geest ontvangen	vervuld met de Geest	wanneer: op het moment dat je gaat geloven	op het moment dat je geloof te zwak is en te weinig invloed heeft.	hoe vaak: slechts 1 keer	kan verschillende keren	voor wie: ongelovigen, die gelovig worden (Hnd 2:38)	gelovigen, die erom vragen (Lk11:13) en die naar God willen luisteren (Hnd 5:32)	effect: De Geest komt in je hart wonen	De Geest gaat je hele leven bepalen.	
de Geest ontvangen	vervuld met de Geest											
wanneer: op het moment dat je gaat geloven	op het moment dat je geloof te zwak is en te weinig invloed heeft.											
hoe vaak: slechts 1 keer	kan verschillende keren											
voor wie: ongelovigen, die gelovig worden (Hnd 2:38)	gelovigen, die erom vragen (Lk11:13) en die naar God willen luisteren (Hnd 5:32)											
effect: De Geest komt in je hart wonen	De Geest gaat je hele leven bepalen.											

19.50

Op een poster (en op het werkblad) staat:

vrucht van de Geest

- voor ieder gelijk

- doel: op Jezus lijken

- galaten 5: 22

- voorbeelden:

gaven van de Geest

- voor ieder anders

- doel: dienen, opbouw van de gemeente

- Rom.12 ; 1 Kor 12; Ef 4

- voorbeelden:

De groep wordt verdeeld in 4 kleine groepjes die elk één van de volgende teksten nemen.

Rom.12: 6-8,1.Kor.12: 8-11, 1 Kor 12: 28, Gal.5:22

Zij schrijven de gaven/vruchten op de grote poster . (Zit je al wat krap in de tijd, dan kun je dit onderdeel overslaan, door zelf al (van tevoren) de vruchten en gaven te noteren op de poster.)

Dan samen nog meer gaven bedenken en die ook op de poster schrijven.

Probeer bij de opsomming van de gaven eens namen te zetten van mensen uit je groep. Wat zie je bij jezelf?

Alternatief:

Iedereen kiest nu allereerst een vrucht en een gave, die hij/zij het beste bij zichzelf vindt passen.

Daarna krijgt iedereen een aantal lege kaartjes. Hierop schrijven ze de namen van de anderen. Zodat iedereen dus een stapel kaartjes heeft met alle deelnemers in de groep (behalve zichzelf).

Ze gaan nu op elk kaartje de gave of vrucht van de Geest invullen die ze het beste vinden passen bij de desbetreffende persoon.

Daarna worden de kaarten uitgedeeld zodat iedereen dus de kaarten heeft waar hij/zij zelf bovenaan staat.

Dit gezamenlijk bespreken: zijn er opvallende punten, was er iets bij dat je niet verwacht had.

Als extra theorie kan nog uitgelegd worden wat gaven van de Geest zijn: (het schema staat ook op het werkblad)

door God gegeven

de bron

gegeven aan iedere gelovige!
1 Kor 12:7 ;1 Pt 4:10

Daarom geen hoogmoed en geen valse bescheidenheid

mogelijkheden/capaciteiten

de inhoud

het gaat om al je gaven en capaciteiten, dus niet alleen heel bijzondere.
Het zijn ook vak de dingen die je graag doet.
Iedereen is hierin anders.

om te dienen

het doel

Gaven worden pas gaven van de Geest als je ermee dient:
binnen de gemeente (zo lichaam van Christus) en zo samen ook naar buiten toe.

20.00	Presentatie: Bespreek wat we naar aanleiding van deze les kunnen toevoegen aan de belijdenis. Hoe kunnen we samenvatten wat er vandaag besproken is. Maak dan de zin af: Wij geloven..... Voor iedereen persoonlijk kan dit verschillende uitwerkingen hebben. Daarom noteert iedereen voor zichzelf wat deze belijdenis persoonlijk voor hem/haar betekent. Maak de zin af: dit betekent voor mij..... Regel nu verder hoe alles samengevoegd wordt in een boekje, en maak afspraken over de presentatie daarvan.	
20.10	sluiting	

c. benodigde materialen

- poster met tijdlijn
- flap papier voor woordweb
- gele plakbriefjes met posters Geest ontvangen/ vol van de Geest
- poster met vruchten van de Geest/ gaven van de Geest
- memorisatietekst

d. suggesties

zingen: Ps 51:5; Gz 27; LB 249 ; LB 477; E&R 109

bijbelgedeelten: Joel 3; Joh.14:15-31; Joh 16:5-16; Hnd 2; Rom.8:26-27

belijdenis: NGB 11 ; HC 20

1	In hoeverre leerdoelen gehaald? <table border="1"> <tr> <td></td><td>--</td><td>-</td><td>+</td><td>++</td></tr> <tr> <td>De jongeren weten wat de betekenis is van het Pinksterfeest</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Ze weten dat de Heilige Geest een persoon is en kennen verschillende aspecten van zijn werk.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Ze weten het verschil tussen het ontvangen van de Heilige Geest en het vervuld zijn met de Heilige Geest.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Ze kunnen de vraag "Heb je de Heilige Geest ontvangen?" beantwoorden.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Ze kennen het verschil tussen gaven en vruchten van de Heilige Geest</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Ze kunnen aangeven wat de Geest in hun leven doet en verlangen naar meer.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>		--	-	+	++	De jongeren weten wat de betekenis is van het Pinksterfeest					Ze weten dat de Heilige Geest een persoon is en kennen verschillende aspecten van zijn werk.					Ze weten het verschil tussen het ontvangen van de Heilige Geest en het vervuld zijn met de Heilige Geest.					Ze kunnen de vraag "Heb je de Heilige Geest ontvangen?" beantwoorden.					Ze kennen het verschil tussen gaven en vruchten van de Heilige Geest					Ze kunnen aangeven wat de Geest in hun leven doet en verlangen naar meer.				
	--	-	+	++																																
De jongeren weten wat de betekenis is van het Pinksterfeest																																				
Ze weten dat de Heilige Geest een persoon is en kennen verschillende aspecten van zijn werk.																																				
Ze weten het verschil tussen het ontvangen van de Heilige Geest en het vervuld zijn met de Heilige Geest.																																				
Ze kunnen de vraag "Heb je de Heilige Geest ontvangen?" beantwoorden.																																				
Ze kennen het verschil tussen gaven en vruchten van de Heilige Geest																																				
Ze kunnen aangeven wat de Geest in hun leven doet en verlangen naar meer.																																				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet																																			
3	Wat moet de volgende keer anders																																			

Leven door de Geest

blok A - nivo 3 - avond 8

Handelingen 2

Hoeveel dagen zitten er tussen Pasen en Pinksteren?

Handelingen 2:1; De dag van het pinksterfeest brak aan; wat vierde men op die dag?

De Geest was er in het Oude Testament toch ook al, wat betekent zijn komst met pinksteren dan? Wat zegt Handelingen 2:17 (een citaat van de profeet Joel) daarover?

Waarom gaf Jezus zijn Geest nu breder en rijker dan in het Oude Testament? Zie ook Handelingen 1:8.

De Geest ontvangen / Vol zijn van de Geest

	De Geest ontvangen	Vervuld met de Geest
<i>wanneer</i>	op het moment dat je gaat geloven	op het moment dat je geloof te zwak is en te weinig invloed heeft
<i>hoe vaak</i>	slechts 1 keer	kan verschillende keren
<i>voor wie</i>	ongelovigen, die gelovig worden (Hnd 2:38)	gelovigen, die erom vragen (Lk11:13) en die naar God willen luisteren (Hnd 5:32)
<i>effect</i>	de Geest komt in je hart wonen	de Geest gaat je hele leven bepalen

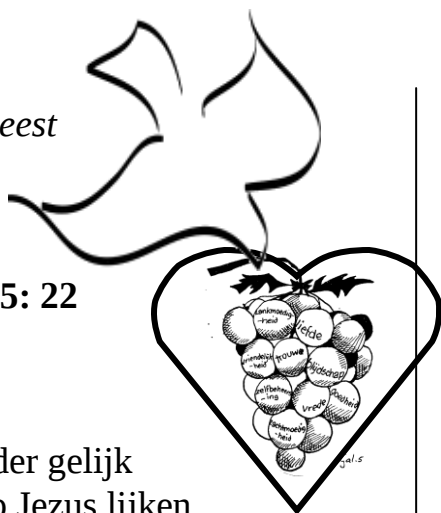
Gaven en vrucht van de Geest

*Vruchten
van de Geest*

Galaten 5: 22

- voor ieder gelijk
- doel: op Jezus lijken

Voorbeelden:

Gaven van de Geest

Romeinen 12: 6-8

1 Korinthe 12: 8-11, 28

Efeze 4

- voor ieder anders
- doel: dienen, opbouw gemeente

Voorbeelden:

Gaven van de Geest zijn:

door God gegeven	mogelijkheden/capaciteiten	om te dienen
<i>de bron</i>	<i>de inhoud</i>	<i>het doel</i>
gegeven aan iedere gelovige! 1 Korintiërs 12:7 1 Petrus 4:10 Daarom geen hoogmoed en geen valse bescheidenheid.	het gaat om al je gaven en capaciteiten, dus niet alleen hele bijzondere. Het zijn ook vaak de dingen die je graag doet; iedereen is hierin anders.	gaven worden pas gaven van de Geest als je ermee dient: binnen de gemeente (zo lichaam van Christus) en zo samen ook naar buiten toe.

1 Korintiërs 13:13

*Ons resten geloof, hoop en liefde, deze drie,
maar de grootste daarvan is de liefde.*

